

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
НАРОДНА СКУПШТИНА
ПЕТА СЕДНИЦА
ПРВОГ РЕДОВНОГ ЗАСЕДАЊА
Четврти дан рада
17. мај 2019. године

(Седница је почела у 10.05 часова. Председава Верољуб Арсић,
потпредседник Народне скупштине.)

*
* *

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Поштоване даме и господо народни посланици, настављамо рад Пете седнице Првог редовног заседања Народне скупштине Републике Србије у 2019. години.

На основу службене евиденције о присутности народних посланика констатујем да седници присуствују 83 народна посланика.

Ради утврђивања броја народних посланика присутних у сали, молим народне посланике да убаце своје идентификационе картице у посланичке јединице електронског система за гласање.

Констатујем да је применом електронског система за гласање утврђено да је у сали присутно 88 народних посланика, односно да је присутно најмање 84 народних посланика и да постоје услови за рад Народне скупштине.

Обавештавам вас да су спречени да седници присуствују следећи народни посланици: Весна Ивковић и Снежана Богосављевић Бошковић.

Настављамо са радом.

Прелазимо на 1. тачку дневног реда – ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О ИЗМЕНАМА И ДОПУНАМА КРИВИЧНОГ ЗАКОНИКА (претрес у појединостима).

Сагласно члану 90. став 1. Пословника Народне скупштине, обавештавам вас да је позвана да присуствује седници Нела Кубуровић, министар правде са сарадницима.

Примили сте амандмане које су на предлог закона поднели народни посланици.

Примили сте извештаје Одбора за уставна питања и законодавство и Одбора за правосуђе, државну управу и локалну самоуправу, као и мишљење Владе о поднетим амандманима.

Пошто је Народна скупштина обавила начелни претрес, сагласно члану 157. ставу 3. Пословника Народне скупштине отварам претрес предлога закона у појединостима.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Маријан Ристичевић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 6. амандман је поднео народни посланик Маријан Ристичевић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 6. амандман је поднела народни посланик Вјерица Радета.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Изволите, колегинице Радета.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Даме и господо народни посланици, у начелној расправи посланици скупштинске већине су некако замаглили суштину овог предлога и мало ком је малтене остало у сећању да ми заправо говоримо о изменама и допунама Кривичног законика.

Овај предлог, и иначе Кривични законик, не може се расправљати ни демагошки, ни популистички, ни са некаквим изливима емоција итд., а овде се покушало управо да се на тај начин цео овај закон и све ове измене сведу само на Фондацију „Јурић“, на 158.000 прикупљених гласова да овај закон дође на дневни ред, а то није суштина.

Суштина је да ово није Тијанин закон, као што пре није био ни Алексин, ни Зојин, ни Маријин закон. Јесу ти закони сви, односно те измене инициране трагедијама које су се дешавале породицама и заиста страшним стварима које свако нормалан мора да осуди и не верујем да постоји неко ко се не згражава над таквим стварима, али ово данас није само то. Ово су данас измене и допуне Кривичног законика.

Ми из СРС-а смо вам у начелној расправи изнели нека наша суштинска питања и суштинске примедбе, између осталог и на овај члан 6. који говори о условном отпусту који сте ви предвидели за нека најтежа кривична дела, могућност условног отпуста после 27 година издржане робије, а за нека кривична дела сте то апсолутно онемогућили.

Ви добро знате да то није добро, да то тако не може да буде, да сваком лицу које је осуђено, какавгод монструм да је био у питању и колико год ми као људи кажемо страшно, монструозно итд., као правници пре свега морамо да знамо да се осуђеном лицу не ускраћују основна људска права осим права на слободу кретања и то је нешто што морамо врло прецизно и јасно да кажемо.

Да бисмо скренули пажњу уопште на ово, ми смо предложили овај амандман и рекли да условни отпуст уместо 27 година може да иде на 20 година, може и на 30, о томе можемо да разговарамо, али је чињеница да га мора бити.

Знате, ви ако осудите некога на доживотну робију потпуно с правом и тај неко ако зна да никада у животу више неће бити у прилици да затражи да изађе на слободу, не значи да ће изаћи ако затражи, вероватно и неће, али мора постојати просто у човеку тај трачак наде да ће једног дана, па и за 30 година, 20, 27 бити у прилици да некога замоли да га пусти на тај условни отпуст. Ако тога немамо, онда можемо од таквог затвореника очекивати низ кривичних дела. Он ће убити и стражара и другог

затвореника и људе у посети итд., зато што је он ту па је ту и никада више нема шансе да не буде ту.

То је једна од аномалија овог закона. Ми ћемо и даље говорити по нашим амандманима о свим нашим примедбама.

Наравно, генерално, овај закон, због онога што је представљено као суштинско и стварно због овог члана, предвиђа ту најстрожу доживотну казну за монструозна кривична дела над малолетном децом, над трудницама, над старим и немоћним лицима, болесним лицима. Могло је ово још да се прошири, госпођо Кубуровић, и надам се у следећим изменама и допунама, које брзо очекујемо, да ћете и то проширити.

Дакле, ово што је суштина, што ви представљате као суштину измена и допуна овог закона јесте добро и јесте у реду, али би било добро да сте се мало озбиљније позабавили и нашим амандманима. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има народни посланик Владимир Орлић. Изволите.

ВЛАДИМИР ОРЛИЋ: Биће кратко.

Даме и господа народни посланици, прво позивам да се амандман не прихвати. Сам амандман није баш био потпуно у вези са овим што смо чули кроз образложење. Сам амандман се односио на одређени број година и постоји образложење зашто се сматра да је оно што је предложено боље од овога што се амандманом сугерише. Ја мислим да је то образложење потпуно на месту. Мислим да је потпуно квалитетно написано и да је разумљиво сваком.

Ми се, дакле, као посланичка група слажемо да тај предвиђени број година треба да буде већи, односно треба да буде онакав какав је предложило Министарство. То је прва ствар.

Друга ствар, онај део који се тиче могућности да буде било каквих промена током издржавања казне, та могућност постоји и даље. Дакле, ми институт помиловања имамо и то се налази као одговор у допису Министарству у писаном облику који су доставили на неке наредне амандмане.

Међутим, треће што сам ја сматрао посебно битним у претходном излагању, посебно битно је питање шта ће се дешавати са тим људима који се налазе на казни доживотног затвора, како ће се они понашати ако се помире са судбином и закључе – ту су где су и спаса им нема. Да ли ће то само по себи довести до насилног понашања? Да ли ће угрозити друге људе који су на издржавању казне? На ту дилему ја мислим да сам на једном месту чуо најбољи могући одговор, а дао га је господин Јурић, иницијатор ових предлога, комплетне иницијативе која је крунисана овим предлогом измена и допуна Кривичног законика. Његов одговор је кратак и његов одговор је гласио – шта је алтернатива? Да ли због тога што се бринемо шта ће се догодити на месту где се издржава санкција, ми треба да се питамо – а шта ће се догодити кад то лице изађе на слободу? Да ли је алтернатива да стрепимо за дете? Ја мислим да је тим одговором рекао апсолутно све и ја се слажем са одговором Министарства. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има министар, госпођа Кубуровић.

НЕЛА КУБУРОВИЋ: Захваљујем.

Уважени председавајући, даме и господо народни посланици, из претходне дискусије ја сам могла да закључим да сте ви против немогућности условног отпуста.

Амандман се односи на скраћење предложеног рока за проверу када условни отпуст може да се дозволи и зарад јавности морам да укажем зашто је Министарство правде предложило да у Кривичном законнику Републике Србије тај рок за проверу, односно за могућност преиспитивања да ли су испуњени услови за условни отпуст буде 27 година. Сада највећа прописана казна, односно најстрожа казна је казна затвора од 30 до 40 година, што значи да, уколико је неко осуђен на казну затвора од 40 година, тек након две трећине издржане казне, како је и правило када је реч о условном отпусту, може да поднесе захтев за условни отпуст, што значи да је то 26 година и осам месеци.

Уколико уводимо доживотни затвор као најстрожу казну, која јесте и строжа казна од већ прописане казне, сматрали смо да тај условни отпуст апсолутно не може да буде испод прага који је већ сада прописан и да убудуће, лица која буду осуђена на доживотни отпуст не буду у различитој ситуацији у односу на лица која сада издржавају казну затвора од 40 година. Управо из тог разлога је предвиђено да казна, односно време потребно за проверу буде 27 година.

Али ћу вас такође подсетити да ово није први пут да се ограничава могућност условног отпуста. Године 2013. је донет закон који се односио на увођење регистра педофила и управо на положај лица која су осуђена за кривична дела против полне слободе према малолетним лицима, где је такође онемогућена могућност ублажавања казне и условног отпуста. За преко 10 кривичних дела је то предвиђено, тако да ово свакако није новина у нашем законнику.

Оно што смо истицали током начелне расправе, управо сматрамо да за најтежа кривична дела, за убиство деце, за силоватеље где имамо смртну последицу свакако условни отпуст не треба да буде уведен.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Право на реплику има народни посланик Вјерица Радета.

Изволите, колегинице.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Хвала.

Госпођа Кубуровић је апсолутно разумела и шта смо ми тражили у амандману и ово што сте ви рекли је отприлике нешто што смо ми говорили и у начелној расправи, и тих 40 година, две трећине итд.

Овде је суштина да немају сви право на условни отпуст. Ви кажете – то није први пут, то се већ дешавало. То што се некада нешто већ дешавало, не значи да је добро. Да је тако, онда никада не бисмо мењали закон. Ми вас и позивамо и већ смо вас позвали да се сачини Кривични законик са свим могућим кривичним делима да то буде кодификован Кривични законик и да заиста траје, да не морамо сваки час о њему да водимо рачуна.

Али није добро када колега који је малопре говорио покушава да каже да ми нешто овде не знамо, да ми нешто нисмо разумели итд. Ми само имамо у неким деловима другачије мишљење од представника

власти. Немојте се понашати популистички, ја вас молим, и дозволите да комуницирамо са госпођом Кубуровић, немамо ништа против ни са вама, са било ким, али гледајте онда консултујте правнике у вашој посланичкој групи. Нисмо ми српски радикали као што су ове разне креатуре невладине које су сад дигле куку и мотику против овог закона. Нисмо ми апсолутно против било чега што је у интересу заштите и живота, и здравља, и државе, и државних интереса, и националних интереса и ми на то покушавамо да скренемо пажњу и кроз овај амандман и кроз све амандмане који следе.

Ми знамо да ви нећете прихватити ове амандмане. Ми смо зато и написали ових 20 година само да бисмо имали тему за разговор. Рекох вам, могло је бити 30 година, али то није тема. Тема је овај други део – да ли сви морају имати ту могућност? О томе може да се разговара и надам се заиста, госпођо Кубуровић – завршавам, колега Арсићу – да ћете ви, као неко ко је посвећен свом послу, стварно ангажовати једну добру екипу на чијем челу ћете бити и да останете запамћени по томе да сте ви, Нела Кубуровић предложили кодификован кривични закон. Не треба вам ништа лепше у каријери. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Право на реплику има народни посланик Владимир Орлић.

Изволите.

ВЛАДИМИР ОРЛИЋ: Само кратка напомена, пошто видим да се, нажалост, нисмо разумели.

Нисам ја сугерисао да предлагач амандмана нешто не разуме. Није уопште то био циљ. Циљ је био да пружим неку врсту одговора на једну дилему коју сам приметио, а то је питање како ће се понашати лице које сматра да је осуђено на издржавање доживотног затвора, да ли ће бити агресивније, да ли ће правити већу штету док се налази на издржавању казне и понудио одговор, сматрајте то неким личним односом, али сматрам га за дубоко исправан. Одговор је – да ли је дилема да ми треба да стрепимо за то шта ће то лице да почини када се нађе на слободи? То је било све што сам рекао.

Нисам уопште имао на уму да постоји било каква врста еквиваленције, сличности између предлагача амандмана и оних, како је предлагач то рекао, креатура. Мислим чак и да није употребио преоштар израз. Добар израз је употребио. Што се њих тиче, они имају још неколико минута да се појаве у овој сали пре него што на ред дођу њихови амандмани. Ако се не појаве, неће их то поштедети прилике да о тим амандманима ми ипак овде расправљамо, а и о њима такође. Мислим да смо се сада разумели. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Право на реплику има народни посланик Вјерица Радета.

Изволите.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Добро. Не плачемо ми за овима што их нема. Ко хоће да учествује у раду, учествује. Ко неће, не мора. То је легитимно право. Такође има право да подноси амандмане, а ми и право и обавезу да

о амандманима расправљамо. Што се нас тиче, они нису уопште тема. Тема је овај озбиљан закон.

Опет подсећам да министар зна да свака казна, па и казна затвора, па и доживотна казна, има одређену сврху кажњавања. Знате, ако некога казните, ви очекујете да ће његов третман тамо негде у затвору бити такав да се очекује да то лице може да се рехабилитује, да може да се поново врати у нормалне животне оквири итд. У овим најтежим случајевима ми се слажемо да је то готово немогуће очекивати. Слажемо се и да се најчешће у оваквим ситуацијама дешавају поврати кривичних дела и свакако да све неке будуће жртве треба заштитити од таквих, јер ко је једанпут показао такву монструозност да је у стању да силује дете од три године и да га убије, од таквог је заиста тешко очекивати да ће га било какав затвор вратити у неког нормалног човека. Али њему, да би колико-толико био прихватљив у затвору, да тамо не би некоме претила опасност од њега, треба оставити ту могућност.

Понављамо више пута. Не мислимо да тако некоме некада треба дозволити кад он после 27 или колико година затражи да неко каже – браво, ти си се поправио, идеш на условни отпуст. Највероватније се то у тако драстичним случајевима никада неће ни десити. Како би могао неки судија да дозволи условни отпуст нпр. онеме, пре неки дан, монструму, унуку који је силовао и убио сопствену непокретну бабу да био јој узео, не знам, 2.000 динара итд.?

То су заиста неке ствари које нормалан човек тешко може и да понови, али ми морамо формално задовољити оно што смо ми као правници учили у школи. Просто, то је нешто што треба бити тема закона због тога што ће се можда негде и појавити неки случај који би то заслужио. Ето, само као могућност, а не као обавеза. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Неђо Јовановић, а затим Михајло Јокић. Изволите.

НЕЂО ЈОВАНОВИЋ: Захваљујем се, председавајући.

Уважена министарко, уважени помоћниче министра правде, поштоване колеге народни посланици, оно што сигурно највише пара уши не само нама посланицима већ и грађанима Републике Србије јесте када нам се импутира да приликом доношења измена и допуна Кривичног законика користимо популизам, да смо популистички настројени, а да нисмо настројени у оном правцу у коме то практична примена закона који доносимо треба да реализује, односно постигне најбољи могући ефекат. Овде популизма нема.

Оно што је најважније истаћи јесте да је чињеница да Република Србија и правни систем Републике Србије ни у ком случају није такав да би се могао сматрати репресивним када је у питању кривична санкција. Ми правници, а и грађани треба да знају, да кривична санкција има два дејства – и превентивно, у смислу индивидуалне превенције, и генерално, у смислу опште превенције. Репресија мора да постоји. То је нека врста одговора државе према учиниоцу кривичног дела.

Какав одговор држава треба да има према учиниоцу најмонструознијег кривичног дела? Какав одговор држава треба да има према ономе ко се безобзирно, бестијално и на крајње свиреп начин иживљавао над животом и телом немоћне особе, детета врло мале доби, врло малог узрасног периода, жртве која трпи огромне муке, несагледиво велике муке?

Овде није у питању популизам, јер ако се посматра етички – да ли је етичност, да ли је морал да они који су оштећени, а то су родитељи убијене деце, то су они који су најближи сродници убијених, немоћних лица трпе и дан-данас болове и патње због свирепости извршеног кривичног дела? Због чега се не поставимо у позицију оних који су управо сада, док нас гледају и слушају, посматрачи онога што чека државу, што чека друштво, а то је каква ће сврха кривичне санкције да се постигне?

Да ли ће се постићи сврха кривичне санкције уколико омогућимо монструму, морам рећи под знацима навода јер не желим ни у ком случају да у мом вокабулару, као народног посланика, провејава било шта увредљиво, али таква реч јесте примерена, да ли онда такав човек може да буде прихваћен од друштва, може да буде прихваћен од друштвене заједнице, да ли може уживати поверење грађана када се оствари онај један једини промил могућности остварења условног отпуста да буде прихваћен и буде враћен у друштвену заједницу? Ја сам као грађанин, а не као правник, уверен да не може. Не може из два једноставна разлога.

Први, што није показао ни грам покајања, што значи да не поседује лични етички кодекс. Подсетићу вас да убица мале Тијане Јурић, приликом изрицања пресуде и током трајања кривичног поступка и током доказног поступка, није испољио никакву емпатију, никакву емоцију, пружио извињење родитељима, на било који начин се одредио покајнички за оно што је урадио. О чему онда ми треба да причамо и шта онда струка заговара када је у питању немогућност изрицања условног отпуста?

С друге стране, ми имамо компаративно или упоредно законодавство других држава, других земаља. Зашто не посматрамо и са те стране англосаксонско или било које друго право? У Америци имате апсолутну немогућност условног отпуста, а да не говорим да више од десет земаља Америке има смртну казну као прописану кривичну санкцију управо за овакву врсту кривичних дела и више стотина година изречених кривичних санкција као казни затвора. Америка је узорна демократска држава. Ми смо овде, а и министарка, уважена министарка је у више наврата указивала да земље ЕУ такође имају у свом законодавству немогућност условног отпуста. Хајде да узмемо пример само Холандије. То је чланица ЕУ. Велика Британија је, без обзира на Брегзит, била једна од водећих чланица ЕУ.

Због чега би Србија била под хипотеком нечега што други нису? Због чега би Србија имала терет који 160.000 потписа не жели да види, 160.000 потписа оних који траже од нас да изменимо Кривични законик? Зар треба да ставимо путачу или да елиминишемо тих 160.000 потписа који би, када би се једна анкета спровела на адекватан начин, били

мультиплицирани број а не 160.000. Уверавам вас да би тај број био неупоредиво већи.

Када би се сада анкетирали грађани, узорковало јавно мњење да се врати смртна казна, да ли ви, уважене колеге и грађани Србије, сматрате да би то било недопустиво? Напротив, мислим да не, али управо због тога што смо потписали међународне уговоре и акта која су на снази, због тога што наш устав не предвиђа смртну казну, ми имамо моралну обавезу и правничку обавезу, обавезу као народни посланици да као најтежу казну или кривичну санкцију уведемо доживотни затвор, а за најтежа кривична дела, којих нажалост у Србији није мало, и где нажалост нису жртве ретке, а рекао сам ко су жртве, што нарочито погађа, онда се условни отпуст појављује као неупитна чињеница да ли треба да постоји ли не. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Право на реплику има народни посланик Вјерица Радета.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Англосаксонско право које је овде колега помињао је управо оно што се од 2000. године намеће у Србији, што нам је, сложићете се, упропастило правосудни систем. И данас имамо последице тога, од тужилачких истрага итд., од трибунализације нашег правосуђа, специјалних судова и шта све не.

Дакле, да ми имамо кодификован Кривични закон, онда не би било потребе да ми сваки час имамо овакве измене. Број од 158.000 потписа јесте нешто што заиста треба поштовати, али зашто смо ми дошли у ситуацију да неко треба да сакупи 158.000 потписа да би ово дошло на дневни ред? Зашто се није реаговало у Влади одмах када се то кривично дело десило, кад га већ није било у постојећем закону?

Зато ми говоримо да ово јесте популистички наступ, а заиста, толико патетике је било јуче у расправама да није личило ни на скупштинску расправу ни на законик.

Нисмо ми без емпатије. Напротив, ми само хоћемо да вам скренемо пажњу. Ево, каже колега, 158.000 потписа. У реду. Није иста тема, али у АП Војводини српски радикали сакупе 30.000 потписа да се региструје хуманитарни Српско-руски центар у Новом Саду. Па што сте занемарили 30.000 потписа?

Ево, ми смо данас кренули у акцију прикупљања потписа за стављање ван снаге закона који регулише извршење, односно против јавних извршитеља. Па кад вам донесемо 159.000 потписа, хоћете ли то ставити на дневни ред? О томе говоримо. Немојте на тај начин приступати. Причајмо као правници.

Треба да се најстроже казни онај ко учини кривично дело силовања, убиства над малолетним дететом, над старом, болесном, немоћном особом. Дакле, све оно што јесте садржано у овом члану. И ми немамо ништа против тога. Али само говоримо да, да је био другачији ред потеза, не би сад требало да чекамо да ли ће неко да покрене неку иницијативу, па да ли ће онда она иницијатива младих за људска права, како ли се зове, и овај фонд за хуманитарно право Наташе Кандић итд. сада расправљати да ли се овде неко неком додворава или не додворава, па да они прете неким

европским комисијама итд. Нека они то раде за рачун онога ко им даје паре, али ми смо им на овај начин дозволили да се они, на неки начин, умешају у рад Народне скупштине, зато што смо ред потеза мало побркали.

Надам се да се ово више неће десити и заиста очекујем од госпође Неле Кубуровић један озбиљан предлог закона, па да онда лепо, људски поразговарамо, и пре одбора и на одборима, али овде онда да дођемо са једним ставом који ће заступати пре свега озбиљна правничка мишљења и да онда кажемо – бар 50 година будуће скупштине нека раде шта год хоће, али Кривичним закоником неће морати да се баве. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има колега Михаило Јокић.

Изволите.

МИХАИЛО ЈОКИЋ: Моје је мишљење да овај амандман треба одбити због тога што сматрам да у законима о правосуђу ствари морају бити експлицитне. Значи, мора бити што мање онога – може а не мора. У законима мора бити – може или не може. Значи, ми морамо рећи шта је недозвољено а шта је неопростиво. А оно што је неопростиво, то смо рекли када смо говорили о доживотној казни. Значи, ту нема условног отпуштања. Мада, у самом домену доживотне казне постоје услови када је то могуће.

Ако погледамо земље Савета Европе, од 49 земаља Савета Европе ја мислим да је у 40 земаља сличних решења.

Још једном кажем – подржавам да се овај амандман одбије. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 6. амандман су заједно поднели народни посланици Александар Стевановић и Владимир Ђурић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Прво колегиница Јелена Жарић Ковачевић.

Изволите.

ЈЕЛЕНА ЖАРИЋ КОВАЧЕВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Даме и господо народни посланици, овим амандманом се управо предлаже да се осуђени на казну доживотног затвора може условно отпустити после 25 година издржане казне уместо после 27, јер је тако предвиђено Статутом Међународног кривичног суда. Као што смо могли да видимо у образложењу Владе која је предложила да се овај амандман одбије, каже се да по пракси Европског суда за људска права овакво законодавно решење јесте могуће под условом да постоје други одговарајући механизми за преиспитивање изречене казне, а у нашем правном систему такви механизми управо и постоје. Из тог разлога овај амандман треба одбити.

Амандманом се даље предлаже брисање става који дефинише за која кривична дела суд не може условно отпустити осуђеног. Дакле, предлаже се да се управо иницијативе и решења Фондације "Тијана Јурић" не прихвате.

Ја морам да кажем да тако то раде посланици који са једне стране глуме велике борце за маме и децу, а са друге стране подносе амандмане

којима јасно стављају до знања свим грађанима Србије шта у ствари мисле о заштити деце, трудница и мама.

Потписници овог амандмана су са Татјаном Маџуром у Странци модерне Србије, и не само што их нема у Парламенту, већ они подносе амандман на Предлог закона који уводи строже кажњавање за тешко убиство, силовање, обљубу над немоћним лицем, обљубу над дететом и обљубу злоупотребом положаја, тражећи да се овакво решење брише.

Сетимо се само колико су они причали о Тијанином закону, колико су пута пребацивали што тај закон није усвојен, а притом, и тада су прилазили врло озбиљним и за многе људе, нажалост, за многе породице болним питањима искључиво да би то користили за напад на власт, на Александра Вучића, на Владу Србије.

Сада раде исто то, само у обрнутом смеру. Сада нападају решења која су тада заступали. Сада нису за доживотни затвор. Сада нису за оштрију казнену политику само зато што су видели да је председник Србије Александар Вучић инсистирао на строжем кажњавању, само зато што су видели да је Влада Републике Србије прихватила решења, односно предлоге Игора Јурића и Фондације "Тијана Јурић". Ако они мисле да је то бављење политиком, очигледно мисле да је то начин на који се брину о грађанима, а ја мислим да они греше.

Сматрам да они ипак морају да дођу у Парламент да гласају за ове предлоге, јер једино тако и на тај начин могу да покажу да заиста желе да заштите децу, труднице, немоћне људе, а не само да буде важно да ли ће прикупити јефтине политичке поене и да буде важно да ли је тај закон предложила власт или опозиција. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има народни посланик Владимир Орлић.

ВЛАДИМИР ОРЛИЋ: Даме и господо, позивам да се амандман не прихвати. Чули сте од овлашћене представнице Српске напредне странке аргументацију која се тиче оних стручних питања у овом амандману, а чули сте и добро подсећање, јако добро подсећање које треба сви да имамо на тему ко су предлагачи и чиме се баве, шта они нама као парламентарној већини константно замерају, хтели би на нос да набијају, а што представља најбезочнији, најјаднији могући пример катастрофалног лицемерја и то се види управо на основу овог амандмана, ове расправе и ове теме.

Размишљамо да ли да ми данас ове ствари истакнемо јавно. Знате шта? Апсолутно не постоји важнија тема на којој би могла да се види разлика између онога да радиш нешто зато што мислиш да је исправно, зато што сматраш да некога представљаш, зато што се залажеш за одређене вредности и све друго што су неки склони овде себи да припишу или све то радиш из дубоко себичних интереса, порива који немају никакве везе ни са чим племенитим.

Овај амандман поднели су народни посланици Стевановић Александар и Ђурић Владимир, представници једне посланичке групе. Да се присетимо које посланичке групе. Да се вратимо сви заједно у другу половину 2018. године. У другој половини 2018. године Татјана Маџура, која је такође велики заштитник деце, жена, трудница и породиља и која нама, парламентарној већини стално пребацује да их ми не волимо

довољно, да ми не бринемо довољно, да се не старамо о њима, не штитимо их итд., знате већ све то напамет, овде је у овој сали тражила да се расправља о овим решењима о којима ми расправљамо на овој седници. Овим, није реч о нечему другом што је било, правимо неку паралелу.

Није реч о томе да ми сад покушавамо да нешто овде прикажемо да неко не разуме нешто што може да разуме. Ово о чему ми причамо у слово је она тражила тада да се стави на дневни ред, а није хтела да каже. Није хтела да каже да је постојао већ тада јасан договор да се заједнички ради на томе да се припреме измене Кривичног законика. То је јавност знала и то је речено од стране Министарства.

Радна група коју чине стручњаци, дакле не неко ко је решио да сада покаже колико је надарен за поезију па да уме нешто лепо да напише или срочи, људи који се тим стварима озбиљно баве, баве се да припреме измене и допуне Кривичног законика. Постојала је сагласност да ће у томе учествовати и учествовала је Фондација „Тијана Јурић“, која је и иницијални предлог доставила Народној скупштини. Све се то тада знало, а то није спречавало Татјану Мацуру да устане и каже – неће зла СНС, неће зато што им је тако рекао зли Александар Вучић, да стави ову иницијативу на дневни ред.

Потписали су заједно 17. августа 2018. године, а онда је Татјана Мацура овде образлагала тај предлог. Владимир Ђурић, ево га сад потписник амандмана, Александар Стевановић, ево га потписник амандмана, Љупка Михајловска, Ненад Божић и поменута Мацура, која је устала овде и рекла да је недопустиво да се о овоме не расправља. Да је недопустиво. Ево нас, даме и господо, па расправљамо.

Шта је сад недопустиво? Да ли то што их нема, а упирали су прст? Да ли је сада то можда недопустиво? Или што нам амандманима соли памет и преко Твитера, са конференција за медије, из оног шатора, соли памет, а њих нема? Је л' сад недопустиво да се не расправља?

Оправдајмо зашто смо овде и зашто овде седимо, рекла је тада Татјана Мацура, јер ти исти грађани, тих 160.000 који су потписали иницијативу, нас су бирали. Оправдајмо зашто овде седимо. Где седите ви, Татјана Мацура, Стевановићу, Ђурићу и остали? Нису ништа бољи ни ови Ђиласови, ни ови Јеремићеви, ни ови Тадићеви, ни они из матичне филијале „жутог предузећа“ јер су се сви понашали у длаку исто.

Они су били велики заговорници ове иницијативе. Они су били потписници. Није се знало ко је већи потписник. Тркали су се међусобно ови из ДС-а и ови из Двери. Где су данас? Да ли оправдавају, како сами кажу, своје присуство у сали? Које присуство? Које присуство? Је л' недопустиво да се не расправља? Што не расправљају? Где су и шта су? Тако су говорили тада, а данас их нема. Шта кажу данас о овом предлогу, ево вам, ти исти?

Дакле, ништа сад ту нема нашироко и у алузијама, па можда јесте, можда није. У главу и у браду исти људи. Шта каже Татјана Мацура данас, а ово је заступала, а нама је на нос набијала? Каже данас – правно, непристрасно и цивилизацијски овај предлог можемо сматрати кораком

уназад. Овај предлог, ова иницијатива Фондације „Јурић“ је цивилизацијски корак уназад.

Шта је било пре мање од годину дана? Нешто што мора да се подржи, да се расправи, нешто што су сви потписивали левом и десном руком. Шта је онда ово? Шта је онда ово ако не доказ над доказима да се тамо међу њима садржајем не бави нико, да тамо међу њима за вредности не зна нико? Да тамо међу њима ништа ни свето ни важно није, него само једна ствар их занима под милим богом – обрачун са Александром Вучићем и СНС-ом. Кад су мислили да је ово тема за обрачун тако што ће је подржавати, радили су то. Данас мисле и тврде све потпуно супротно од тога јер мисле да је тако најбоље да се опет обрачунавају са нама.

Слушао сам једну расправу између господина Јурића, који је формирао овај иницијални предлог, и једног човека који сам себе сматра највећим правним стручњаком под небеским сводом. Он је најпаметнији и најстручнији од свих. Такав се још родио није и вероватно неће никада. Пита водитељ тог великог стручњака – добро, а шта је сад проблем са овим законом? Шта је проблем са овим предлогом? Почиње велики стручњак свој одговор. Реченица прва, први део реченице, каже – проблем је процедуралне природе, зато што... Водитељ сад већ диже руку – чекајте, какве процедуралне природе? Овај као – не, не. Да вам кажем, не може Александар Вучић да подржи... И онда станете и онда не слушате ништа даље, јер знате да су даље све саме глупости, све саме бесмислице које треба на неки начин ту конструкцију да подрже, а суштина је ово што је човек рекао одмах на самом почетку прве реченице своје. Проблем њихов, највећи проблем је што је Александар Вучић рекао да ово треба да урадимо, припремимо, да то ми сви подржавамо и чим је Александар Вучић за нешто, они морају да буду против тога, па макар то значило и против себе, својих речи, својих потписа и својих говораница овде.

Владимир Гајић, велики геније, такође стручњак за све, правник над правницима, знате шта каже? То је, иначе, Јеремићев високи функционер. Поспрдно каже – овај закон треба звати Тијанин и Александров закон. Е ово је однос према овом питању. Ово је однос према свим оним најстрашнијим, зверским стварима које ми покушавамо да спречимо. Никакве ту ни вредности ни морала нема. Никаквог ту става нема. Александров закон, тако га они виде и то они о њему мисле.

Ево вам још један стручњак над стручњацима, Бојан Пајтић. Бојан Пајтић каже – не доносе они Тијанин закон, већ штите елиту, кријући се иза лажне бриге о деци. Ето, то ми радимо, да знате. Не доносимо ми Тијанин закон. Нема појма Игор Јурић који каже да су ово они предлози на којима је он инсистирао све време. Не зна он. Ко је он, осим што је тамо само неки иницијатор целе приче? Зна Бојан Пајтић. Као што се овде појавио пре неки дан, такође геније, Бошко Обрадовић да каже – није то тај закон.

Он зна. Фондација „Јурић“ нема појма. Ајде што ми не знамо. Фондација „Јурић“ нема појма. Знају ти генији, Обрадовић и Пајтић који још каже – ово смо направили да би, ако буде жртва неко из СНС елите, значи ако неког од нас неко сутра убије, да би добио доживотну казну.

Злоупотребили смо, каже, Тијанин закон да бисмо обезбедили живот и безбедност напредњака. Опет Пајтић Бојан – да наш живот вреди више од других. Шљам. Каже он – ми смо шљам што ми хоћемо ово да усвојимо. Каже он – сви ви који се изјасните да ово подржавате, ви, у ствари, нама нешто ту помажете да ми себе штитимо и сви смо ми који ово подржавамо, ове измене и допуне Кривичног законика, шљам. Још каже да он нема исте емоције спрема деце и, на пример, Маријана Ристичевића и тако се дивно забавља, све онако научно потковано, човек који је не тако давно узео да се похвали јавно да је редовни професор.

То вам је однос и према теми и према Фондацији и према овим стварима о којима се ми трудимо... Жао ми је што неке то понекад зазвучи да је исувише емотивно, али ако је и тако, нека је. Не стидимо се тога. Треба да се стиде ови попут Запада, Тодоровића, ту је неки Дашко Милиновић који каже, ово је ваљда требало да буде духовито – ја сам за убијање деце, па сам зато против овог закона. Шта то значи, то зна само он. Демократска странка – од Тијаниног, стигли смо до Ердогановог закона. Тамара Трипић, функционер Демократске странке, каже – ово о чему ми расправљамо, ово није Тијанин закон, ово је Ердоганов закон. Ко се све од њих уписао да потписом подржи иницијативу, то они знају много боље него ми, јер су се тукли међусобно да покажу ко је међу њима био бржи да потпише иницијативу. Па јуче Александра Јерков каже – не, у ствари, ми смо подељени. Знате, пола посланичке групе сматра да треба, пола сматра да не треба да гласамо за ово. Ја, на пример, сматрам да не треба, каже она. Али, то није проблем да ипак кажу – ово је Ердоганов закон јер је злоупотребљена породица, законодавно право и тако даље.

Они ово уопште не подржавају. Они су то потписали случајно. Нису ни читали. Тада када су потписали, то је све било у складу са највишим европским стандардима. Тада када су потписали, нису амандманом попут овога о коме расправљамо сада изражавали забринутост да ли се сад ту нека европска норма, неки европски стандард крши или не. Не, тада им је било све јасно. Тада је ово био добар предлог.

Данас, како сами кажу, зато што наша парламентарна већина каже да подржавамо, они не подржавају. Ово је ердоганизација и злоупотреба деце. Ово је... Ма чули сте већ. Нећу те бесмислице да понављам више.

Ево вам и Маринике Тепић. То је сада ведета Ђилас Драгана. Ево зашто је, каже, ово фарса. Дакле, усвајање овог кривичног законика, ових измена и допуна је фарса, само да знате. Тиме се ми бавимо, зато што ми хоћемо да прогурамо доживотни затвор који нема везе са предлогом Фондације „Јурић“ и још каже да ми провлачимо породицу Јурић кроз таблоидно блато. Сада ја не знам где је она ово видела, кога је она икада чула од нас да је једну реч ружну рекао. Ја сам сигуран, није никада, али, ето, то су ти мизерни покушаји правдања сопственог одсуства и сопствене одлуке да морају пошто-пото, напосто, да кажу да нешто ту не ваља, а нема везе што су потписали сами.

Константиновић Ненад, велики стручњак правде, каже – овај закон је опасан. Дакле, штитити децу, чинити да се на све могуће начине

предупреди да им се деси нешто најгоре на свету је опасно. А зашто је опасно? Још једном, зато што то предлагемо ми.

Јанко Веселиновић, такође велики стручњак, такође каже да ово није Тијанин закон. И он, баш као и Пајтић и Бошко Обрадовић, зна боље него Игор Јурић. Јанко Веселиновић, само запамтите, зна то боље. Он је за то стручнији.

Владимир Гајић, ево га опет. Шта каже? Ове измене су ретроградне. Дакле, ово што ми сада радимо, то је ваљда враћање у средњи век.

Бошко Обрадовић, ако није мали милион пута у овој сали изговорио речи породична политика и породичне вредности, ако није два милиона пута изговорио – ја сам велики противник ЕУ, ја се борим против ЕУ итд., ја ћу да је срушим, да ли знате шта данас каже? Не подржава оно што је сам потписао зато што овај предлог који је он потписао, док је то била иницијатива, јесте против европске праксе и против европских вредности.

Кад све ово погледате, шта човек да мисли? Шта човек још додатно да каже? Завршавам ово своје излагање, даме и господо. Из ових разлога које сам изнео, апсолутно сматрам да не треба да подржимо овај амандман.

Предлагачи у салу ушли нису. Прошло је више од 10 минута. Сада ће бити још један амандман истог садржаја, исти предлагач, односно она посланичка група Тадићева, Јеремићева и они имају сасвим довољно времена да дођу овде и кажу шта они о овоме мисле, да образложе своје понашање и своје ставове, а ја бих им још само рекао – како су се понели према овој теми, према овој седници или дану за гласање, ако им је тако лакше, нек рачунају, понели су се и показали су се што се тиче бављења политиком у Републици Србији на вијек и вијекова.

Ако не нађу за сходно да се појаве у сали да гласају за ово за шта су говорили да га подржавају из дна душе, ако наставе да говоре најгоре могуће ствари о овом предлогу, нек сматрају да то своје ружно лице и тај свој црни образ остаће им довека, а шта ће и како ће, на њима је. Што се тиче СНС-а, ми овај предлог закона подржавамо. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 6. амандман су заједно поднели народни посланици Марко Ђуришић, Мирослав Алексић, Ненад Константиновић, Горан Богдановић и Здравко Станковић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Милан Љубић.

МИЛАН ЉУБИЋ: Захваљујем.

Поштовани председавајући, уважена министарко, поштовани народни посланици, предлагем Народној скупштини и народним посланицима да у дану за гласање не прихвате овај амандман јер се амандманом задржава условни отпуст за најтежа кривична дела, што је за предвиђена кривична дела неприхватљиво зато што су се у Србији у протеклом периоду догодила многобројна убиства деце.

Убиства деце су извршена на најсвирепији и најмонструознији начин, тако што су жртве најчешће силоване, тешко повређиване, од чијих последица би преминуле. Ово су убиства које здрав ум тешко може да

прихвати. Можемо ли да замислимо оно са чиме се суочавају породице жртава, кроз какву бол, патњу и очај пролазе?

У Србији постоји велики пораст таквих кривичних дела са елементом насиља над децом. Хронологија извршених убистава показује да су извршиоци најчешће повратници.

У досадашњој судској пракси изрицане су казне затвора до 40 година, али поставља се питање да ли су оне постигле сврху кажњавања, односно да ли су спречиле починиоца да убудуће не чини таква кривична дела или да утичу на друге да они не чине таква убиства деце. Нису, јер те исте убице би, чим се нађу на слободи, опет понављале тешке злочине.

Све већи број оваквих кривичних дела је показао да оваква казна није дала жељене резултате. Мала Катарина, Тијана, Анђелина, Драгана, Ивана, Лука, Марко само су нека од имена деце којих више нема, деце која су страдала од оних који на суђењима не показују баш никакво кајање за почињено дело, већ напротив, хладнокрвност. Зато се јавила потреба за изменом Кривичног законика.

Досадашње наше законодавство није познавало казну доживотног затвора, коју су скоро све европске земље имале. Овим изменама и допунама Кривичног законика уводи се казна доживотног затвора за починиоце најтежих кривичних дела – убице деце, малолетних лица, трудница, када је реч о силовању деце, силовању где је последица смрт. Условни отпуст се може тражити за све који су осуђени на казну доживотног затвора а нису починили тешко убиство.

Досада је у нашем законодавству постојала могућност условног отпуста након две трећине одслужене казне и дозволе суда. Овим изменама закона неће више постојати условни отпуст за починиоце тешких кривичних дела, за оне који почине тешко убиство.

Такође, судови више неће моћи да скрате казну за тешко убиство, силовање са смртним исходом, обљубу детета са смртним исходом, обљубу над немоћним лицима са смртним исходом.

Казну доживотног затвора ће избећи малолетна лица, као и они који су у време убистава имали мање од 21 године.

Још једна измена јесте да је минимална казна 10 година само уколико постоје олакшавајуће околности или ако суд то процени. Уколико је дело квалификовано као тешко убиство, олакшавајућа казна се не може донети.

Казна доживотног затвора је само један део сета измена. Остале измене закона се односе на поштравање казни за насилнике, процесуирање нарко-дилера, трговину наркотицима.

Нажалост, убица Тијане Јурић неће бити кажњен доживотним затвором јер закон не делује ретроактивно, али ће зато убице деце, уже породице, трудница убудуће бити кажњаване најстрожом казном.

Мислим да не смемо да заборавимо на сву децу која су страдала од руку свирепих убица, те да смо као друштво дужни да предузмемо све што је у нашој моћи да се такви злочини никад више не понове, да мислимо на будућност и већу сигурност деце.

Безбедност наше деце је најбитније питање. Брига о деци треба да буде најприоритетнија ствар и одговорност свих нас.

Циљ свих ових измена закона је онемогућити извршење и понављање ових кривичних дела. Суштински, људи који су опасни по друге малолетнике и децу ће се одстранити из друштва и држати боље под контролом. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има народни посланик Милимир Вујадиновић.

Изволите.

МИЛИМИР ВУЈАДИНОВИЋ: Хвала, председавајући.

Поред онога што је Владино формално образложење о овом амандману, постављам питање да ли је уопште и морално данас да причамо о нечему оваквом.

Иначе, подносиоци, прави подносиоци и суштински подносиоци амандмана су Ђилас, Јеремић, Тадић, а ови који су формални подносиоци амандмана су посланици који су, нажалост, у дану када су ти тајкуни купили њихове матичне партије, постали само успутно власништво тих истих тајкуна.

Чак и када бисмо све ово занемарили и покушали на неки начин да ставимо са стране, поставља се питање да ли је уопште морално да расправљамо о нечему на овај начин када ни сам подносилац данас не жели било шта да каже о амандману који је поднео.

Јасно нам је, данас ће дан провести у београдским кафићима, београдским ресторанима. Притом, свакако нису избегли могућност да узму ни зараду, ни путне трошкове, ни све оно што им следује по том основу у овом уваженом дому, али морам рећи да је ово, опростите на изразу, али заиста оно што је данас на делу је спрдња са грађанима Србије, спрдња са овим уваженим домом, а што је најгоре, признаћете, и спрдња са породицама које су изгубиле своје најближе, пре свега децу.

Спрдња је ово и са 160.000 потписника иницијативе која је данас пред нама и веома је важно због тих људи да виде ко су то људи и који је то део посланика који њих представља у овом уваженом дому. С друге стране, размотрићемо и овај и сваки наредни амандман који долази од било кога, чак и од неких, у најмању руку, лицемерних подносилаца попут госпође Јерков, госпође Чомић, Маринике Тепић итд., јер то је одраз наше одговорности и према овом уваженом дому и према грађанима Србије у смислу превенције да се такве ствари не би поново догодиле, тј. да се монструми који су таква недела учинили не би нашли поново на слободи, али и наш покушај да колико-толико и колико је то могуће умањимо бол оних који су изгубили своју децу у тим, да кажем, великим трагедијама које су их задесиле. Хвала вам.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има народни посланик Александар Марковић.

Изволите.

АЛЕКСАНДАР МАРКОВИЋ: Нема предлагача овог амандмана данас у сали. Не знам где су – да ли су у парку, хране голубове као осталих дана или се можда баве тим уједињавањем, како они кажу, тог унапред

пропалог пројекта те демократске странке уједињене, или како је већ зову, о чему причају ових дана, али то није ни важно.

Овај амандман је такође парадигма ситуације у којој смо се нашли, а о чему је малопре говорио господин Орлић и он на најбољи могући начин показује, заправо, право лице предлагача овог амандмана али и осталих чланова тог тзв. савеза за Србију и тог дела опозиције, да се неки не наљуће.

Имамо неколико проблема када је реч о овом амандману, али ја бих онда редом да кренем да износим. Дакле, прво, проблематично је и образложење самог амандмана. Друго што је проблематично јесте како гласи тај амандман. Он гласи – у члану 6. став 4. брише се. Ја немам шта друго да урадим него да прочитам образложење Владе Србије које нам је доставила у форми мишљења, а то је да се амандман не прихвата из разлога што је ставом 4. члана 6. Предлога закона прихваћена иницијатива Фондације „Тијана Јурић“, која је поднета са циљем оштријег кажњавања учинилаца најтежих кривичних дела против живота и тела и кривичних дела против полне слободе у случајевима када је услед извршења дела наступила смрт детета, малолетног лица, бремените жене и немоћног лица.

Ово је јако важан део. Поред тога, по пракси Европског суда за људска права овакво законодавно решење је могуће под условом да постоје други одговарајући механизми за преиспитивање изречене казне, а у правном систему Републике Србије такви механизми постоје. На пример, институт помиловања, где је понашање осуђеног током издржавања казне, о чему се обавезно изјашњава установа у којој осуђени издржава изречену казну, управо једна од најзначајнијих околности за доношење одлуке да ли осуђеног треба раније отпустити са извршења казне.

Шта је овде такође проблем? Један генијалац од тих пет потписника, односно предлагача овог амандмана, у питању је Ненад Константиновић, он им је вероватно најпааметнији у тој њиховој групи, пре неки дан је, док је камповао тамо у парку испред Председништва Србије, док је хранио голубове, одржао и конференцију за штампу. На тој конференцији за штампу он је рекао да је ово врло опасан закон: „Увођење доживотне казне затвора без могућности за условни отпуст, то малтене нема ни у једној земљи ЕУ“. То каже Константиновић. „Нема међу земљама Европе које су чланице Савета Европе“, и то је рекао. Пазите сада шта каже: „И ми ћемо због тога морати да мењамо тај закон једног дана“. Вероватно када дође на власт, значи никада. „Тај закон представља кршење људских права“.

Дакле, осим свих раније наведених проблема, ми овде имамо још један проблем, а то је – ово није истина. Ово не одговара истини. Као што смо могли да чујемо и од министра госпође Кубуровић, дакле, оваква пракса постоји у многим земљама. Она је навела и Малту, Литванију, Белгију, Холандију као земље које имају овакву праксу.

Највећи проблем са овим амандманом али и понашањем тог дела опозиције је заправо лицемерје. Нисмо могли да живимо од њихових

оптужби како не желимо да усвојимо Тијанин закон, како нас то не занима, како нисмо морални, како нисмо хумани, како штитимо убице и ко зна још какве глупости су годинама износили када је реч о владајућој већини.

Данас, када управо то радимо, данас су спремни да плуну све оно што су говорили и за шта су се залагали и да не дођу нити да бране своје амандмане, да нам дају можда неку аргументацију зашто би требало да усвојимо овакав амандман. На тај начин шаљу поруку – њихова политика се своди једино, искључиво и само на то – за шта се залаже Александар Вучић, ми ћемо да будемо против тога, без икаквог образложења, без икаквог аргумента и без имало обзира да ли је то добро за грађане Србије или није. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има министар, госпођа Нела Кубуровић. Изволите.

НЕЛА КУБУРОВИЋ: Захваљујем.

Овај амандман је још један пример лицемерног понашања оних који су до јануара ове године и те како подржавали Фондацију „Тијана Јурић“ и предлог који је Фондација „Тијане Јурић“ упутила Народној скупштини, коју је подржало близу 160.000 грађана, а напрасно након што је председник Републике Александар Вучић изјавио да ће Влада Републике Србије у потпуности прихватити иницијативу, променили су мишљење.

Поставља се питање да ли су у моменту када су подржавали и потписивали петицију знали шта потписују, јер управо можда једна од тачака сукоба међу члановима радне групе која је била формирана и у децембру ове године, било је питање да ли у потпуности треба прихватити иницијативу и немогућност условног отпуста за убице и силоватеље деце.

Да су мало боље погледали оно што подржавају, знали би да је управо и Фондација „Тијане Јурић“ и те како инсистирала на томе да условног отпуста нема за четири кривична дела која смо и овде предвидели.

Оно што желим да истакнем јесте да се и Министарство правде приликом израде допуна Кривичног законика руководило праксом земаља чланица Савета Европе, да смо утврдили да условног отпуста у појединим земљама нема за сва кривична дела за које је предвиђен доживотни затвор. Пример тога је Холандија у којој апсолутно за свако кривично дело за које је прописана могућност изрицања доживотног затвора, доживотни затвор значи доживотни затвор, изузев уколико буду помиловани од стране краљевске породице. Значи, тај институт условног отпуста апсолутно не постоји.

У Кривичном закону који је пред вама овде и о коме расправљамо, условни отпуст је правило. Он постоји за 14 кривичних дела за које је прописана казна доживотног затвора. Не постоји само за она кривична дела која се односе на убиство деце, убиство трудница, на силовања малолетне деце која су завршила смртним исходом, као и за обљубу над немоћним лицима која су завршила смртним исходом.

Врло је лицемерно од оних који се сада боре против овакве одредбе. Подсетићу вас да је 2013. године када је усвојен Маријин закон, када су гласали чланови опозиције, управо они који су данас против оваквих

одредби, гласали да нема условног отпуста за 10 кривичних дела и ту је управо и кривично дело које се односи на силовање малолетника и обљубу над немоћним лицима. Постоје друга кривична дела која су блажег карактера у односу на она кривична дела за која ми данас предлажемо да нема могућности условног отпуста, а то су најтежа кривична дела.

Нећу читати цитате из пресуда да бисте видели о каквим монструмима се ради. Ја нећу бити толико фина па рећи да не могу то да изговорим јер имала сам прилике да извршим увид у неке од тих предмета и Фондација „Јурић“ је приликом подношења предлога то и доставила Министарству правде, али рећи ћу вам да је реч о лицима која су углавном повратници, која су већ била осуђивана више пута за кривична дела силовања, која су била осуђивана за кривична дела убиства, да је реч о разбојницима, да је реч о лицима која су силовала трогодишње девојчице, која су силовала девојчице од 10 година. Управо је једна од таквих била и Марија Јовановић над којом су се сексуално иживљавали. Након тога су их на најбруталнији начин убијали дављењем. Подсетићу вас да је било и тровања соном киселином, да су те лешеве на крају одводили на депоније и да су неки, нажалост, врло тешко идентификовани били зато што су били у стању распада.

Тако да, управо то је разлог зашто прописујемо условну осуду за овакве монструме, односно немогућност условног отпуста за овакве монструме и, свакако, Република Србија не одступа оваквим начином прописивања од стандарда земаља Савета Европе.

Постоје оне државе где немогућност условног отпуста прописују и за политичка кривична дела. Верујем да ћете се сложити са мном да убиство детета, да убиство труднице свакако није политичко кривично дело и да су ово дела која изазивају и највећу осуду јавности, а јавност је то доказала и потписивањем петиције за увођење доживотног затвора, а подсетићу вас да је у том тренутку било врло актуелно и потписивање петиције за поновно увођење смртне казне затвора и већи број грађана је у том моменту чак и подржао – додуше, водила се кампања путем интернета – али је већи број грађана подржао иницијативу да се поново уведе смртна казна за оваква кривична дела, него што је подржао доживотни затвор.

Верујем да ћемо се усвајањем оваког предлога пре свега одужити жртвама и деловати превентивно на сваког оног ко помисли да изврши овакво кривично дело, а дубоко верујем да свако онај који је спреман да учини овако нешто што сам имала прилике да прочитам, неће бити ни у могућности да се ресоцијализује, јер неће бити ни способан за то и свакако не заслужује да се нађе међу слободним грађанима.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 7. амандман са исправком поднео је народни посланик Петар Петровић.

Влада и Одбор за правосуђе, државну управу и локалну самоуправу прихватили су амандман са исправком. Одбор за уставна питања и законодавство сматра да је амандман са исправком у складу са Уставом и

правним системом Републике Србије. Констатујем да је овај амандман постао саставни део Предлога закона.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 10. амандман је поднела народни посланик Наташа Јовановић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Колегинице Јовановић, изволите.

НАТАША СП. ЈОВАНОВИЋ: Тражили смо брисање овог члана, госпођо министар, зато што је претходно решење боље, а објаснићу и због чега.

У кривичном законодавству, дакле, веома је важно да се сам закон донесе да буде такав да суд може по њему да поступа, јер је индивидуализација кривичног дела и тај систем релативних кривичних санкција познат још од давнина. Једноставно, то је нешто што се не може на овакав начин сада применити заменом оцене суда на нешто на шта суд може да указује, како ви предлагете, код оцењивања ублажавања затворске казне.

Суд може, узимајући у обзир тежину кривичног дела, друштвену опасност од тог кривичног дела, околности под којима је учињено, психолошки профил учиниоца, да ли је то први пут да неко чини кривично дело, да ли је повратник, о чему овај члан говори, да укаже на то каква је то личност и под којим околностима се нешто десило, јер овај сам закон је прописао минимум и максимум затворске казне за конкретна кривична дела.

Али да суд указује на то код олакшавајућих околности, јер постоје и оне отежавајуће околности у кривичном законодавству, то не можемо да прихватимо као меродавно, јер суд може само на основу релевантних, изведених доказа из свих околности под којима је то дело учињено да врши оцену приликом доношења одлуке да се некеме ублажи затворска казна.

Не можемо сад због тога што улазимо у измену Кривичног законика да уводимо и неке термине који нису примерени ситуацији, које кривично законодавство, уосталом, нигде ни у свету на такав начин не препознаје.

Лепо вам је указала и данас на почетку расправе колегиница Радета да не можемо да вршимо никакву ни патетику приликом објашњавања тога, јер Кривични законик мора да буде тако кодификован и тако направљен да суд без икаквих утицаја може да донесе казну.

Због тога и тражимо, пошто је био и те како утицаја на суд и та казна није донета, већ је Ната Месаровић рекла да је казна, пресуда њој донета да се обнови процес за Милорада Улемека Легију и Звездана Јовановића, јер су у политичком монтираном процесу осуђени на најстроже затворске казне.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има министар госпођа Нела Кубуровић.

НЕЛА КУБУРОВИЋ: Захваљујем.

Верујем да је само превид. Овај члан 56. односи се на општи институт ублажавања казне, не односи се на повратнике. Извршено је прецизирање управо имајући у виду судску праксу.

Навешћу вам један пример шта то судови узимају као олакшавајућу околност приликом цењења и одмеравања казне. Да ли је неко доктор правних наука, то мислим да није околност коју треба да ценимо као олакшавајућу. И када је реч о тешким кривичним делима, управо овај пример који сам вам сад навела је нешто што судови узимају и наводе у својим пресудама када оцењују и изричу казне, тако да је ово један од разлога зашто смо приступили прецизирању општег института ублажавања казне затвора, сматрајући да ће на овај начин бити смањена могућност слободног судијског уверења у овом делу. Судија треба да цени приликом одмеравања казне, али када је реч о олакшавајућим околностима или отежавајућим околностима, мислим да треба да их примени онако како оне стварно заслужују, а да чињеница да ли је неко доктор правних наука или не, не треба да буде олакшавајућа околност приликом изрицања казне. Још једном указујем, не односи се на повратнике, него је члан који се односи на институт ублажавања казне затвора.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Право на реплику, колегиница Наташа Јовановић.

НАТАША СП. ЈОВАНОВИЋ: Нико није ни помињао, госпођо министар, докторе наука, чак напротив. Ако сте пажљиво слушали, ја сам рекла да је индивидуализација сваког кривичног дела, без обзира на то да ли је неко пекар, апотекар, доктор наука, меродавна за суд.

Ви сте, сада вам је то остало у глави вероватно још од студентских дана или првог Кривичног законика који сте узели у руке, рекли управо оно што пише у садашњем закону, а који ви тражите да се мења. Рекли сте – суд ће да оцени, а ми управо овим амандманом тражимо да се избрише ова одредба којом ви кажете да ће суд да разматра околности које указују. Значи, није добра реч указивање, већ оцена.

Оцена се врши, уопште чак нисам ни помињала да је ово за повратнике, већ сам рекла да ли се ради о њима или се ради о свима који су осуђени, односно којима се суди, дакле, није релевантно да суд укаже на нешто, већ је релевантно да суд докаже у кривичном поступку и оцени да је потребно да се неке евентуално због одређених, како овде предлог закона и каже, олакшавајућих околности смањи затворска казна.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ (Владимир Маринковић): Хвала.

На члан 10. амандман је поднео народни посланик Маријан Ристичевић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 11. амандман је поднела народни посланик Ружица Николић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Изволите.

РУЖИЦА НИКОЛИЋ: Захваљујем.

Даме и господа народни посланици, свакако да је један од најважнијих прописа, односно закона за успостављање целокупног система казни Кривични законик, који не треба да буде закон који се сваке године мења.

Измене Кривичног законика морају бити свеобухватне и никако не смеју бити парцијалне. То треба, а и мора да буде, један јасан, прецизан закон, општи и непроменљив.

У складу са тим ми смо поднели амандман на члан 11. Предлога закона, а који се односи на вишеструки поврат. Прецизирали смо ову законску одредбу јер правна сигурност управо захтева прецизирање сваке законске одредбе, пре свега због смањене могућности злоупотребе код изрицања казне затвора.

Када је реч о кривичним поступцима, велики проблем представља неједнако поступање судова, па се дешава да се изричу минималне казне за веома тешка кривична дела. У току расправе наведен је пример из 2018. године, где је суд за кривично дело силовања изрекао казну кућног притвора. То је недопустиво и такви случајеви и њима слични не смеју да се понове. Зато је неопходно прецизирати поступке приликом одмеравања казни и неопходно је да имамо Кривични законик који је прецизан и јасан.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колегинице Николић.

Реч има проф. др Марко Атлагић.

Изволите.

МАРКО АТЛАГИЋ: Поштовани потпредседниче, наравно да предлажем да се овај амандман одбије.

Међутим, када смо већ код овог законика, дозволите да кажем, и код овог амандмана, неколико реченица, а то је да се Изменама и допунама Кривичног законика предлаже прописивање казне доживотног затвора за најтежа кривична дела – за кривично дело против полне слободе у случајевима када је услед извршења дела наступила смрт детета, млађег лица, бремените жене и немоћног лица. Наравно да ћемо сви подржати ову измену, или у највећем броју, и допуну овог закона.

Поштована министарко, користим прилику да изнесем једно размишљање, а то је да сматрам да доживотни затвор треба прописати и за највећа или да кажемо најтежа кривична дела против уставног уређења и безбедности земље, јер су постојеће казне знатно мале, што се одражава и на укупну стабилност наше земље, ако хоћемо баш, и у садашње време.

Свака држава има неке посебне принципе и темељне вредности на којима почива њено целокупно државно уређење. Нарушавање тих вредности, као што су однос према угрожавању територијалног интегритета, напад на уставно уређење земље, позивање на насилну промену уставног уређења, као што смо имали сада код ових шетача, покушај убиства представника највиших државних органа, као што смо имали позиве сада на убиство председника државе и председницу Владе, је ли?, одавање државне тајне, све се то штетно по државу одражава и на неки начин можемо рећи да угрожава укупну стабилност наше земље.

Сматрам да ми то треба у нашем кривичном законiku да децидирано изменимо и да треба размишљати о измени чланова од 305. до 321, јер ови чланови, по мени, недовољно говоре о томе, а казне које су прописане, мислим да су стварно недовољне. Чак и Казнителни законик књаза Милоша из 1863. године за ова тешка кривична дела прописао је

тада смртну казну. Наравно, ми смртне казне немамо, али уводимо доживотну робију.

У члану 83.тог законика из 1863. године каже се, извините, морам цитирати и повезати са садашњом безбедносном ситуацијом: „Ко намерно потпомаже улазак у Србију, напредовање или успех непријатеља, казниће се смрћу“. Наравно, ми смртне казне данас немамо, али бисмо могли дати доживотну робију, јер ово је једно од најтежих кривичних дела.

Да смо ми у нашем кривичном законнику, садашњем, важећем, за овакво кривично дело предвидели доживотну робију, не би нам се десило да за време бомбардовања наше земље од стране НАТО-а појединци, односно председници политичких партија ових из Савеза за Србију иду у нама непријатељске земље и наговарају наше тада непријатеље да јаче и брже бомбардују нашу земљу и убијају нашу децу, већ би лежали у доживотном затвору. Ово је суштина законика за тежа кривична дела.

Поред председника тада ДС-а и адвокат Срђа Поповић, који је припадао овима из Савеза за Србију, потписао је – веровали или не – документ у којем се тражило бомбардовање Србије заједно са Маргарет Тачер још 1993. године. Уместо да је за то одлежао доживотну робију, он је и даље настављао и назвао Србију као анус мунди. Да грађани знају, то значи шупак света, а српски народ оно што се налази у анусу, оно што се налази у шупку. Видите са каквима ми из Савеза за Србију имамо посла.

Надаље, у нашем кривичном законнику стоји: „Ко силом или на неки други противустанован начин покуша да отцепи неки део територије Србије или део територије припоји другој држави, казниће се затвором од 3 до 15 година“. Мислим да је мало три године, јер и за ово кривично дело, по мени, треба узети доживотну робију.

Да смо имали ово у Кривичном законнику, не би нам се десио Ненад Чанак који је 5. марта 2017. године изјавио: „Спреман сам да признам републику Косово“. Замислите, седи овде са нама у Парламенту. Тај исти Ненад Чанак је 1990. године предложио за председника Републике, званично његова ЛСВ, веровали или не, Аустријанца Ото фон Хабзбурга и тако понизио српску државу и српски народ. Његов програмски документ ЛСВ звао се "Војводина република".

Поштовани народни посланици, ово су врло озбиљне ствари, јер нам је немачки дипломата Герд Аренс у својој књизи "Дипломатија на рубу" открио како је Ненад Чанак 13. децембра 1991. године послао лорду Карингтону и Међународној конференцији о бившој Југославији Меморандум о Војводини у којем се каже да су историјски услови из 1945. године, када је Војводина придружена Србији, Југославији, престали важити, а будућност Војводине јесте да постане конфедерална јединица, а ако Србија то неће, онда ће бити независна и самостална држава.

Видите, да смо то ставили у наш кривични законик, тај човек не би седео са нама у клупама, него би сада био у апсани и служио доживотну робију.

Надаље, и Чedomир Јовановић је исто тако 12. децембра 2012. године изјавио: „Војводина треба да има пун суверенитет и треба је признати као независну земљу“. Замислите, Чedomир Јовановић је 29.

фeбpуapa 2015. гoдинe изјaвиo: „Држaвa Кoсoвo јe нeпoврaтнa ствaр кoју нaстaвљaју дa игнoришy сaмo нeoдгoвoрни пoлитичaри“.

Видите, даме и господо, он седи овде. Данас када наше руководство, Влада и председник Републике чине натчовечанске напоре да заштитимо Косово и Метохију, да га повратимо тамо где му је место, човек седи данас са нама овде у клупама. Уместо да служи доживотну робију, он је у нашем парламенту.

Вук Јерeмић, звaни Вук Пoтoмaк, oвaј кoји шeтa, кoји нaс нaпaдa, 2008. гoдинe јe рeкaо „дa јe улaзaк Кoсoвa и Мeтoхијe у УН нaјбoљшe штo Србијa мoжe дa сe нaдa“. Он трeбa дa сeди у апсaни, a нe дa кoрaчa ширoм свeтa кaкo члaн бeлoсвeтскe криминaлнe бaндe и пeрe пaрe нe сaмo нaших грaђaнa, нeгo и грaђaнa Еврoпe.

Бошкo Обрaдoвић, тaј „бeзoбрaзoвић“ кoји јe пoзивaо дa сe изврши држaвни удaр – мoлим вaс, зaмислитe – и дa сe ухaпсe и пoгубe прeдсeдницa Влaдe и прeдсeдник држaвe, дa смo тo стaвили у Кривични зaкoник... Штa рaди нaшe тужилaштвo? Трeбa дa сeдe у зaтвoру, a нe у oвoм висoкoм дoмy.

Свe у свeмy, дрaгo ми јe дa јe зa oвo кривичнo дeлo кoјe јe дaнaс нa днeвнoм рeдy увeдeнa дoживoтнa рoбијa. Јa, eвo, личнo сe зaлaжeм дa ми вратимo дoживoтнy рoбијy зa oвa кривичнa дeлa приликoм рaзмaтрaњa Кривичнoг зaкoникa у бyдyћнoсти, јeр дa смo тo рaдили 90-их гoдинa и 80-их, гoспoдo, пoкoјни Ругoвa нe би биo нa слoбoди кaдa јe биo или дaнaс Тaчи и Хaрaдинaј. Били би у апсaни, a тзв. држaвa Кoсoвo нe би дaнaс билa држaвa.

Зaтo упoзoрaвaм нa oвe кoји хoћe дa oтцeпe Вoјвoдинy oд Србијe, њих трeбa стaвити пoд удaр Кривичнoг зaкoникa, a aкo нe измeнaмa oвим кoјим јa прeдлaжeм, aкo дoђy, oндa бaр oвa кривичнa дeлa кoјa сaдa стoјe. Мeђутим, нaшe тужилaштвo ћyти иaкo сy зaпрeћeнe кaзнe, дoдyшe пo мeни, врлo блaгe, oд 3 дo 15 гoдинa.

Свe у свeмy, зaлaжeм сe зaпрaвo зa oвy измeнy зaкoнa и зa врaћaњe дoживoтнe рoбијe зa тeжa кривичнa дeлa. Нaдaмo сe дa ћe oвaј висoки пaрлaмeнт у бyдyћнoсти увeсти дoживoтнy рoбијy и кaдa јe у питaњу стaбилнoст нaшe oтaцбинe. Хвaлa.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ (Верoљyб Арсић): Рeч имa нaрoдни пoслaник Брaнимир Рaнчић.

Извoлитe.

БРАНИМИР РАНЧИЋ: Зaхвaљyјeм, прeдсeдaвaјyћи, гoспoдинe Арсићy.

Пoштoвaни министрe гoспoђo Кyбyрoвић, пoштoвaнa гoспoдo нaрoдни пoслaници, нaрaвнo дa oвe aмaндмaнe кoји сy дoсaдa прeдлoжeни трeбa oдбити из јeднoг рaзлoгa нa кoји ћy сe јa сaдa oсврнyти.

Осврнyћy сe нa oвaј прeдлoг тзв. Тијaнинoг зaкoнa нe сa прaвнe стрaнe, вeћ сa сyдскo-психијaтријскoг aспeктa, кoји идe у прилoг дoживoтнoг зaтвoрa бeз мoгућнoсти пoмилoвaњa зa пoчиниoцe нaјтeжих кривичних дeлa кoјa сy тaксaтивнo нaбрoјaнa у Прeдлoгy зaкoнa.

У рaзгoвoру сa кoлeгaмa из Спeцијaлнe психијaтријскe бoлницe у Гoрњoј Тoпoници, a тo јe – дa вaс пoдсeтим – јeднa oд нaјвeћих

психијатријских болница на Балкану, тзв. „краљева болница“, а и на основу личног искуства, починиоци најтежих кривичних дела су махом психопатске личности. Доктор Роберт Харе, амерички психолог, један од светских експерата за психопатологију, направио је листу карактеристика психопата где сваки психопата има 20 особина, а ја ћу поменути само неке које их квалификују за казну доживотног затвора.

Прво, недостатак кајања или осећања кривице; недостатак осећања или обзира за губитак, бол и пажњу жртве; тенденција ка равнодушности, хладнокрвност и потпуни недостатак емпатије. Они то углавном испољавају презиром и омаловажавањем жртве. Друго, неспособност за преузимање одговорности за властите поступке. Зато их то квалификује за казну доживотног затвора. Треће, опозив условног пуштања на слободу.

Ви, госпођо министре, као да сте читали овај научни рад господина Хареа где каже – опозив условног пуштања на слободу, јер понављања кривичних дела су махом од стране повратника.

Значи, нажалост, за психопате нема лека. Разне врсте психотерапија и лекови нису дали резултате. Безуспешно је њихово преваспитавање добротом и љубављу јер не реагују на емоције.

Генерално, с обзиром на то да се од психопате не може очекивати никакво добро, онда је потребно предузети мере заштите, што ми овим изменама и допунама закона чинимо. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 12. амандман је поднео народни посланик Срето Перић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Колега Перићу, изволите.

СРЕТО ПЕРИЋ: Даме и господо народни посланици, госпођо министре, вама је познато из правне теорије да се хуманост једног друштва огледа анализом Кривичног законика, односно законодавством из кривичне области. Овде то треба разумети.

Један од колега је рекао да у 10 држава САД-а постоји смртна казна. Па ми одавно тврдимо да они нису хумано друштво, да је тамо демократија само вербално више фаворизована, него што она у стварности и постоји. Шта то значи? Ми српски радикали не видимо решавање ове проблематике на такав начин што треба толерисати све и свашта, него се укупан развој једног друштва и хуманост огледају кроз то какво је кривично законодавство. То не значи да чињење кривичних дела треба толерисати. Кривична дела не врши дете које има један дан или неколико година, него врши особа када већ постане мало зрелија, чак и малолетници. Да ли је у питању проблем само код извршилаца кривичних дела? Није. Биће да је код друштва у целини.

Ово о чему говоре колеге које су мало стручније из области здравства – зна се добро одакле то може да потекне и шта је ту случај. Ви добро знате да је подељеност у стручној јавности – то не смемо да занемаримо – била велика по питању те доживотне робије, али сте ви рекли да је кључну одлуку у том моменту одиграо председник Републике који је, то сте ви изјавили, на непосредним изборима добио велики број

гласова. То смо ми већ прихватили. Наше примедбе су се односиле на именовање овог закона, односно законика.

Чињеница је да је од 2005. године, када је изворно донет овај закон, претрпео ево, сад већ десету интервенцију, а кривична материја или проблематика не сме да буде тако често подложна изменама. То ствара једну несигурност. Разумем ја колеге које говоре да ово треба да има и превентивни карактер и значај. То је веома важно. Кривичне санкције имају тај значај и ми морамо тога да будемо свесни, али морамо да водимо рачуна и о оним осуђеницима.

Члан 12. се односи на члан 66. важећег закона и ми смо овде направили једну интервенцију када је у питању условна осуда. То је једна од две мере упозорења суда. Значи, условна осуда и судска опомена су мере упозорења према извршиоцима кривичних дела и у ставу 2. овог члана се каже – за кривична дела за која се може изрећи казна затвора у трајању од 10 година или тежа казна, не може се изрећи условни осуд. То је било у важећем закону.

Предлогом за измене и допуне овог закона се ова граница спустила на осам година. Ми предлагемо да она буде пет година. Значи, за кривична дела за која је запређена казна затвора до пет година, може да дође у обзир условна осуда. Преко тога не би требало да је буде.

Онда дајемо на значају и овој мери упозорења. То би могло да се односи и на неко кривично дело где је казна затвора запређена од 20 година, а ми кажемо да ће бити условно осуђен. Није то адекватна мера, а знате да је поред извођења доказа, утврђивања чињеница и њихове оцене, и одређивање, односно одмеравање казне једна кривично-процесна вештина где велики број судова, иако добро све то ураде, не одмере добро казну и ми смо имали досада у судској пракси да за кривично дело силовања, буде запређено казном затвора од 3 од 12 година, а негде у око 67%, ако се не варам, била је изречена казна затвора од три године.

Значи, имали смо закон који је рекао – од 3 до 12 година. Судије су у две трећине случајева изрицале минималну казну. То је већ проблем. То је проблем и да не би дошло до тога, да не би остало много простора за злоупотребу ове норме, ми смо предложили пет година. Ово не ремети вашу концепцију измена и допуна Кривичног законика, али мислим да је ово, и када би се консултовала правна теорија, па сада када би се направила нека анализа међу правним стручњацима који примењују овај закон, ја претпостављам да би се већи број колега сложио са тим да ово уместо досада десет, па ви предлагете осам, ми предлагемо пет, да то буде та граница.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Да ли још неко жели реч по овом амандману? (Не.)

На члан 15. амандман је поднео народни посланик Маријан Ристичевић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 15. амандман је поднео народни посланик Александар Шешелъ.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Изволите, колега Шешелъ.

АЛЕКСАНДАР ШЕШЕЉ: Хвала, господине Арсићу.

Ево и данас слушамо опет исте ствари као и у начелној расправи.

Дакле, не износе се овде аргументи за или против ни доживотног затвора ни условног отпуста. Већ смо се изјаснили и одредили према доживотном затвору и казна доживотног затвора заиста за таква најмонструознија кривична дела и треба да се пропише. Али овде дискутују људи који очигледно не знају шта је условни отпуст, јер један од малопређашњих говорника, народних посланика из владајуће већине, рекао је да треба да се забрани условни отпуст зато што су кривична дела која су се десила у претходном периоду била неопростива.

Шта значи кривична дела у претходном периоду? Не можемо ми сада, када донесемо овај закон, да опет осудимо људе који су већ осуђени у затвору правоснажно. То је пре свега грешка Министарства правде, зато што је овакав закон требало да дође прво пред народне посланике шест месеци или три месеца или одређени период пре него што дође у Народну скупштину, да се сви онда упознају са правним институтима, са правним системом, са решењима можда у неким другим земљама, а не три дана раније и онда ми имамо то што имамо испред себе и онда на основу тога треба да овде износимо своје мишљење. И оцена јесте... Па јесте популистички потез ово, Тијанин закон сада 2019. године, а ти људи, тих 150 и нешто хиљада, колико је то потписало, нису они то потписали јуче, па је то данас на дневном реду. То су они предали још 2017. године. Шта се радило сад ове две године везано за овај закон? Што није то изгласано пре 2 године када видимо сада да постоји потпуно јединство везано за то шта тај закон доноси ново у наш правни систем. То ми није јасно.

За или против условног отпуста, може да се дискутује о томе. Али имајте у виду да свака власт од 2000. године, па тако и данас, аутоматски прихвата све што дође од захтева од ЕУ за измену закона и измену правног система. Зато се и Кривични законик мења сваких шест месеци и сви остали закони и уводе се неке небулозе које чак немају ни везе са нашим друштвом и нашом државом, невезано за Кривични законик.

Шта ћете сада, ако изгласате да се забрањује условни отпуст за кривична дела предвиђена сада овим изменама, шта ћете када за шест месеци буде директива ЕУ или Европске комисије да тако нешто треба да постоји у нашем закону да би се отворило Поглавље то и то? Онда ћемо да се састанемо и онда ће сви ови људи који данас причају против условног отпуста да причају како је то неопходно и како је то хумано, као да се ово сад ништа није ни десило. Морате водити рачуна о томе и морате да подсећате константно народне посланике да се закон доноси за примену у будућем времену, а не примену у прошлом времену.

Ако се искрено борите против оваквих људи који су спремни да почине таква кривична дела, морате пре свега да промените атмосферу у друштву коју стварају медији које нико не контролише, некажњено пишу и објављују и на телевизији и у новинама шта год хоће, највеће могуће гадости, у тој мери да је то нама данас постало нормално. Нама је постало нормално да 10 дана читамо новине о том убици детета, па знам онда шта

је радио и где је ишао у школу и где је живео и шта кажу комшије, и то буде фељтон специјалне емисије са разним гостима који се мењају, причају о тако неком монструозном убиству детета. То ваљда треба да се промени, најосновније.

Ко објављује морбидне слике и морбидне текстове из тако неке монструозне ствари, биће кажњен са два милиона динара или двадесет милиона динара. То би показало одлучност и било би много мање оваквих случајева, а не неки болестан ум који може да помисли да, ако уради тако нешто, биће главна звезда у Србији следећих месец дана.

Погледајте ситуацију у једном такође болесном окружењу што се тиче медија, у једној, могу да кажем слободно, једној веома накарадној земљи што се тиче друштвеног живота. У Норвешкој човек убије 92 људи, оде у затвор, осуђен је на максималну казну која је, чини ми се, 22 године. Он је постао главна звезда тамо. Тамо продају мајице са његовим ликом. Он ће, када једног дана буде изашао из затвора, или ће у затвору да напише књигу и продаће је у милионима примерака. Је л' треба ми да дозволимо да се нама тако нешто овде догоди, а догађа нам се? О томе треба да се води рачуна.

Дакле, ја мислим да је казна доживотног затвора примерена за оваква кривична дела, али да морате да будете обазриви, да размишљате хладне главе када се доносе овакве измене закона, јер је ово много важно да би се слушао гнев јавности и уопште ставови јавности која је апсолутно неинформисана. Немојте да мислите да је добро уколико желите да се на овај начин неке додворите. То нећете успети и направите само проблем у нашем правном систему и после тога ћете бити принуђени да када дође до тога, када дође то на ред по захтеву ЕУ, онда и то промените.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Да ли још неко жели реч по овом амандману? (Не.)

На члан 16. амандман је поднео народни посланик Момо Чолаковић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 16. амандман је поднела народни посланик Вјерица Радета.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Колегинице Радета, изволите.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Даме и господа народни посланици, а пре свега, грађани Републике Србије, желим да скренем пажњу да су сви посланици СРС-а поднели амандман сличне садржине, а суштински исти, где смо тражили да се у Кривичном закону као кривично дело инкриминише распиривање и ширење лажне тезе да се у Сребреници десио геноцид.

Значи, наш предлог је да свако ко јавно износи мишљење да се у Сребреници десио геноцид, буде кажњен доживотном казном затвора. Ово је заиста интерес, тренутно, чини се, највећи интерес, национални интерес Републике Србије и ја морам да кажем да сам изненађена ставом нашег одбора за уставна питања и законодавство који је рекао да су разматрали ове наше амандмане и они сматрају да то није у складу са Уставом и правним системом Републике Србије.

Дакле, колеге правници су у овом одбору и ја сам заиста шокирана. А зар јесте у складу са Уставом и зар јесте у складу са правним системом државе Србије да дозволимо да којекаква гамад плаћеничка по Србији иде по телевизијама, у новинама, организује некакве „Мирдите“, не знам ни ја какве скупове по Србији, и да прича да су Срби у Сребреници извршили геноцид? Ми морамо, људи моји, то да спречимо. Ми не смемо дозволити да генерације, да Срби као народ остану обележени као геноцидни.

Видите шта се дешава! Видите ли јуче шта је урадио лажни парламент тзв. лажни парламент шиптарске државе? Они доносе некакву резолуцију где осуђују Србију за геноцид на Косову и Метохији. Такође, човек да се најежи, слушам, гледам синоћ на телевизијама, од једне до друге телевизије, сви кажу косовски парламент донео је резолуцију, као да причају о најнормалнијој држави на свету, као да причају о најлегитимнијој држави на свету. Може то неко да каже, ево, ми смо сада за вербални деликт итд. Ово превазилази вербални деликт. То је национални интерес.

Ви из Министарства сте написали да не можете амандман прихватити и навели сте, госпођо Кубуровић, неке формалне разлоге, јер то не може бити део овог члана итд. Можемо ми то да прихватимо, формално, могуће је да није уклопљен али ви добро знате, и колеге посланици знају да се амандманом може интервенисати само на онај члан на који већ интервенише Влада. Ми смо хтели да скренемо пажњу да морамо ово да урадимо, ако не сада, онда да се договоримо за следеће измене, ако не будемо дуго чекали кодификацију. Ово мора бити санкционисано. Ми ако пређемо преко овога и ако дозволимо да нам свако, нама у Народној скупштини Мариника, Чанак, Александра Јерков и остале ту усташке профукњачке овде говоре да су Срби извршили геноцид у Сребреници и ми ћутимо народним посланицима...

Молим вас, колеге посланици, ово схватите крајње озбиљно. Гледајте да гласате за било који амандман од наших 21 амандмана колико смо их поднели, па ми можемо извршити, госпођо Кубуровић, ако су народни посланици за то да се гласа за један од наших амандмана, ми можемо извршити правно-техничку редакцију па да то уклопимо тамо где се уклапа у складу са овим што сте ви овде нама предлагали.

У сваком случају, апелујемо на народне посланике, на Владу, на јавност Србије да нас подрже у овоме. Морамо означити као кривично дело за које ће се добијати доживотна робија за свакога онога ко каже да је у Сребреници био геноцид. Не смемо дозволити да Срби остану записани као геноцидан народ. Ми то нисмо. Хвала богу, нисмо. Никада нисмо били и никада нећемо бити, а нажалост, над Србима се вршио геноцид. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: На члан 16. амандман је поднео народни посланик Миљан Дамјановић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 16. амандман је поднео народни посланик Божидар Делић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 16. амандман је поднео народни посланик Петар Јојић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 16. амандман је поднео народни посланик Зоран Деспотовић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

ЗОРАН ДЕСПОТОВИЋ: Хвала, господине Арсићу.

Даме и господо народни посланици, Предлог закона о изменама и допунама Кривичног законика инициран је под притиском народне иницијативе тј. Фондације „Тијана Јурић“ који је подржало 158.460 грађана Републике Србије, као резултат потребе усаглашавања домаћег кривичног законодавства са препоруком међународног тела које представља глобалне стандарде у области борбе против прања новца и финансирања тероризма.

Српска радикална странка сматра оправданим предлог ових измена јер је то један савремени правни стандард по принципу најтежа казна – доживотна казна – доживотна робија. Предлагач се коначно осмелио да предложи најоштрије казне за најтежа кривична дела.

Овим предложеним изменама оштрије су нападнуте све савремене бољке савременог друштва: злостављање и мучење, насиље у породици, пореска утаја, напад на службено лице, насилно понашање на спортским манифестацијама и јавним скуповима, промет и употреба опојних дрога, мито и корупција, злоупотреба службеног положаја, угрожавање ваздушног саобраћаја, врбовање и обучавање за вршење тероризма и њихово финансирање.

Као и све моје колеге Посланичке групе Српске радикалне странке поднели смо истоветни амандман на члан 16. постојећег члана 114. став 1. Предлога закона. После тачке 11. додаје се тачка 12. која гласи – да се поред свих наведених кривичних дела за санкционисање најстрожом казном казни свако ко намеће и пропагира тезу да се у Сребреници десио геноцид. Српска радикална странка не спори да се у Сребреници десио злочин али не и геноцид, исто као што се десио злочин у Братунцу, као и многи други слични злочини.

Ми осуђујемо сваки злочин без обзира на то са које стране долазио, али не смемо да прихватимо тврдњу како страних тако и домаћих непријатеља српског народа који би да нам ставе етикету геноцидног народа. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 16. амандман је поднео народни посланик Томислав Љубеновић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

ТОМИСЛАВ ЉУБЕНОВИЋ: Хвала, председавајући.

Овим амандманом који је Посланичка група СРС поднела на Предлог закона о изменама и допунама Кривичног закона предложена је измена члана 16. Чланом 16. предлагач жели да измени члан 114. основног закона, а СРС овим амандманом предлаже да се после тачке 11. дода тачка 12. која гласи – свако ко јавно тврди да се у Сребреници десио геноцид. Како би грађанима Србије било јасније због чега предлажемо овај амандман, подсетићу да је председник СРС-а др Војислав Шешељ више

пута објаснио да јесте дошло до погибије муслиманских заробљеника, али да геноцида није било.

Прича о геноциду је смишљено пласирана како би се српском народу нанела немерљива штета. Став да у Сребреници није било геноцида мора да се брани на сваком месту јер је више разлога зашто се геноцид није могао десити. Први разлог је што су тамо стрељани искључиво ратни заробљеници. Није било деце нити жена. То је нешто што не треба одобравати, али се никако не може назвати геноцидом. Појединац не може да буде извршилац геноцида. То може да буде само држава или парадржава. Покушај да се у јавном мњењу створи утисак о геноциду јесте покушај да се оптуже српска држава и српски народ заједно са Републиком Српском.

Оно што је важно истаћи јесте ко је тај ко покушава да створи такав утисак за новац страних обавештајних служби, невладиних организација. У Србији постоје неки који преносе гласине да је у Сребреници било геноцида. То раде неке новине, неки електронски медији и појединци, потпуно несметано. Зато СРС својим амандманом жели да допринесе томе да такви дођу под удар закона и то под најтежу кривичну санкцију и представници власти би морали још једном добро да размисле и прихвате ове наше амандмане. Хвала вам.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: На члан 16. амандман је поднео народни посланик Милорад Мирчић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

МИЛОРАД МИРЧИЋ: Оно што је евидентно то је да овај проблем није од пре неколико година, проблем окривљивања или сврставања Србије и српског народа у геноцидну творевину или геноцидан народ. Овај проблем је још, што би се рекло, из прошлог века, 90-их година, када је Педи Ешдаун, као високи представник у Босни и Херцеговини, натерао Парламент Републике Српске да изгласа нешто што је фалсификат како би се направила основа да Република Српска буде геноцидна творевина, јер би то био најкраћи и најпогоднији начин да та тзв. међународна заједница оспори постојање Републике Српске, а тада се тражила и те како веза да се повеже Србија, односно комплетно српски корпус са овим геноцидом који је по њима наводно направљен у Сребреници.

Ми из СРС-а упозоравали да то нимало није наивно, да то треба најозбиљније схватити, али то нас подсећа на оно када је почела прича о Голооточанима и Голом отоку, онда су комунисти законски забранили да се уопште разговара о тој теми.

Неокомунисти су после 2000. године нешто слично предузели. Они су законски издефинисали да се не сме коментарисати одлука суда и то само из разлога да се било која одлука Хашког трибунала, тог што најмање личи на неки суд или регуларан орган, коментарише. А Хашки трибунал је на примеру појединца донео одлуку да је Војска Републике Српске починила геноцид у Сребреници. И сада се тај талас шири тако што се Србија сврстава у земље које су починиле геноцид и сви редом из бивше СФРЈ нашли су за право, а у последње време то је најактуелније у АП Косово и Метохија, у тој квазидржави Косово, да оптужују Србију да је

починила геноцид на територији Косова и Метохије тако што је, бранећи територију од терористичких напада, сада Србија дошла у ситуацију да ми морамо да се правдамо.

Из тог разлога Српска радикална странка користи ову прилику да се у Кривични закон унесе одредба да свако онај ко у јавности, на јавном месту пропагира ову сулуду идеју да је почињен геноцид у Сребреници, да буде кажњен доживотном казном затвора. То је нешто што у сваком случају треба да заштити интегритет и суверенитет и Србије и српског народа.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: На члан 16. амандман је поднела народни посланик Љиљана Михајловић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Колегинице Михајловић, изволите.

ЉИЉАНА МИХАЈЛОВИЋ: Захваљујем.

У члану 16. Предлога закона о изменама и допунама Кривичног законика, у постојећем члану 114. у ставу 1. после тачке 11. треба додати и тачку 12. која гласи – свако лице које тврди да се у Сребреници десио геноцид, оно треба да буде санкционисано најстрожом казном, казном доживотног затвора. Тврдити данас да је у Сребреници почињен геноцид јесте класични пример издаје, што спада у најтежа кривична дела у било којој држави и у свим правним системима.

Пошто у Србији за чин издаје не постоји висока казна, пласирање лажи о непостојећем геноциду у Сребреници постало је лак, врло уносан и, нажалост, посао који се одвија неометано.

Упорним понављањем о тзв. геноциду покушава се да ова фраза уђе у свакодневни говор, да се о томе не размишља него да се прихвати по принципу „здрово за готово“. Значи, без поговора треба да се прихвати туђа фалсификована монтажа једне ратне епизоде, што би целокупан српски народ жигосало као геноцидни народ а Републику Српску угасило, као производ тог злочина.

То су праве намере претежно највећег дела светске јавности, а овдашњи виновници хајке против сопственог народа у лику Наташе Кандић, Сташе Зајевић, Соње Бисерко и њима сличних особа емитују велику нервозу када им се неко супротстави језиком чињеница. Једноставно, њих истина не занима. Лажима о Сребреници ти издајници имају задатак да заокруже читаву конструкцију западних сила како би иначе хтели да оправдају то што подржавају Муслимане у БиХ или то што је Хрватска примљена у ЕУ са свим почињеним злочинима у свим ратовима, и то злочином геноцида, два пута почињеним.

Ипак, истина једном мора победити, а велики допринос томе и те како је дао проф. др Војислав Шешел у својој студији на преко 3.000 страна под називом "У Сребреници није било геноцида", откривањем истинитих и проверљивих чињеница.

Ова влада, за разлику од претходних, схвата озбиљност ситуације, али не предузима све што је потребно у правцу решавања изузетно озбиљног проблема и по народ и по државу.

Зато сматрам да би се прихватањем овог амандмана заштитили државни и национални интереси као највеће добро државе и народа. Нарочито је то важно у светлу чињенице да је високи представник у БиХ, Валентин Инцко најавио да ће предложити увођење закона којим ће негирање геноцида у Сребреници бити кажњиво дело. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 16. амандман је поднела народни посланик Весна Николић Вукајловић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Изволите.

ВЕСНА НИКОЛИЋ ВУКАЈЛОВИЋ: Захваљујем.

Поред ових добрих решења предвиђених овом изменом и допуном Кривичног закона, где се у највећој мери штите деца и ови монструозни злочини који су се дешавали последњих година код нас и који су баш некако прешли скоро у свакодневно, жао ми је само, мени лично као родитељу, што се не може применити ретроактивно.

Међутим, поред ових решења, једно од најважнијих националних питања, један најважнији национални задатак овог парламента јесте спречавање ширења лажи да се у Сребреници десио геноцид, с обзиром на то да свакодневно у медијима, на политичкој сцени постоје људи који су највероватније плаћени, јер ниједан здрав разум не може против своје земље, против свог народа говорити на начин на који они то говоре, а то подразумева да смо ми геноцидан, злочиначки народ, значи, не може бити други мотив осим новца. Значи да су то плаћени људи.

Ми сматрамо да у члану 114, после тачке 11. где су наведена сва кривична дела од 1–11, треба додати тачку 12. где ће се јасно додати и кривично дело да ће ко јавно каже да се у Сребреници десио геноцид, бити најстроже кажњен.

Оно што је врло важно јесте да ми треба да путујемо, наша деца треба да путују, Србија треба да се развија. Ми јесмо и треба да будемо једно демократско, модерно друштво и не би ваљало, значи, цаба нам сваки нови закон, цаба нам све што будемо донели у овој скупштини, нека је то и најбоље, ако на пасошу нашем, где год кренемо, невидљиво пише – злочин. А на сваком од нас и на сваком нашем пасошу ће писати да смо злочинци.

Према томе, оно што треба да уради овај српски парламент јесте да уведе ово кривично дело и да га најстроже казни. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: На члан 16. амандман је поднела народни посланик Марина Ристић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Изволите, колегинице Ристић.

МАРИНА РИСТИЋ: Поштоване даме и господо народни посланици, злочин који се догодио у Сребреници не уклапа се у дефиницију геноцида који подразумева планско уништавање читаве етничке или верске групе. Не постоји ниједно сведочанство да је Република Српска уопште имала такав план. Све и да је имала, према

дефиницији геноцида, он је морао да обухвати целокупну територију Српске, а не само једну општину.

Јасно је овој Србији и Западу, па зашто онда толики притисак Запада да Србија призна да се у Сребреници десио геноцид? Зато што ако Србија попусти, то би Америци послужило као кључно оправдање за све злочине учињене према Србима. Зато је требало да Србија каже како је у Сребреници било геноцида и да тако помогне Америци да помете трагове свог насиља.

То се засада није десило, али Србија ћути. Ћути медијима, ћути појединцима, ћути Западу. Ћути као да нема јасан став. Можда и нема. То ћемо знати уколико се не прихвати ниједан од амандмана српских радикала на члан 16.

А за то време, хашка документација премешта се, ни мање ни више, него у Сарајево. У нашим медијима то је прошло поприлично незапажено. Зашто не би остала у Хагу где је на два суда пресуђен геноцид у Сребреници? Зашто се не премести у Њујорк? Уједињене нације су оснивач овог суда. Или у Вашингтон који га финансира? Разлог је јасан. У Холандији и Америци је право на информацију загарантовано и сви ови материјали били би доступни јавности, а у Сарајеву ће се побринути да сакрију све што геноцид доводи у сумњу.

Зато Србија више не сме да ћути и треба јасно да каже да у Сребреници није било геноцида. Србија мора да заштити свој народ од тога да га свет прогласи геноцидним. Ако Србија неће, ко ће? Поново Русија? Срамота је за Србију што ћути на ове клевете. Ево прилике да Србија коначно да свој одговор тако што ће усвојити овај амандман и казнити свакога ко каже да се у Сребреници десио геноцид. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 16. амандман је поднео народни посланик Момчило Мандић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 16. амандман је поднела народни посланик Мирослава Станковић Ђуричић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Изволите, колегинице.

МИРОСЛАВА СТАНКОВИЋ ЂУРИЧИЋ: Захваљујем, потпредседниче.

У име СРС поднела сам амандман на члан 16. постојећег члана 114. став 1. Предлога закона, где се после тачке 11. додаје тачка 12. и гласи – свако лице које јавно каже да се у Сребреници десио геноцид, треба бити кажњено доживотном казном затвора.

Амандманом се брани истина да у Сребреници није било геноцида. Хоћемо ли дозволити да Наташа Кандић, Соња Бисерко, па и поједини посланици, разни медији и остали пласирају лажи да је српски народ починио геноцид у Сребреници? Државни и национални интерес је да најоштријом запређеном казном спречи пропагирање лажног става да је у Сребреници почињен геноцид.

Држава има обавезу да институционално брани сопствене интересе и да свако ко каже јавно да је у Сребреници било геноцида, треба да зна да га чека доживотна затворска казна. Оваквим ставом се брани статус Републике Српске, али и цео српски народ који наметањем измишљене тезе жели да се прогласи злочиначким и геноцидним. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: На члан 16. амандман је поднео народни посланик Немања Шаровић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 16. амандман је поднела народни посланик Александра Белачић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Изволите, колегинице.

АЛЕКСАНДРА БЕЛАЧИЋ: Као што су моје колеге из Посланичке групе СРС већ истакле, ми се не противимо поштравању санкција предвиђених за починиоце најтежих кривичних дела.

Деца су нешто највредније што имамо, а силоватељи, убице деце и починиоци других тешких и свирепих злочина тешко да се могу ресоцијализовати и вратити у нормалне друштвене животне токове, мада им ту могућност, макар теоретски, треба оставити.

С обзиром на то да се сви слажемо да су деца највеће благо, јер су она гарант опстанка државе и нације, поставља се питање како онда третирати злочин учињен против саме државе. Такав злочин уједно је злочин против све српске деце, против свих честитих домаћина и српских патриота, а то је етикетирање наше државе као геноцидне.

Знамо да је суд у Хагу неправедно судио Србима и да су припадници нашег народа тамо осуђени на преко 1.000 година робије, тачно 1.138,5 година, а да су припадници свих осталих народа заједно осуђени на троструко мањи износ казне.

Хашки трибунал свакако је политички суд који суди на основу утицаја великих западних сила, а не на основу правних чињеница и аргумената. Многи Срби осуђени су без кривице, а све и да негде и постоји кривица, она може бити само индивидуална, а никако колективна. Народ не може бити геноцидан и није геноцидан, нити се држава може третирати као геноцидна и злочиначка.

Ми не можемо спречити странце да нас етикетирају, али можемо и морамо завести ред у нашој држави тако што ћемо санкционисати све оне који тврде да се у Сребреници одиграо геноцид, а који су само декларативно припадници нашег народа.

Уколико се изношење лажи о наводном геноциду у Сребреници не санкционише најтежим казнама, врло брзо ћемо доћи у ситуацију да у јавности наступају они који ће такође прихватити недавно усвојену шиптарску резолуцију о наводном геноциду почињеном на Косову и Метохији 1998. и 1999. године, јер ти људи који таргетирају Србију као геноцидну, за новац раде све, а ваша је дужност и обавеза да их у томе спречите и немојте да страхујете да ћете изменама и допунама Кривичног законика у који ћете уврстити ову одредбу удаљити Србију од ЕУ.

Сва истраживања показују да већина грађана Србије свакако не жели улазак у ЕУ, а показало се безброј пута да ни ЕУ не жели Србију као свог пуноправног члана. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: На члан 16. амандман је поднео народни посланик Дубравко Бојић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Изволите, колега.

ДУБРАВКО БОЈИЋ: Даме и господо народни посланици, што се тиче Предлога закона о изменама и допунама Кривичног законика, СРС сматра да је неоправдано што се толико много чекало на његово доношење и тек под притиском на иницијативу Фондације „Тијана Јурић“ предложене су измене и допуне овог закона којима се прописују доживотна казна затвора за најтежа кривична дела.

Зашто се толико чекало када скоро све земље ЕУ, изузев Шпаније и Португалије, Норвешке која није чланица ЕУ, познају ову казну за најтежа кривична дела, као што су тешко убиство, силовање, обљуба деце и немоћних лица?

Чули смо неки дан и код оних који себе сматрају шампионима демократије и борбе за људска права у Америци, у њиховој држави Алабама донета је доживотна казна затвора за лекаре који препишу, односно ураде абортус.

Даме и господо народни посланици, као и све моје колеге из СРС-а, поднео сам амандман на члан 16. предложеног закона којим тражим да се најстрожом казном казни свако онај ко се јавно заноси и пропагира тезу да се у Сребреници десио геноцид, са образложењем да се државни национални интереси морају штитити запрећеним најоштријим казнама затвора.

То што су други радили, покушавају упорно да пребаце у наше двориште, измишљају тек сада судове за ратне злочине и некакве резолуције за геноцид на Косову или су своје правне системе потпуно ставили у службу оправдања или минимизирања сопствене кривице.

СРС не спори да се у Сребреници десио злочин, као што се десио и у суседном Братунцу, али геноцида није било.

Нико тако посвећено, темељно и подробно није обрадио тему Сребренице као што је наш председник и то више пута, више година, на више хиљада страна оповргао тезу о геноциду у Сребреници.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: На члан 16. амандман је поднела народни посланик Ружица Николић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Изволите, колегинице.

РУЖИЦА НИКОЛИЋ: Захваљујем, господине Арсићу.

Даме и господо народни посланици, сви посланици СРС су поднели амандман на члан 114. Кривичног законика и ми тражимо да се уведе нова законска одредба у Кривични законик и предлажемо још једно кривично дело које ће се кажњавати најстрожом казном доживотног затвора за сваког ко јавно буде тврдио да се у Сребреници десио геноцид.

Ми српски радикали први смо рекли да се у Сребреници десио злочин и то никада нисмо хтели да заташкамо, али не дозвољавамо да се то преувеличава и да се назива геноцидом, да се љага цео српски народ. Злочин који се десио није урађен у име српског народа и српски народ и Србија због тога не могу бити колективно окривљени.

Срби никада нису били геноцидан народ и зато морамо да спречимо све оне стране плаћенике и непријатеље српског народа који лажима и злонамерним гласинама желе да пласирају гнусну лаж да се у Сребреници десио геноцид.

Држава је у обавези да институционално штити сопствене интересе и зато свако ко тврди да је у Сребреници био геноцид, мора знати да га чека доживотна казна затвора. То је једини начин да се заштите сопствени народ и држава од трајних незамисливих последица по будуће генерације.

Држава мора институционално да реагује против наметања измишљене тезе која има за циљ да се српски народ прогласи злочиначким и геноцидним. Зато вас позивамо да усвојите један од амандмана СРС-а на члан 114. Кривичног законика, јер ће се на тај начин заштити држава од љаге која би јој могла бити трајно нанета. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: На члан 16. амандман је поднео народни посланик Никола Савић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Никола Савић.

Изволите.

НИКОЛА САВИЋ: Даме и господо народни посланици, ја сам поднео амандман на члан 16. Предлога Кривичног законика, и можда ће се неком учинити да моје колеге и ја из СРС претерујемо када је ово у питању, међутим, то заиста није тако, јер се ради о једној веома озбиљној ствари.

Ова ствар о којој овде говоримо може имати дугорочне последице по српски народ, па чак можда и за неколико векова унапред. Геноцид је озбиљна ствар. То је тешка реч и по свим међународним конвенцијама је јасно шта је геноцид и ако се види шта се дешавало на подручју Сребренице, нико неће негирати злочин, нико нормалан не може да не негира злочин, али није у питању био злочин геноцида.

Дакле, морамо бити свесни да српски народ живи у окружењу које подржавају западне светске силе и чији су интереси сукобљени са интересима српског народа.

Видимо да су ових дана и Шиптари донели некакву резолуцију. И они желе да тврде да је и тамо био геноцид. И ако ми пређемо тек тако преко овога, ко зна шта се све може десити у перспективи.

Ова ствар о форсирању геноцида је директно уперена против Републике Српске и народа у Републици Српској, а српски народ у Босни и Херцеговини је херојски народ који је изборио право на своју слободу и право на своју државу и нико нема право да му спочитава тако нешто.

Дакле, треба да одговарају сви они који тврде да се десио геноцид, јер свима је јасно да геноцида није било. Злочина јесте било, злочин треба осудити са свих страна, али није у питању геноцид. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: На члан 16. амандман је поднео народни посланик Александар Шешел.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Александар Шешел.

Изволите.

АЛЕКСАНДАР ШЕШЕЉ: Хвала, господине председавајући.

Даме и господа народни посланици, српски народ је поднео велику жртву у 20. веку. То је народ који је преживео геноцид у време Другог светског рата у Независној Држави Хрватској. То је народ који је највише испаштао у целом 20. веку, који је брутално и на силу распарчан у више држава и који је и на крају 20. века преживео нешто што се зове хуманитарно бомбардовање.

Последице хуманитарног бомбардовања биле су окупација дела територије Републике Србије, Косова и Метохије. После свега тога кроз шта су Срби прошли још се поништава то, покушава да се плује на српско страдалништво, на наше жртве и на нашу историју пре свега, преко једне квазиправне институције која се зове Хашки трибунал.

Хашки трибунал је дао себи за право да пише нашу историју и да од нас као народа направи монструме, да направи од Срба геноцидан народ, да да основ за укидање Републике Српске, да то нешто што би нас обележило, нас прати и у будућности.

Против тога ми треба одлучно да се боримо. Ми треба јасно да се одредимо према политичким пресудама Хашког трибунала. Треба да знамо да они нама не мисле ништа добро, да њих ни не занима, као што и стоји у њиховом статуту правда, као било који други суд, већ помирење на овим просторима и то помирење значи – Срби су криви за све. Срби су геноцидни и Срби су криви што су толико страдали.

Недавно смо видели, тј. јуче смо видели шта раде власти терористичке такозване републике Косово и шта се дешава у њиховој скупштини. Сада се више ни не води рачуна да се нешто докаже, покаже или објасни, већ као пример масовних силовања и геноцида показују се слике из порнографских филмова којима се објашњава да су то снимци масовног силовања Албанке од стране Срба. Дотле смо ми дошли зато што никакве реакције из Београда није било на све то што се дешава.

Подсетићу вас да је Руска Федерација спречила да Уједињене нације у Савету безбедности донесу резолуцију којом се Срби означавају као геноцидан народ. Морамо да се боримо против тога. Морамо да покажемо и докажемо на сваком месту, кажемо шта се нама десило на овом простору, а не да поред свега што нам се дешава и са Косова и из Босне и Херцеговине и из бројних западних држава, ми имамо и у Београду људе који су спремни да кажу и да је Косово независно и да су Срби починили геноцид у Сребреници и да су Срби починили масовна силовања и тако даље, јер онај ко каже да је у Сребреници био геноцид, онај који каже и који се сложи са тим да су Срби направили етничко чишћење на Косову и Метохији, да су направили масовна силовања жена албанске националности, исто нам је непријатељ колико и Кадри Весели и Флора Бровина.

Апелујем да се усвоји овај члан који предвиђа казну доживотног затвора за сваког оног грађанина Србије који каже да се у Сребреници десио геноцид и на Владу Републике Србије, пре свега, да се увек јасно одреди према свим притисцима и према свим издајницима који су у Београду и који су у стању тако нешто да кажу.

Треба ставити до знања да су то људи који раде у страном интересу, који су обилато финансирани из иностранства, а јасно је, ако треба нешто да се плати, неки став да се заступа у Србији, јасно је да је то онда на нашу штету.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колега Шешел.

Реч има професор доктор Марко Атлагић.

Изволите, професоре.

МАРКО АТЛАГИЋ: Уважени потпредседниче Народне скупштине, дозволите да се прикључим овој расправи, можда не као човек политике, више као човек науке и то само четири реченице због времена да колегама не одузимам.

Тврдим као човек науке и као човек да се у Сребреници геноцид није десио, али да се десио стравичан злочин и ту нема дилеме. Ово није ни политичка нити правна процена, већ процена са позиције науке. Нити један услов из појма о дефиницији о геноциду Сребреница није се испунио, поготово онај обавезујући, а то је намера да се изврши злочин – долус специјалис, а ако нема те намере, а има друга два обавезујућа услова, геноцида нема. Чак број није битан. Ако има број, три пута да је већи био, а нема намере, геноцида нема.

Друго, још једну реченицу сам хтео да кажем, а то је да је Хашки трибунал највећа правна, највећа историјска и највећа политичка наказа коју је могла изнедрити тзв. међународна заједница. Знате ли ко је творац тог Хашког трибунала? Теодор Мерон, злочинац. Да не говорим кад је дошао први на идеју да се Хашки трибунал формира „не да се суди појединцима, него политичким“, цитирам њега, још прије Дејтона, „политичким руководиоцима свих српских земаља јер“, каже, „народ стоји иза њих. то је једини начин да их отерамо с власти“.

Треће што сам хтео да кажем – препустимо догађаје историјске да оцењују прави историчари, а не новинари или новинари-аналитичари, поготово не аналитичари шарлатани и онда ћемо заиста доћи до помирења на овим балканским просторима које је врло потребно.

Заговарам педагогију мира на подручју Балкана, да не тумачим шта је то. Ово о геноциду кажем као човек који је писао неколико радова о геноциду над српским народом, а поготово сам изучавао појам геноцида. Признајем да о том појму од мене једино више зна проф. др Војислав Шешел, јер сам видео шта је он писао о томе и колико је изучавао.

Према томе, понављам, у Сребреници се десио стравичан злочин, али не и геноцид, јер се нити један појам о дефиницији геноцида не испуњава, посебно онај први основни, а то је намера. Због тога сам се и јавио да на неки начин, као човек струке, придонесем овој расправи. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, проф. Атлагићу.

Реч има Вјерица Радета, право на реплику.

Изволите.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Право на реплику, хвала, али пре свега у оквиру ове реплике желим да кажем да охрабрује дискусија из владајуће већине, управо ова коју је господин Марко Атлагић малопре изнео.

Господине Атлагићу, јесте ово и правно и политичко питање, али сте у праву. Пре свега је питање научног доказивања и мислим да нико ко је правник, нико ко је прочитао неку озбиљну књигу, нико ко се мало озбиљније бави политиком и било којом науком, није у дилеми. Сваком је јасно да у Сребреници није било геноцида.

Поменуо је господин Атлагић и председника СРС-а, др Војислава Шешеља. Он је већ написао два тома иначе тротомног дела које се зове „У Сребреници није било геноцида“. Завршава ускоро и тај последњи том. Када буде све завршено, не постоји нико живи ко ће прочитати те књиге – претпостављам, господине Атлагићу, да сте ове две читали које су већ готове – не постоји нико живи ко ће после читања тих књига моћи и да помисли да се у Сребреници десио геноцид.

Дакле, геноцида није било и ту нема спора. Нема спора међу нормалним људима. Нема спора међу људима који нешто знају, који умеју да прочитају дефиницију геноцида па да је преведу на случај Сребреница, али наши амандмани су ту и зато очекујем да ће господин Атлагић, вероватно и остали посланици СНС-а, гласати за један од ових наших амандмана.

Ми зато хоћемо то што сви ми знамо и што ником овде није спорно, у Сребреници није било геноцида, е, само хоћемо да санкционишемо сваког оног који ће и поред тога изаћи негде у јавност и рећи – Срби су у Сребреници починили геноцид. Свака таква изјава је страشان злочин према Србима, према српском народу, према држави Србији, према Републици Српској. Ми зато мислимо да држава мора институционално да се штити од таквих, а једини начин је да ово буде кривично дело и да свако ко каже да је у Сребреници био геноцид, мора да зна да ће га сачекати доживотна робија. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колегинице Радета.

Реч има Маријан Ристичевић.

Изволите.

МАРИЈАН РИСТИЧЕВИЋ: Захваљујем.

Даме и господо народни посланици, изнад нас је дух Слободана Стојановића, ако се не варам, и малог Гајића од четири године, који одгоре својим духом посматрају шта ми овде радимо.

Сребреница је осетљива тема. У Сребреници се десио злочин. Као резултат злочина око Сребренице, све што се догађало три године око Сребренице, па и нешто што се догађало пре Другог светског рата када су Срби у Општини Сребреница били већина, а после рата, по комунистичкој идеологији, постали мањина, али по њиховој идеологији, из непознатог разлога постали мањина, значи, од већине су после Другог светског рата постали мањина, та мањина је била резултат стравичног злочина који су извршили СС „Ханцар дивизије“. То историјско памћење Срба у страдању

у Сребреници и око Сребренице, 3.500 цивила, укључујући и жртву Елфете Весели, Слободана Стојановића, резултирало је тиме да је 3.500 Срба изгубило живот, а од тога се преко две хиљаде не уклапа у ратнички профил да су могли да буду војници. Или су били престари, или су били премлади или су били жене. Баш због тога треба размислити о некој врсти казне.

Ја нисам за овако драстичну казну, али јесам за казну да они који тврде, попут Санде Рашковић Ивић, да је Сребреница била геноцид, морају да одговарају пред овом државом.

Ова скупштина је донела декларацију, чини ми се, о томе да се у Сребреници десио злочин и ја од тога нећу одступити. Нећу одступити од тога, али нећу ни дозволити да неко Србе назива геноцидним народом. Нисмо ми разбили мултиетничко друштво. Ја нисам био комуниста, али комунистичка Југославија је била мултиетничко друштво, хтели ми признати или не, да ли под претњом силе, да ли у диктатури, углавном, та држава је била мултиетничка.

Етничке државе нису направили Срби. Срби су чували мултиетничку државу, спречавали мултиетничка чишћења. Етничке државе су направили они који су мислили да је демократија империјални производ, да се може тако олако увести у бившу Југославију и они су, разбијајући СФРЈ, правили етничке државе. Они који данас говоре да су против прекрајања граница, они су прекрајали те границе. Они су од стада правили државе. Чије стадо, тога је и ливада. Они су кренули тим принципом. Срби су били против тога. Јасно су били против тога. Срби су били арматура бивше мултиетничке државе која се звала СФРЈ. Они који су направили то, поделили су југословенске народе и окренули их једне против других. Резултат тога су злочини, већином над Србима. Србија је једина држава бивше СФРЈ која није променила етничку слику. Ја се тиме поносим. Сви други јесу. Срби су најсуровије етнички почишћени. Преко милион Срба више не живи на територијама где је живело, а Срби су, који су етнички почишћени, проглашени да су друге етнички чистили, што је неистина. Срби су се бранили и некад у тој одбрани претеривали.

Право жртава је на једнакост и мора да буде изражена у овој скупштини под духом Слободана Стојановића, који такође има право на правду као и друге сребреничке жртве. Не можете имати мање и више вредне жртве.

Ја сам, када је био господин Путин овде, дошао из једног разлога да га дочекам, зато што је спречио, Русија је спречила да ова скупштина, да српски народ, да ова скупштина буде представник геноцидног народа. То морате да имате у виду.

Не знам. Ја ћу гласати за овај амандман зато што верујем да ће у овом тренутку већина проценити да је казна престрога. Већина нас мисли да то треба да буде кривично дело, али ја лично мислим да је казна престрога, да она треба да буде ограничена, рецимо са пет до десет година затвора, јер такво кривично дело може да буде изазвано пијанством, свађом, тучом итд., али ћу због свих жртава, па и муслиманских и српских, гласати да нема лажних геноцида, да има великих злочина и да све жртве

имају право на једнакост и да све убице, без обзира на веру и нацију, треба да буду кажњене. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колега Ристичевићу.

Поштоване даме и господо, поштовани народни посланици, дозволите ми да у ваше и своје име поздравимо делегацију посланичке групе пријатељства са Србијом Парламента Републике Кореје, која се налази у званичној посети Народној скупштини Републике Србије.

Хвала.

Идемо даље.

Љубиша Стојмировић, по овом амандману.

ЉУБИША СТОЈМИРОВИЋ: Поштоване колегинице и колеге, ја сам један од оних грађана Србије који без икаквог размишљања, у сваком тренутку, на сваком месту и пред сваким каже да у Сребреници није било геноцида и увек ћу стајати иза тог става. Са друге стране, јесам и за то да се сви који су починили злочине казне, без обзира на то са које су стране.

Мислим да је овај амандман нешто што је добро и за ову скупштину и за Србију. Не бих улазио у дужину казне која се одређује по питању чињења овог дела, али бих то подржао и кажем, обавеза свих интелектуалаца је на првом месту да буду патриоте и да поштују и воле своју земљу.

Србија је некако благонаклона према онима који је пљују, без обзира на то да ли су то они који су из Србије или који су изван Србије и због тога ми морамо једанпут да заузмемо чврст став и да свима јасно и гласно кажемо ко смо, шта смо, шта смо урадили, а шта нисмо урадили.

Међутим, ми некако лако прелазимо преко тих клевета и лажи и дозвољавамо да свака шуша може да нас узме у уста и да нас нагрди, да нам припише најгнуснија кривична дела. Можда је ово тренутак да се сви мало доведемо у неко разумно стање и да кажемо – доста је више, нећемо да дозволимо да нас вређају без икаквог основа. Верујем да ћемо, ако не данас, у некој скоријој будућности ипак предузети нешто да се зауставе ове тенденције у којима се Србија само пљује, у којима се Србија приказује као злочиначка, геноцидна и слична земља. Мислим да је крајње време да предузмемо нешто по том питању. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, професоре Стојмировићу.

Вјерица Радета, право на реплику.

Изволите.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Дакле, заиста радује да су почеле и колеге из владајуће већине да подржавају наше амандмане или један од амандмана, потпуно је свеједно, јер су суштински исти. Опет се понавља оно што су говорили и господин Ристичевић и господин Атлагић. Ево, сада и господин Стојмировић исто то каже. Дакле, нема спора да у Сребреници није било геноцида.

Шта ми сада очекујемо? Спорна је висина казне. Ми можемо да разговарамо о смањењу казне. Ми мислимо да је то заиста најстрашнији злочин, зато што он није само за овај тренутак, него и за будуће генерације које ће доћи много после нас и никада нигде не сме бити записано да смо

ми Срби геноцидан народ, зато што то нисмо и зато што у Сребреници није било геноцида.

Дакле, ако је владајућа већина спремна да гласа за један од ових наших амандмана, ми можемо да се договоримо да се ова казна коју смо ми предвидели, да ми изменимо један од амандмана да то буде нека мања казна.

Можда је то у овом моменту формално, по Пословнику, мало тешко изводљиво, али је толико значајно питање да можемо чак и ту да направимо неки заједнички договор да се то уради, да се поново састане одбор итд.

Можда би било још боље да нам госпођа Кубуровић у име Владе каже да је и њој ово прихватљиво, па да онда видимо да заједно направимо и предлог казне и конкретан назив кривичног дела. Заправо, ово је назив кривичног дела – у Сребреници није било геноцида и то не сме јавно да се каже, па да се направи и распон казне као што је неко, да ли рече Маријан, може то да каже и у пијанству, у свађи итд., па да се направи распон казне, па да може да се мере неке олакшавајуће, отежавајуће околности итд.

Нама је битно да вас убедимо да се створи та клима, да се створи та атмосфера да власт, да Влада то заправо прихвати, и скупштинска већина. Нема разлога да се ми плашимо да ово инкриминишемо као кривично дело. Ово нема везе са било каквим ускраћивањем права на говор.

Наравно, добро се сетио колега Ристичевић, Санда Рашковић Ивић је на некој телевизији у Сарајеву рекла да се у Сребреници десио геноцид. Она је народни посланик. Не знамо тачно чији, али је народни посланик. Дакле, сада када она оде у Сарајево на тамо федералну телевизију или где је била и ако они кажу – ево, посланик Народне скупштине Републике Србије каже да је у Сребреници био геноцид, то не може да прође без казне.

Казниће њу сасвим сигурно због тога и грађани на следећим изборима па никада више неће бити посланик, али и поред политичке осуде, мора постојати и кривична осуда.

Ево, завршавам само овом реченицом, молим вас и вас, госпођо Кубуровић, и колеге посланике из владајуће већине – хајде да седнемо да разговарамо, да се договоримо, да се овде договоримо да је ово прихватљиво, па да онда већ за неке следеће измене формулишемо и кривично дело и санкцију. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колегинице Радета.

Реч има Ђорђе Комленски.

Изволите, колега.

ЂОРЂЕ КОМЛЕНСКИ: Захваљујем, председавајући.

Другарице и другови, даме и господо, уважени министри, уважене колеге, ја ћу само подсетити да не можемо све гледати са емоцијама и искључиво само са политичког аспекта, већ се морамо понашати помало као правници, поготово у оваквим ситуацијама када је у питању расправа о амандманима и могућности да ти амандмани уопште буду инкорпорирани у постојећи закон на начин како је то предложено.

Оно што је неспорно јесте да већина чланова овог парламента сматра да геноцида у Сребреници није било, али начин на који је амандман предложен да буде у перспективи, ако би се неким случајем усвојио, саставни део кривичног дела тешко убиство, заиста је правнички апсолутно немогуће извести и сместити га у тај простор.

Ја могу да разумем потребу да се о овоме говори и ово је нешто о чему треба разговарати на много различитих нивоа. Значи, није само питање олаког коментарисања да је у Сребреници било геноцида од стране многих у Србији већ, право да вам кажем, мени је од тога чак и више сметало у последње време што се и на Јавном сервису и на многим националним телевизијама користе термини апсолутно недозвољени и непримерени као „Косово“, као „председник републике Косово“ уместо тзв. творевине шиптарске која је настала доле тако како јесте.

То су све ствари о којима се да разговарати. Добро је што је покренуто да се о томе поприча, али правнички је апсолутно немогуће да овакав амандман постане саставни део овог дела закона који је, тако да кажем, колоквијално нападнут амандманом који су колеге из СРС-а предложиле.

Нажалост, уз сву суровост, понекад морамо заиста да ствари посматрамо као правници иако су емоције у неком тренутку потпуно на другој страни и жеље које бисмо желели не само кроз дискусију него и кроз оно што преточимо на папир да буду много другачије од онога како пише.

Иначе, само бих рекао следећу ствар. Довољно кривичних дела у постојећем закону постоји да када би се јавно тужилаштво мало озбиљније позабавило својим послом, има места да многи за овако озбиљне тврдње буду процесуирани, без обзира на то да ли су народни посланици, да ли се било где налазе у политици, из било ког разлога да су поменули, јер ја могу да се сложим да ово што ми слушамо много пута нису научне расправе, нису теоретисања да ли је тога било или није било, него апсолутно тврдње које треба искључиво и само да причине штету Републици Србији и Србима као народу где год да живе, не само на територији Србије и Републике Српске, него у целом свету.

Према томе, мислим да у овом сегменту више треба разговарати о томе зашто тужилаштво овакве ствари није покретало, јер стварно мислим да простора и елемената за тако нешто има. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колега Комленски.

Право на реплику, Вјерица Радета.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Као правник, рецимо, ја никада овај закон, предлог о којем данас расправљамо, не бих назвала Тијанин закон, јер је ово закон о изменама Кривичног законика.

Као правник, код првог амандмана сам рекла да разумем зашто је Министарство, односно Влада, зашто су рекли да не могу да прихвате амандман из формалних разлога. Као правник такође знам, сложићете се, колега Комленски, по нашем пословнику ми не можемо да интервенишемо на члан на који интервенцију није дала Влада. Влада је интервенисала на

овај члан који је био најприближнији некој могућности да се дода и ово што смо ми предвидели као кривично дело.

Опет понављам, немамо ништа против да се договоримо. Могли смо то и на одбору и пре одбора и тако даље, да видимо да добијемо сагласност Владе да промене још један члан да би могло ово да се уклопи. Дакле, ово је било као правник. Да, и ово на крају ће бити као правник.

Слобода изражавања може се законом ограничити ако је то неопходно ради заштите права и угледа других, чувања ауторитета и непристрасности суда и заштите јавног здравља, морала, демократског друштва и националне безбедности Републике Србије. Дакле, члан 46. Устава Републике Србије, цитирала сам 2. став, обавезује нас да један овакав амандман буде прихваћен, односно да један овакав члан буде формулисан.

Као човек, као патриота, као националиста, као неко ко жели добро свом народу где год да се налазио, и Републици Србији и Републици Српској, као неко ко се политиком бави да би оставио неки траг у политици и да тај траг не буде негативан, као неко коме је јако стало да после нас о нашем народу не буде нигде писало да је извршио геноцид, а није, ми морамо да кажемо, да тражимо да се институционално заштити та држава на тај начин да нико не сме да каже, односно сме да каже, али да зна да га чека озбиљна затворска казна. То је оно на чему ми инсистирамо и то је оно што очекујемо.

Опет кажем, ако је то немогуће, по вашем мишљењу, да то урадимо данас, хајде барем реците, урадићемо то за неку следећу седницу. Мада и даље мислим да за ово треба да се гласа, за један од наших амандмана. Лако ћемо ми извршити правно-техничку редакцију, колега Комленски. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

Право на реплику има Ђорђе Комленски.

Изволите.

ЂОРЂЕ КОМЛЕНСКИ: Захваљујем.

Ја ћу само подсетити да је једна од адекватнијих могућности била да се оно што има право свако од народних посланика појединачно, а посебно као политичка групација, да предложи закон о изменама и допунама закона који би могао да буде поприлично добро смештен, па да видимо ко ће то подржати и ко неће. Зашто? Јер смо и ми исто тако предложили доношење одлуке којом ће се формирати комисија која би требало да истражи и утврди тачан поименичан број свих жртава агресије НАТО-а 1999. године. Чекамо да то дође на дневни ред Скупштине јако стрпљиво, иако смо више пута очекивали да ће можда то и неки други државни органи урадити. Али не морамо за све да чекамо Владу Србије. Наравно да као посланици имамо могућност да на овакав начин покренемо иницијативу. Па и ми очекујемо апсолутну подршку свих оних који су добронамерни у овој скупштини и размишљају о добробити Србије, да се такав један посао уради.

Између осталог, таквим послом, као што ћемо на овај начин, уколико будемо спречили да се неосновано Србија оптужује за било какво

постојање геноцида у Сребреници, на исти начин спречити бар у будућности да било ко може да манипулише бројем жртава агресије НАТО-а на Србију 1999. године и да то остане нешто што је потпуно јасно, добро и у целости потковано, да не бисмо трпели сад којекакве измишљотине и лицитације колико је Срба страдало у Јасеновцу, да ли су били радни логори и да не набрајам све оне идиотлуке које смо принуђени да слушамо чак од стране и неких државника који на тај начин заиста јако дубоко вређају осећања српског народа и свих оних других народа који су страдали у таквим логорима или у таквим злочинима који су се дешавали у прошлости. А неко пре нас је пропустио да тачан број жртава на недвосмислен начин утврди и да то, једноставно, нико више не може сутра да доведе у питање.

Према томе, и ове правничке и пословничке могућности постоје. Према томе, очекујемо у том смеру иницијативу, јер заиста, ни одбор се не би на начин изјашњавао на који се изјаснио када је у питању овај амандман, већ би искључиво морао да гледа са формално-правне стране. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

Реч има народни посланик Маријан Ристичевић.

Изволите.

МАРИЈАН РИСТИЧЕВИЋ: Даме и господо народни посланици, говорили смо о људским правима. Право на живот, право на слободу, право на сигурност, то су универзална људска права.

Ја не разумем људе или човека који може да убије другог човека због верских разлика, националних разлика, навијачких разлика, а најгоре је убити човека због тога што је друге вере. Ако верујеш у нешто, онда мораш да верујеш и у право те особе да живи.

У то није веровала Елфета Весели, али то не значи да и ми престанемо да верујемо. Право на живот је неприкосновено.

Има тамо једна нација, има једна држава која је готово истребила целу једну људску расу – Индијанце. Има тамо једна држава која је засигурно извршила геноцид, само што у то време није постојало то кривично дело. То се зове Хирошима и Нагасаки. Постоји једна нација, постоји једна држава која је то учинила. Ја сам поносан што српска држава и српски народ то није учинио.

Читајте Џона Шиндлера, једног од шефова ЦИА, шта каже о Сребреници. Он каже да није био геноцид иако је био чиновник администрације чији је шеф био Клинтон. Немојте заборавити да је Клинтон са Алијом Изетбеговићем договорио пад Сребренице, где се десила ужасна освета за убиство преко 3.000 Срба у и око Сребренице. То је био злочин којим се не може оправдати претходни злочин, али није био геноцид. Можда је био за Санду Рашковић Ивић и за њеног шефа Вука Јеремића, вероватно сада и за Ћиласа и за Бошка Обрадовића. За мене није био, мада обележја геноцида има оно што се десило око Сребренице, јер се неселективно убијало становништво целих села, целе општине једне, неселективно, од најмлађег до најстаријег.

У Сребреници су, срећом у несрећи, цивили одмах одвојени, а потенцијалне војничке особе које су могле бити у војсци, које су могле извршити оне злочине су биле предмет српских операција и десио се злочин. Ми то не негирамо и постоји Декларација Скупштине да се у Сребреници десио велики злочин. Ми се нећемо од тога скривати. Ми не треба да скривамо наше злочинце никако. Они који су убили, морају да одговарају.

Такође инсистирам да и они који су убијали Србе морају да одговарају, да не може неко ко зверски изреже дечака, закоље га, исече му стомак у облику крста, да буде осуђен само на 10 година. Они који су га осудили на тако благу казну, плунули су на своју професионалну, правну школу и правни факултет.

Ми јасно кажемо да је био злочин, али су њега договорили Клинтон и Алија Изетбеговић. За Клинтона сви смо ми колатерална штета и он користи бивше југословенске народе једне против других. Ја се са тим не слажем, али не могу да се сложим да су Срби учинили геноцид у Сребреници. Јесам за то да се кажњава, али мислим да је казна у предложеном амандману превелика. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колега Ристичевићу.

Реч има Гроздана Банац.

Изволите.

ГРОЗДАНА БАНАЦ: Желим само да се сложим са колегиницом Вјерицом Радетом, са колегом Стевом Перићем који су изузетно изнели овај свој став. Сматрам да свако, поготово наша генерација која је правне струке, интелектуалци морају, не знам ко је то рекао од колега, да схвате да се морају заштитити овај народ и ова држава.

Ја најлепше молим нашу министарку правде да пренесе нашем председнику, добили смо информацију да ће бити у понедељак, он је правник по струци, да имате разумевања, да се донесе закон и сматрам да може, као правник, да се овај амандман и данас усвоји, али ако треба процедурално, молим вас да не гледамо на формалности... Свако ко жели политички да нешто прескочи, он оснива комисију. Значи, оснујемо комисију, то не мора да се уреди, па када комисија стигне, ми одемо са власти, нема везе, после ће ићи педесет других комисија.

Ово је једна изузетно важна ствар за ову државу. Сребреница је... Молим вас, постоји документација, нећемо сада бројати у главу, али постоји број жртава, да не причамо о деци без родитеља која су тотално покрштена, убијена, мучена. То је нешто што није у историји човечанства могло да се деси.

Најлепше молим да ова влада има разумевања, на челу са председником господином Вучићем, да се о томе изнађе, као што је рекла колегиница Радета, ми смо генерацијски ту, она жена то савршено правнички прича, све смо сагледали као људи, да мора постојати патриотизам за ову земљу која се благи до максимума. То је више недопустиво и политички, и правно, и људски. Хвала вам најлепше.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колегинице Банац.

Реч има Михаило Јокић.

Изволите.

МИХАИЛО ЈОКИЋ: Ја сам желео да кажем зашто ја нећу гласати за овај амандман. Образложење и објашњење је дао колега Комленски. Он је правник, ја сам математичар. Био сам и на једном и на другом одбору и мислим да је у овом тренутку неприхватљиво да се такав амандман уклопи у овај закон.

Ово што сте ви радикали говорили, све је то тачно. Мени је драго што је већина вас говорила из ове скупштине, да јавност чује шта ми мислимо о томе. Све што сте ви рекли, ја мислим и подржавам, али са правне стране, законске, морамо поштовати закон, морамо поштовати Устав и ја зато не могу гласати, али поздрављам и честитам вам што сте имали смелости, храбрости, што сте доста времена утروшили, што сте били јединствени и рекли оно што мислим и ја. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

На члан 16. амандман је поднео народни посланик Срето Перић.

Изволите.

СРЕТО ПЕРИЋ: Поштоване колеге, можда ми је ово један од најдражих тренутака што сам народни посланик, и то из два разлога. Рођен сам у Сребреници, дипломирани правник. Пошто су се овде отворила та питања, можда ћу моћи, а увек сам говорио истину, то знате, дати мали допринос и онима који имају малу задршку у овом проблему.

Од 1995. године многи непријатељи српског народа покушавају да сатанизују српски народ у целини, без обзира на то где он живи – у Републици Српској, у Републици Српској Крајини, у Србији или негде у свету. То је стални покушај.

Ми овде не оспоравамо права породица муслиманског народа који је претрпео жртве. Ја и данас врло често одлазим у село у којем сам рођен и разговарам са Муслиманима, мојим комшијама. Они су имали жртве и ја сам имао жртве. Трагање за истином да се утврди на који начин су жртве постале, нико не оспорава то.

Кажемо – у Сребреници није било геноцида. То је став СРС-а, али колико сам могао да чујем из ове јавне расправе, то је став заправо сваког честитог грађанина Србије. Последице које би трпео српски народ и Србија су трајне уколико ово не спречимо. Ми тражимо инкриминацију овога као кривичног дела, јавно изношење, и то се пре свега односи на грађане Србије.

Неко је овде, колега Маријан Ристичевић... Није Санда Рашковић Ивић једина. Много је таквих који то износе и заправо тврде да је то био геноцид, а знамо да није. Знате, остала је на Светог Ђорђа у селу Гниона, у непосредној близини Сребренице, славска свећа упаљена, где су муслимански пријатељи побили онога ко је обележавао на тај дан крсну славу. Страдали су и Муслимани, и једни и други. Када рат почне, хуманитарно право, чини ми се, понекад престане, али има забележено.

Хакија Мехољић је пре рата био полицајац. У току рата је био начелник муслиманске полиције у Сребреници. Постоји његова изјава када је Алија Изетбеговић позвао неке Сребреничане, било их је пет, међу њима и он, он је рекао – драги моји Сребреничани, договорио сам са Билом

Клинтоном да страда негде око 5.000 људи не би ли извршили бомбардовање Републике Српске. Хакија Мехољић, који и данас живи у Сребреници, био је згрожен на такву изјаву Алије Изетбеговића о којем је раније имао једно мишљење, а после те изјаве друго.

То су биле неке чињенице. У Сребреници данас, када је начелник Младен Грујичић, тешко живе и Срби и Муслимани, највећи број због ситуације, због материјалних прилика. Они покушавају да своје комшијске односе среде, заједно раде у фирмама, има ту чак неких дружења. То тако и треба да буде. Ми не треба да додајемо уље на ватру, а инсистирањем од стране неких, ми ситуацију не смирујемо, него је само распламсавамо.

Ево, и колега Лукић, видим, преко пута мене – сећате се 16. јануара 1993. године? Колико деце је страдало на мосту на Скеланима? Да оставимо то, то су чињенице. Не може их нико оспорити.

Наш председник пише и завршава књигу и они који би требало да буду сведоци и најжешћи пропагатори да је српски народ геноцидан народ, они сад мењају своје изјаве, неки од вас су о њима говорили, и њих наш председник користи у свом животном научном делу да доказује да геноцида није било.

Има мало и за мене дилеме, право да вам ка

Рашковић Ивић, сви они који мисле да се у Сребреници десио геноцид, чине велику штету српском народу. Српски народ није геноцидан.

Ја жалим за свим жртвама и рекао сам да је за мене живот човека неприкосновен. За Клинтона није био. Клинтон и Изетбеговић су договорили пад Сребренице. Из тога је проистекао велики злочин, али то није геноцид. Можда је била освета, можда је био велики злочин, али то није био геноцид.

Сви који тврде, као Санда Рашковић Ивић, сви као Јеремић, сви као Ђилас, сви као Борко Стефановић, сви као Јанко Веселиновић, сви у тој групи који тврде да је у Сребреници био геноцид, греше. Они амнестирају Клинтона, а Клинтон је мислио, кад је то договарао, да је народ, да су живи људи колатерална штета. То Срби никад нису мислили. Ја не дозвољавам да на такав начин амнестирам Клинтона који мисли да жив човек може да буде колатерална штета. За мене, жив човек је жив човек, без обзира на то које је вере, које је нације и, једноставно, свако ко каже да се у Сребреници десио геноцид, амнестирао је и Клинтона и Изетбеговића. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колега Ристичевићу.

На члан 16. амандман је поднела народни посланик Наташа Сп

Кривичног законика да се прихвати овај предлог СРС-а. Појединачно ми сви износимо сличне амандмане, али једно је тачно – тражимо да се казни казном доживотног затвора свака онај ко изјави да је у Сребреници био геноцид.

Знате, госпођо Кубуровић, даме и господо народни посланици, кадгод расправљамо о било чему овде, о било ком закону, ми морамо да имамо на уму то да овај парламент пре свега треба да штити националну безбедност и интегритет државе, не само територијални интегритет, него интегритет читавог нашег друштва и наше нације. Ми смо најгоре могуће клеветани народ у последњих 25 година од стране српских непријатеља, а најстрадалнији смо народ на Балкану, не само у овом последњем отаџбинском рату, односно ратовима, већ смо скоро имали прилике да гледамо у документарним филмовима те страхоте од Првог светског рата.

Зар ми да допустимо да будуће генерације морају да слушају потомке ових издајника и овог шљама, које плаћају са Запада сорошовци и непријатељи српског народа из разноразних невладиних организација, а вероватно и ови непријатељи који тако изговарају и који потенцирају и афирмишу ту тезу да се неки наводни геноцид десио у Сребреници јесу и посланици српског парламента.

Да оставимо свима онима који ће после нас да буду у овим скупштинским салама да сви они некажњено то могу да говоре? Ми то не смемо да

да одговара свако ко тврди да се у Сребреници десио геноцид. Амандманом се штити државни и национални интерес. У Сребреници није био геноцид. То можете прочитати на овом беџу који носе посланици СРС-а. Зато свако ко тврди супротно, треба кривично да одговара.

Свакој држави на првом месту морају да буду државни и национални интереси и држава Србија у том смислу не треба да буде никакав изузетак. Надам се да ова власт неће дозволити да људи испаштају због свог политичког става као што је то некада био случај, поготово ако је тај став усмерен ка заштити државних и националних интереса. Лично сам на својој кожи осетио како то изгледа.

Давне 1995. године у време окупације Републике Српске Крајине робијао сам два месеца у мом родном Гњилану због јавног испољавања патриотског става. Тада сам здушно подржавао председника СРС-а, др Војислава Шешеља у осуди тадашње власти због пада Републике Српске Крајине. Морам да вам признам да ме је то много више болело него да сам то доживео од стране шиптарске власти. Зато немојте себи скакати у стомак. У Сребреници није био геноцид и свако ко тврди супротно, мора да одговара доживотно. Зато апелујем на представнике власти да прихвате овај мој амандман. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

закона, па онда једноставно нисмо могли и није било довољно времена да и о томе говоримо.

Проблем, госпођа министар је говорила и у јавности о њему, о проблему изрицања казне испод законског минимума, о изрицању минимума казни итд., то је тешко решити овим законом. Да ли ћете ви запретити најнижом казном од две или три године, питање је до оне највише казне, односно ту највишу казну мало ко ће добити. Постоје озбиљни проблеми у функционисању правосуђа. Један број судија има контакте са адвокатима, недозвољене контакте. Ви добро знате, постоје неке судије, односно неки адвокати у Београду, а тако и широм Србије, кажу за шта те терете, то и то, е код адвоката, он је са тим и тим судијом, али година затвора те кошта толико и толико.

То је наша стварност и ми против такве стварности морамо да се боримо. Један од начина јесте да нам не буде велики распон казни, да не остављамо велику могућност судијама да могу на основу своје слободне оцене да изричу ту најнижу или највишу казну. Ми желимо на овај начин да помогнемо и Министарству и судској грани власти. На крају крајева, када кажемо за неку област, ево сада говоримо о правосуђу, никада нећемо рећи да су све судије корумпиране, никада нећемо рећи да су све судије под политичким утицајима итд., али демантују нас често пресуде када видимо да заиста постоји још увек озбиљан политички утицај још из оног времена код оних суди

На члан 18. амандман је поднео народни посланик Александар Шешељ.

Да ли неко жели реч? (Не.)

Амандман којим се после члана 18. предлаже додавање нових чланова 18а и 18б поднео је народни посланик Момо Чолаковић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 19. амандман је поднео народни посланик Маријан Ристичевић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има Јелена Жарић Ковачевић.

ЈЕЛЕНА ЖАРИЋ КОВАЧЕВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Уважена госпођо министре са сарадницима, даме и господо народни посланици, јавила сам се јер желим да дам подршку амандману колеге Ристичевића, али истовремено желим да дам подршку и предлозима који се налазе у овом члану. На тај начин желим да кажем своје мишљење, а то је да сам за поштравање казнене политике у нашој земљи. Наиме, из којих разлога – члан 194. се односи на насиље у породици, дакле, на кривично дело којим се применом насиља угрожава живот, телесни интегритет или душевно стање члана породице.

Чим поменемо насиље у породици, одмах знамо да се дешава насиље над женама и децом. Ми жене се боримо не само за родну равноправност, већ и за борбу против насиља над женама и породицом. Првенствено сам се јавила као посланица, зато што су најчешће у породици жртве насиља жене и деца.

Знамо да смо 2016. године усвојили Закон о спречавању насиља у породици. Сада мењамо Кривични законик тако да ћемо на овај начин пооштрити и казнене мере за насилнике.

Као што је рекла и моја колегиница Јелена Жарић, сутра је 18. мај, а прошле године су Влада Републике Србије и Министарство правде прогласили Дан сећања на жене жртве насиља. На неки начин ће свако од нас обележити тај дан, али ја ћу искористити ову прилику да апелујем на све жене да не трпе насиље, да свака, уколико добије и шамар од свог супруга, партнера или било кога, пријави. Јер то је једна превентивна мера. Сви морамо бити у томе и свако, когод примети насиље, да ли се то деша

Морам да вам кажем да није баш ни лако утврдити, односно одредити те казне. Може чињенично стање да се утврди добро, да све буде у реду, али ако је велики распон, онда и сам судија или судско веће, зависи ко суди, имају дилему коју меру да примене. Стога сматрамо да би ово било ефикасније и да би та превентивна улога једне од кривичних санкција, казне затвора, била целисходнија и била оправданија. Хвала вам.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колега Перићу.

На члан 29. амандман са исправком поднео је народни посланик Неђо Јовановић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 30. амандман са исправком поднео је народни посланик Неђо Јовановић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 33. амандман је поднео народни посланик Немања Шаровић.

Примили сте амандмане које су на Предлог закона поднели народни посланици Маријан Ристичевић, Вјерица Радета, Александар Шешел и Срето Перић.

Примили сте извештаје Одбора за уставна питања и законодавство и Одбора за правосуђе, државну управу и локалну самоуправу, као и мишљење Владе о поднетим амандманима.

Пошто је Народна скупштина обавила начелни претрес, сагласно члану 157. став 3. Пословника Народне скупштине отварам претрес Предлога закона у појединостима.

На члан 2. амандман је поднео народни посланик Маријан Ристичевић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 4. амандман је поднела народни посланик Вјерица Радета.

Изволите.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Члан 4. се односи на члан 327. постојећег закона где смо ми предложили брисање 2. става, а тај став 2. каже да за осуђеног сарадника не може бити предложено лице које је осуђено као организатор организоване криминалне групе, нити лице које је правоснажно осуђено на казну затвора од 40 година, односно у будућности на казну доживотног затвора.

Овако формулисан овај став, рекао би човек – па шта хоће? Ово је сасвим у реду и таквим лицима и не би требало бити омогућено да буду сарадници. Али ми смо овај амандман поднели из једног конкретног разлога и тај конкретан разлог ћемо пре свега изнети због јавности, говорили смо и у начелној расправи.

У пожаревачком затвору већ колико година леже Милорад Улемек Легија и Звездан Јовановић, оптужени и осуђени за убиство Зорана Ђинђића. Они су тамо, прво, у нехуманим условима, непримерено је време колико су потпуно изоловани и од спољног света и од осталих затвореника, али то је тема овог следећег закона. Али ми тврдимо да, када би Милораду Улемек Легији и Звездану Јовановићу правно било могуће да тужилаштво са њима направи одговарајући договор, да би они изнели целу истину о свему што се дешавало када су у питању убиство Зорана Ђинђића и остала кривична дела за која су они оптужени и за многа већ осуђени, а да они заузврат, наравно, треба да добију одговарајући статус и да постану слободни људи ако ће они држави помоћи да реши то питање које ево колико година већ траје.

Ниједна власт није показала интересовање да се утврди права позадина убиства Зорана Ђинђића, да се утврде убице и око тога постоје дилеме, постоје књиге које су касније објављиване, сведоци итд. Не може се заборавити судија тадашњи Ната Месаровић која је, како каже наш народ, језик изговара исправно, мало брже од памети, па она каже – добили смо пресуду. Да, они су добили пресуду, зато што су Легија и Звездан Јовановић по тадашњем ставу тадашње политичке елите такозване морали бити осуђени.

Сад је питање, већ колико дуго траје, ко заиста стоји иза тог убиства, коме је у интересу било убиство Зорана Ђинђића. Ми увек кажемо – не

говоримо ми ово зато што је нама битан Зоран Ђинђић, него је за државу Србију битно да се утврди под којим околностима, ко, због чега и како је убио тадашњег премијера. И зато смо ставили овај амандман да га прихватите и да на основу та два човека, понављам, Милорада Улемека Легије и Звездана Јовановића, да им се омогући да са слободе разговарају са тужилаштвом, да изнесу неспорне чињенице које они сасвим извесно знају, имају податке, доказе и све, а ако се испостави да нешто од тога није тачно, лако их је вратити одакле су дошли. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колегинице Радета.

На члан 5. амандман је поднео народни посланик Александар Шешељ.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 6. амандман је поднео народни посланик Срето Перић.

Изволите, колега Перићу.

СРЕТО ПЕРИЋ: Мали је број одредаба Закона о кривичном поступку које се мењају, то разумемо. Пошто се мења Законик о кривичном поступку, логично је да и Закон о кривичном поступку треба променити, што иде по хитном поступку, и то разумемо, али нам није јасно због чега члан 6, где смо ми амандмански интервенисали, а амандман гласи – овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“... Све то досада разумемо, изузев одредаба члана 1, 4. и 5. овог закона, које ступају на снагу 1. децембра 2019. године.

Ми сматрамо да би одредба члана 6. требало да гласи – овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“. Остали део овог члана би требало брисати јер, кажем још једном, не разумемо. Од укупно шест чланова, укључујући и овај који говори када закон ступа на снагу, он се неће примењивати даном ступања на снагу, тј. осам дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије“, три одредбе се неће примењивати. Стога смо и предложили да се остатак овог текста брише. Хвала вам.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колега Перићу.

Пошто смо завршили претрес о свим амандманима, закључујем претрес Предлога закона у појединостима.

Пошто смо обавили претрес Предлога закон у начелу и у појединостима, Народна скупштина ће у дану за гласање одлучивати о Предлогу закона у начелу, појединостима и у целини.

Даме и господо народни посланици, сада одређујем паузу.

Настављамо са радом у 15.00 часова. Хвала.

(После паузе – 15.00)

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ(Верољуб Арсић): Поштоване даме и господо народни посланици, настављамо са даљим радом.

Прелазимо на 3. тачку дневног реда – ПРЕДЛОГ ЗАКОНА О СПРЕЧАВАЊУ КОРУПЦИЈЕ (претрес у појединостима).

Примили сте амандмане које су на Предлог закона поднели народи посланици.

Примили сте извештај Одбора за уставна питања и законодавство, Одбора за правосуђе, државну управу и локалну самоуправу, као и мишљење Владе о поднетим амандманима.

Пошто је Народна скупштина обавила начелни претрес, сагласно члану 157. став 3. Пословника Народне скупштине отварам претрес Предлога закона у појединостима.

На члан 1. амандман је поднео народни посланик Маријан Ристичевић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Колега Ристичевићу, изволите.

МАРИЈАН РИСТИЧЕВИЋ: Даме и господо народни посланици, постоји више врста корупције и мени је жао што данас нису присутни овде ови из странке бившег режима појачани Бошком Љотићем, да и њима објасним у ком делу и у ком облику корупције су били. Најопаснија је црна корупција. Дакле, то је она корупција када јавне послове спојите са приватним бизнисом. Нема очигледнијег примера од Драгана Ђиласа. Нема очигледнијег примера, после њега, од Вука Јеремића.

Дакле, уколико неко кога сте на одређен начин делегирали да буде председник Скупштине Уједињених нација, председник скупштине целог света, уколико неко на тој функцији коју му финансира Република Србија, која му даје лични доходак од 8.000 до 10.000 долара, колико се сећам, плаћала му је стан који је коштао готово исто толико, возача који је коштао пет хиљада евра, све живо му је плаћала Република Србија да би он имао ту част да председава Генералном скупштином Уједињених нација. Он је то грубо злоупотребио и верујем да су га Американци искористили да сведочи против Патрика Хоа, човека са којим је он правио приватне бизнисе у време док је председавао, док је вршио јавну функцију, а нема веће јавне функције у Србији од оне коју је он вршио – да буде у име Србије делегиран из Србије као председник Скупштине Уједињених нација. У то време је правио велике бизнисе који су били засновани на корупцији са Патриком Хоом и другим својим пријатељима, и за те послове добио велики новац. На крају је сведочио против својих пријатеља.

Мислим да осим што су га Американци амнестирали, да ми немамо право да извршимо амнестију таквог функционера који је данас председник једне политичке партије, који је овде био министар спољних послова, био је саветник Тадића, саветник за телекомуникације, био је саветник за одбрану, био је у Председништву док је господин Тадић вршио функцију председника Републике Србије.

Други његов, како би наш народ рекао, пајташ, господин Ђилас, за време док вршио јавну функцију, функцију градоначелника, функцију министра за НИП и док је био шеф народне канцеларије за своје фирме је приходавао преко 500 милиона евра. Каква је то црна корупција? Најцрња могућа корупција у свету да је неки јавни функционер успео да приходује 500 милиона евра док је вршио своју функцију и да успут, преко реклама,

контролише медије, да медији који нешто лоше напишу о њему и Борису Тадићу не могу да добију рекламу, не могу да огласе ниједан производ, зато што је имао апсолутни монопол и на рекламе и на медије. При томе, као јавни функционер зарадио је 500 милиона евра и био умешан у разне корупционашке афере о којима ћу говорити касније. Нема већег облика корупције да прикажемо на начин на који покушавамо да прикажемо од онога који су имали Ђилас, Јеремић, коме се придружио, гле чуда, Бошко Обрадовић, који се наводно, некад давно, борио против корупције. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Владимир Ђукановић.

Изволите.

ВЛАДИМИР ЂУКАНОВИЋ: Хвала, председавајући.

С обзиром на то да се ради о члану 1. који дефинише надлежности Агенције за борбу против корупције, морам да кажем да сам иначе велики противник тих стварања тзв. те четврте гране власти која је наводно контролор све ове три, а суштински, њу нико не контролише.

Ми смо овде доживели у ери ДС-а неретко, по глупавим наредбама ЕУ, да формирамо сијасет тих бесмислених агенција које суштински служе да извлаче из надлежности министарстава њихове послове и да министарства сведу да буду икебане и да готово немате никакву надлежност, а они су, тобоже, наши весници и наше апологете независности, поштеног и честитог рада и сада ће они нас све овако ту да контролишу.

Пошто ја иначе знам шта је тражено, и сва срећа то није унето у закон, и ту морам да вам честитам што сте одолели том притиску, то је овде тражено, да људи знају, да та агенција има ингеренције безмало полиције, да може да упада у канцеларију када хоће, да нам проверава кога хоће и како им падне на памет. Богу хвала да на то нисте пристали јер то би био чист злочин, али оно што се мени не свиђа код овог закона јесте чињеница да се овде полази од претпоставке да ако си јавни функционер, ти си криминалац. И то одавно већ слови у нашем друштву, у медијима – а посланик си, а министар си, ти си једна лопужа, један бандит, један криминалац и тебе би требало сад свако овде да контролише, да ти пије крв.

Иначе, знам да су тражили, између осталог су тражили да вам комплетну фамилију безмало натерају да пријављује имовину. Сада дођете у апсурдну ситуацију. На пример, можда неко не говори са својим братом или сестром, а овде му се тражи да пријави његову имовину. Сва срећа ни то нисте прихватили, али чак и кад је у питању супруга, а што бих ја морао да излажем своју супругу било чему или било ко од нас, да пријављује имовину. На шта то личи? И велики сам противник тога да се дају толике ингеренције тим тзв. независним телима. Да не говорим о томе да је то све направљено у време ДС-а, да су они на нижим и на средњим нивоима постављали своје функционере и данас то и те како обилато злоупотребљавају и праве озбиљан проблем читавом друштву.

На крају крајева, није ми јасно зашто постоји Агенција за борбу против корупције. Ако имамо Савет за борбу против корупције, шта ће

нам два Владина, односно имамо чисто Владино тело, Савет за борбу против корупције, по чему су сад ови независнији, бољи и немам појма шта, па се као прави та агенција за борбу против корупције? У реду, ако је већ то тако негде дефинисано, колико то већ постоји, али морам да кажем да неке ствари од којих се овде полази апприори, а то је да свако ко је јавни функционер, он је у старту, отприлике, лопов, па ће они као да га контролишу, да га исправљају, а при томе, не раде тај свој посао чини ми се адекватно.

Имате сијасет примера по Србији, рецимо, где су људи општински одборници. Имате општине где већина становништва живи на селу. Општински одборник дође као пољопривредник из сеоске средине. Шта он зна, ако има регистровано нпр. пољопривредно газдинство и он је власник тог газдинства, да он сада треба да се одјави да не буде он власник тога или да нема неку своју малу фирмицу, а постане општински одборник, где иначе најчешће не прима никакву плату. Онда људи долазе у прекршај, а пре тога их нико није лепо ни едуковао нити им је рекао да морају да поднесу, односно да замрзну тај свој статус или да пренесу руководећа овлашћења на неког другог, па да онда буду одборници.

Мислим да то није у реду, зато што имамо колико хоћете таквих пријава где људи појма нису имали шта би требало претходно да ураде и онда дођу у прекршај и суоче се са заиста бесмисленим последицама.

Молио бих да, ако се већ овако нешто уводи, што иначе ја подржавам, мора свако да буде контролисан, али бих вас онда замолио да ви као Министарство правде утичете на ту агенцију за борбу против корупције да мало више едукује људе и јавне функционере. Тврдим да 60%–70% јавних функционера појма нема шта би требало да уради пре него што уопште ступи негде на неку функцију зато што им, једноставно, нико никада то нигде није ни објаснио.

Било би потребно да се та овлашћења и те ингеренције које су на правди бога сва та тзв. независна тела добила полако враћају у Министарство. Ако народ гласа за неку власт, а у овом случају гласају за власт СНС-а, људи очекују да ви спроводите нешто што је у интересу грађана. Како ви то да спроводите, кад пола ингеренција немате, а дато је тим агенцијама бесмисленим које овде постоје. Право да вам кажем, за већину њих не знам ни чему служе, али ето, служе зато што је неко из ЕУ много паметан, па је тако рекао, суштински да обезглави државу тако што узима ингеренције из министарстава.

Волео бих да почне полако враћање тих надлежности у министарства, а да се ове агенције заиста врате некој својој контролној функцији, а не да глуме полицију и да глуме не знам кога овде и да нам оне буду апологете честитости, не знам чега, а да су сви остали, отприлике, лопови и безобразни, а једино они су власни да нас контролишу. Хвала вам.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има народни посланик Михајло Јокић.

МИХАЈЛО ЈОКИЋ: Хтео сам да истакнем члан 1. јер је врло битан због тога што уместо речи – борба, стоји реч – спречавање. Мислим да је та реч одговарајућа и права реч, а не она реч која је била, јер када кажете

– борба, онда већ претпостављате да корупција постоји, а овом речју – спречава, значи боримо се да те корупције не буде.

У овом тренутку сам хтео да кажем нешто. Чуо сам, односно прочитао сам, информисан сам да се мења Закон о извршењу и обезбеђењу. Ако се тај закон мења, ја бих вас молио да се обрати пажња на неке чланове. Значи, прво да се обрати пажња на начело сразмерности. Сразмерност или пропорционалност између дуга, значи онога што се дугује и онога што се продаје, то је у постојећем закону дескриптивно дато. То мора бити дато бројчано. Коефицијент те мере мора бити већи од један, али моје је мишљење да не може бити већи од два или три. Не можете ви због дуга од једног динара продавати неку имовину која вреди милион динара итд. Значи, то је један пример. Значи, о томе да се поведе рачуна када се овај закон буде мењао, јер ће његова измена да допринесе спречавању корупције.

Друга ствар на коју треба да обратите пажњу је трошковник. Трошковник се пумпа и не ставља на увид дужнику. То се мора новим изменама регулисати.

Трећа ствар на коју апострофирам, о којој треба водити рачуна у тој измени закона јесте тај егзистенцијални минимум. Ви сте говорили на Златибору, читао сам то итд., да постоји имовина која се не може отуђити и која се не може продати, а с друге стране, слажем се са вама за оно што сте рекли да су ти извршитељи урадили пуно тога и да је дуг који је постојао малтене преполовљен или много мањи него што је био, али постоје те ситнице, постоје ти можда мангупи у тим редовима који недореченост овог закона о извршењу и обезбеђењу злоупотребљавају. Ако сам у праву и ако се очекује промена овог закона, молио бих вас да о томе поведете рачуна. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има министар, госпођа Нела Кубуровић.

Изволите.

НЕЛА КУБУРОВИЋ: Захваљујем, уважени председавајући.

Даме и господо народни посланици, није тема данашње јавне расправе Закон о извршењу и обезбеђењу, али драго ми је што сте и то поменули, с обзором на то да је у току јавна расправа, па сви они који воле врло често да критикују, ево, имају опет могућност да се изјасне и да нам укажу на који начин можемо да унапредимо тај закон.

Са друге стране, највећи критичари управо тог закона јесу они који су јавне извршитеље увели у правни систем Републике Србије 2012. године са скандалозним законом у том моменту, јер на све одлуке које су доносили извршитељи, дужници нису имали могућност жалбе. Зато смо били принуђени 2015. године да доносимо нови закон, управо како бисмо извршним дужницима обезбедили минимум основних права да постоји могућност да суд у жалбеном поступку преиспита те одлуке.

Навели сте неке будуће одредбе закона, и морам рећи да сте у потпуности у праву. Свакако, можда и оно што је најзначајније и што ће грађане највише занимати јесте забрана могућности продаје покретности, односно некретнине у којој дужник станује за дуг из комуналног

потраживања у висини до 5.000 евра, што значи да за потраживање до 5.000 евра више неће постојати могућност да се таква некретнина нађе на јавној лицитацији и да извршни дужник буде исељен.

Зашто је то лимит? Управо смо имали могућност током протеклих неколико година да анализирамо и праксу и да видимо да се дешавало да се за тај износ дуга продаје непокретност.

Свакако и велика новина о којој се мање говори али мислим да је и те како битна, која ће се наћи у закону, ја верујем да ћемо у наредних месец дана заокружити причу око измена и допуна и изаћи са предлогом пред посланике, то је износ плате, односно износ пензије који може бити оптерећен, принудно ограничен. Досада сте ви могли са две трећине да оптеретите нечију плату. Ми тај цензус спуштамо, тако да ће до једне половине плата моћи бити оптерећена због принудног извршења. Када је реч о пензијама, то је једна трећина и за лица која примају минималне зараде до једне четвртине.

Мислим да је то значајан помак да показујемо да водимо рачуна и о социјалним питањима, о сиромашном праву, тако да су крупне измене које нас очекују у наредном периоду. Све оне критичаре позивам да учествују у јавној расправи која тренутно траје.

Што се тиче другог закона који је данас на дневном реду, а то је Закон о спречавању корупције који је изузетно битан, а односи се, пре свега, на све нас који данас овде седимо, на све оне који су избегли да дођу да учествују у расправи, а поднели су тако велики број амандмана, нису се чак удостојили да оно што су написали изнесу пред грађане, морам да кажем да је ово закон на коме се дуго радило, да је готово више од три године Министарство правде покушавало да дође до коначног предлога који је са различитих страна био саботиран и да смо коначно поносни што можемо да се нађемо пред посланицима са предлогом који треба на неки начин да отклони све оне недоумице који смо последњих десет година имали када је реч о примени овог закона.

Не бих се сложила са колегом Ђукановићем да постоји претпоставка да смо ми функционери корумпирани, да смо лопови. Суштина јесте да функционери имају много веће обавезе од обичних грађана. Самим вашим избором или именовањем добијате одређена овлашћења која обични грађани немају, па самим тим треба да имамо и веће обавезе управо према грађанима.

Не видим никакав проблем у томе да било ко од нас треба да пријави своју имовину док је функционер, имовину свог брачног друга, јер је најчешће реч о заједничкој имовини. Да ли се ванбрачним и брачним партнерима свиђа да то пријављују, вероватно да не, али то је законска обавеза, тако да није ствар добровољности да ли ће неко да пријави имовину или не. С друге стране, непријављивање повлачи и кривичну одговорност.

Оно што је битно, покушали смо да јачамо и професионализујемо Агенцију за борбу против корупције да не бисмо долазили у ситуацију какву смо имали раније, да имамо и веће и директора који ће професионално обављати своју дужност, да немамо директора агенције

чији се интегритет доводи у питање, као што смо то имали у прошлости да имамо директоре против којих се покретао кривични поступак управо због злоупотреба какве је требало да контролишу код других функционера, па се постављало питање како је могао да контролише другог уколико је сам вршио злоупотребе, од тога да су злоупотребе вршене за трошење дневница до тога како су се набављале зграде и намештај у којој се данас налази седиште Агенције.

Оно што је битно, покушали смо да је професионализујемо и да имамо један објективан и транспарентан поступак избора и директора и чланова већа. Верујем да управо овакав избор неће довести у сумњу будућа лица која ће обављати овако важне функције.

Ми као функционери дужни смо да се придржавамо овог закона и ово није једини закон који нас обавезује, али свакако, уз овај закон, врло битан закон који треба да се донесе је закон о пореклу имовине.

Протеклих неколико месеци, откако је Министарство правде изашло са нацртом закона, имали смо прилике да слушамо многе критике. Сви они који су се залагали у претходним периодима и претходних 15 година и позивали се у својим политичким кампањама како је неопходно донети тај закон, данас су против њега, позивајући се на једну одредбу Закона о пореском поступку који постоји, где се помиње унакрсно испитивање имовине, али апсолутно се не односи на оно на шта овај закон треба да се односи, тако да верујем да ћемо у наредном периоду бити у прилици да расправљамо о тако битном закону, а да ће чланови опозиције, који данас избегавају јавне расправе, можда да се удостоје и да присуствују скупштинским дебатама.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Право на реплику, народни посланик Владимир Ђукановић.

Изволите.

ВЛАДИМИР ЂУКАНОВИЋ: Хвала.

Поштована министарко, ја бих се сложио са вама, наравно, да морамо да поштујемо закон. Међутим, рекли сте нешто, а чини ми се да нисте управу, а то је да се не полази од те претпоставке да ако си јавни функционер, да си и претходно лопов, криминалац или какогод.

Када насловите закон – закон о спречавању корупције, а онда погледате гро чланова, па чак и у самом дефинисању, да се суштински све односи на јавне функционере, а додатно се иначе поопштрава већ постојећи закон, па шта онда људи да помисле? Да не говорим да вам већ у друштву влада такво мишљење да ти сада ако си посланик, ти си одмах разбојник.

Погледајте шта људи мисле о посланицима. Наравно, има пуно грешака и нас самих овде, да се не лажемо. Неки су се заиста и неодговорно понашали и у ранијим периодима, али погледајте шта људи мисле о народним посланицима – ви једете бесплатно, иако они који пишу највише о томе, суштински, много више висе у ресторану него што било ко од посланика то ради овде.

Да не говорим о томе да је ниво подршке јавних институција катастрофалан у народу, катастрофалан, односно државних институција. Зашто? Ето зато што тако неко ствара ту атмосферу и сада када се све ово

још додатно пооштрава, па шта људи да помисле, а гро чланова се односи на јавне функционере?

Знате, корупција може да буде и ако шалтерски радник у општини прими 50 евра да вам извуче неки папир. Значи и то је корупција. Корупција је и када лекар прими новац, евентуално, да би вас пустио преко реда. И то је корупција. Али то ако кажете – Закон о спречавању корупције, то ту не пише. Значи, због тога ми је мало криво зашто се доноси на овакав начин закон.

Друго, када већ говоримо о Агенцији за борбу против корупције, господин Ристичевић је причао о положају господина Ђиласа и његовом утицају посебно на медије док је био градоначелник. Реците ми – када је та Агенција, икада, реаговала против господина Ђиласа? Реците ми иједан пример када је реаговала, а то је био еклатантан пример корупције и најгорег могућег друштвеног утицаја на медије пре свега, а нисмо никада видели да су реаговали, али зато ће, рецимо, било ком од нас, ако смо продали аутомобил „стојадин“ или не знам шта за 400–500 евра, крв да нам попију одакле нам тих 400–500 евра. То заиста није коректно. Значи, ту мора да се направи нека сразмера како ће они да реагују.

Не може у јавности да слови да је, једноставно, сваки јавни функционер лопов и да се пође од те претпоставке, а нажалост, тако је. Ја бих волео да се уради нека кампања, на крају крајева, и ви као министар правде и уопште друштво да утиче да се једноставно каже да онај ко се бави политиком и ко је јавни функционер, није у старту лопов. Мислим да је то веома важно да урадимо ако хоћемо да вратимо поверење народа у институције, у државу. Хвала вам.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Право на реплику, народни посланик Маријан Ристичевић.

Изволите.

МАРИЈАН РИСТИЧЕВИЋ: Даме и господо народни посланици, господин Ђукановић ме је погрешно разумео. Није Драган Ђилас само на рекламама био коруптиван.

Господине председавајући, пренесите господину Ђукановићу да је Мост на Ади започет да се гради без грађевинске дозволе. Тај мост на Ади требало је да кошта, чини ми се, 115 милиона. Коштао је 500 милиона. Драган Ђилас, који сада има неку странку...

(Александар Мартиновић: Купио.)

... То је још једно предузеће које је основао. Једину странку коју је Драган Ђилас сигурно основао су Двери. То је сигурно. Ово све друго је купио.

Да ли је корупција када Драган Ђилас купи посланичку групу? Вероватно да је то најцрњи облик корупције. Корупција је и непотизам. Рецимо, замислите Радуловић кога би све ставио на листу! Господина Шапића? И то је корупција. Непотизам је корупција. Урадити неком услугу ради услуге и то је корупција, али блажи облик, али црна корупција је када функционер свој положај користи у сврху својих приватних послова, када споји јавну функцију са приватним бизнисом. То је Драган Ђилас урадио чак више него и сам Вук Јеремић који је председавао

Генералном скупштином у име Србије и правио послове са Патриком Хоом, због којих је овај осуђен.

Драган Ђилас је, сећате се, наследио Зелену странку. Удружио се са Бошкићем Љотићем, а овом је било тешко. Када је узео из Хиландара пет хиљада евра, да ли је то корупција? Заклео се над Тројеручицом Бошко Обрадовић да неће правити странку и онда му Ђилас направио странку. Ја сам дуго мислио да је он прекршио заклетву. Зато сам га и звао Свети Бошкић Леворучица. Али он није прекршио заклетву. Њему је Ђилас основао странку. Ја то дуго нисам укапирао.

Па Ђилас је корумпиран не само са рекламама, са мостом, са дрвосеком. Он наследио Зелену странку, купио Зелену странку, а човек посекао 500 платана у Булевару краља Александра. Најцрњи облик корупције. Нема корупције која је постојала а да је Драган Ђилас није употребио. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 2. амандман је поднела народни посланик Вјерица Радета.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има колегиница Радета.

Изволите.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Закон о спречавању корупције, тако се зове оно о чему данас расправљамо, и овим се мења Закон о Агенцији за борбу против корупције. Дакле, никакве суштинске разлике нема, али колега Ђукановић је добро приметио да када се помене и сада када се у јавности чује како се звучно зове овај закон, сада ће људи мислити стварно да ће овим законом да се спречи корупција. Ово нема никакве везе са суштинском корупцијом и то је оно о чему треба да се говори.

Ми смо у начелној расправи то помињали, па сте ви, госпођо Кубуровић, помињали неку нулту толеранцију на корупцију итд., али то све нема везе са овим.

Тачно је да је крајње време да полако почнете да из правног система избацујете ове баласте попут ове агенције за борбу против корупције. Није то једина агенција. Видећемо и у овом закону кроз ове даље чланове како се то понаша. Они су изван система, као неке парадржавне организације.

Шта то значи? Ви сте нешто наследили и ви ћете тако настављати па макар срљали у пропаст. То није добро решење.

Ми имамо Савет за борбу против корупције, па хајде да се присетимо – паралелно су постојали и Савет за борбу као и данас и Агенција за борбу против корупције. Да ли је неко живи запамтио нешто шта је та агенција за борбу против корупције урадила у смислу борбе против корупције? Да ли је нешто значајно обелоданила, открила, истражила?

И данас-дан сви помињемо Верицу Бараћ, Савет за борбу против корупције и њене фамозне, чувене 24 приватизације. Жена је, нажалост, колико већ година мртва, а тај извештај још дуже траје, ни до дана данашњег све те спорне приватизације нису рашчишћене и нису тамо где је требало да се води поступак, нису вођени поступци итд.

Било ко, ко чује да ми расправљамо о Закону о спречавању корупције помислиће – ево, коначно ће сада да одговарају и Питић, и Лабус, и Динкић, и Тадић, и Влаховић и сви остали које годинама већ помињемо као корумпиране политичаре тога времена, што неспорно јесу били. Нико од њих није одговарао и нико неће одговорати, ни од њих ни од неких нових, на основу овог закона о којем ми данас разговарамо.

Овај закон се бави, и тиме ће се бавити Агенција, заиста тривијалним стварима – да ли је неки јавни функционер каснио пет дана са пријавом имовине или није. Наравно, не заговарамо ми да имовина не треба да буде јавна јавног функционера и не заговарамо да не треба да се поштују рокови и тако даље. Али, ето, деси се, неко из неког разлога заборави, има неке друге обавезе и тако даље и не пријави имовину. И ево га на насловним странама зато што новине имају тамо неког у Агенцији па каже – ево ти сад објави, Вјерица није пријавила на време своју имовину, Марко, Јанко и тако даље.

Од тога се ствара управо ово о чему је говорио колега Ђукановић, када тако нешто изађе – Агенција за борбу против корупције изрекла опомену или покренула прекршајни поступак или, далеко било, кривичну пријаву против неког из јавног политичког живота. Људи аутоматски мисле – ово је неки озбиљан криминалац, ево дошао је под удар те агенције. То није то. Нити је то смисао те агенције.

Зашто та агенција, ни сада нисте предвидели, да се не бави, рецимо, најозбиљнијом корупцијом, а то је куповина и продаја посланичких мандата? Куповина. Дакле, чули смо, већ се догурало дотле да се целе странке купују. Ако Ђилас има паре, он ће да купи целу нечију странку. Само тамо направи договор са овим да он буде председник уместо оног ко је био раније и све што је припадало тој странци у том формалном смислу, припада њему.

Тако ће да уради и Вук Јеремић зато што има паре. Тако ће да уради и Бошко Обрадовић пошто остаје очигледно без своје те изворне странке. Дакле, то би требало, ако већ постоји та агенција за борбу против корупције, то би требало да буде смисао њене борбе, та врста корупције о којој нико нити говори, нити говоримо овако. Ето, поменемо у некој скупштинској расправи, али суштински се ту ништа озбиљно не ради.

Нема, нигде се не помиње шта ће ова агенција радити, рецимо, у предизборним кампањама и не само тада. Како ће се спречити куповина гласова на изборима? Нема тога. Шта Агенција ради? Ангажује уговором о делу у сваком граду десетак неких младих људи и они добију неки динар и каже – иди број плакате политичких странака. Озбиљног ли посла да ли је политичка странка урадила 10.000 или 12.000 плаката и да ли је хиљаду или две хиљаде плаката више по Србији полепљено.

Нема могућности да контролише, рецимо, то што је Бошко Обрадовић паре које је добио у кампањи из републичког буџета дао неком електричару, некој приватној радњи или како се то зове, четиристо или не знам колико хиљада, што му је... Колико му је то сијалица променио електричар у току предизборне кампање? Тога нема у овом закону.

Значи, овај закон, госпођо Кубуровић, овај закон стварно би било најбоље да повучете и да кажете на Влади да се ова агенција као појам укине. Ништа не значи. Ништа допринети неће.

Шта се десило са оном, како се звала?, Зорана, како јој беше презиме? Замислите, директор Агенције за борбу против корупције због корупције смењен са места директора. Да ли то има негде у белом свету?

Дакле, не могу такве ствари да се раде а морамо ми овде законима да их спречавамо. Имамо Савет за борбу против корупције, имамо полицију, имамо тужилаштво, имамо судове. То су надлежни државни органи који треба да се боре против корупције.

Ми, народ у Србији не зна у суштини шта је корупција, зато што се у медијима намеће некаква потпуно другачија теза, веза, криминал, корупција итд. Треба сваки грађанин Србије да зна да корупције нема ако у њу није умешан неко из државне власти или локалне, ако је корупција на том нивоу.

Не може нико, ниједан привредник, ниједан тајкун, ниједан, како год га звали, не може урадити ниједну коруптивну радњу ако то не ради у дилу са неким функционером локалним или државним и то нема везе са оним класичним криминалом о којем смо говорили кроз овај закон, Законик о кривичном поступку. Нема.

Истина, ви сте овде предвидели кривично дело у овом закону. Требало је да га ставите у овај кривични законик и то, знате, када је реч о корупцији, то није нимало безазлено. Ту треба озбиљно да се размисли и корупција ширих размера требало би да потпада под ову казну доживотног затвора.

Знате шта се све у Србији као коруптивна радња урадило у неком оном претходном времену? Корупција је оних пет милиона марака које је добио неко у Србији за изручење Слободана Милошевића. Ко је одговарао? Корупција су исто неки милиони евра које су Борис Тадић, Вук Јеремић, Борко Стефановић и та булумента тада добили за Радована Карацића, Ратка Младића, Горана Хацића и Толимира. То је озбиљна корупција која заиста заслужује доживотну робију.

Ми се таквим стварима не бавимо. Опет понављам, уместо тих озбиљних ствари ми ћемо да видимо да ли је народни посланик или председник општине, не браним посланике апсолутно, ни себе па ни друге, да ли је пријавио имовину или није. Ви кажете – можда супружнику неће бити по вољи да се његова имовина пријављује, али мора, то пише у закону.

Хајмо да то не пише у закону. Закон нисмо убрали са гране и морамо, шта ћемо. Не. Закон доносимо. О закону расправљамо. Зашто би супружници имали обавезу и имали такав однос да једни другима баш имају увид у комплетну имовину једно другог, поготово ванбрачни супружници? Извините, знам ја да су по много чему изједначене брачне и ванбрачне заједнице, али да ли неко има неко наслеђе, да ли неко има са неким чланом своје породице, муж или жена, неку имовину итд., са којом овај други прилично нема ништа, а овде мора да буде пријављена.

Дакле, немојте да терате... Ово ће бити кад будемо, то је друга тема, када будемо говорили о том закону који увелико најављујете о пореклу имовине, то ће такође бити промашај, али причаћемо о томе када буде време.

Не можемо ми, не смемо, заправо, законима да терамо људе у неке недозвољене радње, па да онда своју имовину пребацују, више се то не ради на ујне, стрине итд., сада се праве озбиљни пословни аранжмани, уговори, па ја теби преписујем моју имовину, то кошта толико, ти ћеш мени то вратити под тим и тим условима када ја више не будем под ударом овог закона и када не будем функционер итд.

За оволико година колико се нама покушавају наметнути некакве тзв. европске вредности, које су заправо антивредности, квазивредности, свашта смо научили, свашта смо видели, па хајде када доносимо законе, нека то буду закони који су проистекли и из праксе, нека то буду закони који су примењиви на нашу државу, на наш менталитет, на наш систем, на наш народ, а не тамо, не знам ни ја на кога да се угледамо.

Нема потребе, као што, овде је неко почео и тему јавних извршитеља, ништа нећете урадити мењањем тога закона ако не урадите кључну ствар, а то је да се извршитељство, да се послови извршитеља изместе из приватних руку и да се врате у надлежне судове. Док то не урадите, даба сте кречили. Не можете да постигнете да нађете 200, 300, колико има извршитеља данас у Србији. То је 200–300 лопова. То је 200–300 људи који краду људима, криминалаца, већ у озбиљној корупцији са чиновницима банке, са онима што чекају испред, који продају, који купују станове, са онима који их препродају. Па то је већ, људи, направљена мафија. Направљени су кланови. Зна се у сваком граду ко купује, ко дојављује, коме се продаје. То више није тајна. Хоћете ли да вам причам имена? Када буде тај закон на дневном реду.

Зато смо ми српски радикали данас кренули у акцију. Прикупљамо потписе да се стави ван снаге овај закон, па да онда лепо отпочетка причамо о решавању тог проблема и где ћемо свакако да се зложимо да свако мора да врати свој дуг, али да нико не сме да остане на улици. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Право на реплику, народни посланик Владимир Ђукановић.

Изволите.

ВЛАДИМИР ЂУКАНОВИЋ: Хвала.

Морам да кажем, што се тиче самих извршитеља, тренутно у нашем систему, данас да њих нема, ми не бисмо могли да извршимо готово ништа, јер судови су се апсолутно показали као неспособни судови, с обзиром на то да смо затекли, колико, два милиона и триста и нешто хиљада извршних пресуда да нису извршене. Је л' то тако било?

А зашто је неко укидао СДК? Мени то није јасно. То је био најсавршенији систем и видим да то копирају многе западне земље, тај систем, где сте једноставно морали да извршите пре свега обавезу, па тек онда, наравно, да наставите даље да радите. Неко је то укинуо, не неко, него се ради о Динкићу и оној групацији људи 2001. године, када су то учинили, управо да би, наравно, они могли да овај систем пљачкају.

Али оно што морам још да кажем везано за Агенцију за борбу против корупције, госпођо Кубуровић, вама је јасно зашто је она основана, пошто је Влада имала свој савет за борбу против корупције, који је врло циљано, јасно и недвосмислено указао на корупцију која је тада постојала унутар тадашње власти. Говорим о ономе што је радио и господин Ђилас, посебно за медије, о ономе што је радио господин Динкић, такође. Е, онда су они, да би анулирали рад госпође Бараћ, направили Агенцију за борбу против корупције, где су свој партијски кадар позапошљавали, који данас неретко много шта злоупотребљава, зато што су негде сада на нижем нивоу. Чак имамо једну ситуацију да овде један народни посланик, додуше нису сад овде, њена мајка тамо ради, па онда доставља податке о свим људима и на тај начин то злоупотребљава негде у јавности.

Значи, да будемо потпуно искрени зашто је то настало. Ја не кажем да они данас то раде. Али када говоримо о корупцији, та корупција је дефинисана кроз три кривична дела у нашем кривичном законодавству. Везано је за кривична дела против службене дужности. Имамо трговину утицајем, која је врло прецизно дефинисана у кривичном законодавству. Такође имамо примање и давање мита, што је суштина корупције.

Мени сада није јасно што ми сад доносимо неке посебне законе, што се стално тиме бавимо кад већ то постоји у кривичном законодавству свакако као инкриминисано. Али, у реду. Ако ће ово заиста спречити не знам какву корупцију код јавних функционера, онда у реду, нека овако нешто донесемо. Али, молим вас да поведемо рачуна да у јавности више посланици, јавни функционери не буду априори лопови, него једноставно да се каже да се овај закон доноси искључиво како би се евентуалне будуће злоупотребе спречиле. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Јелена Жарић Ковачевић.

ЈЕЛЕНА ЖАРИЋ КОВАЧЕВИЋ: Хвала.

Ево, колеге су ме подстакле да и ја кажем нешто и о очекивањима од Агенције за борбу против корупције и о неким другим стварима. Причали смо досада како сви сумњају да је Драган Ђилас заправо купио политичку партију. Ја бих подсетила јавност да се слична ситуација десила и са Вуком Јеремићем, када је преузео странку Мирослава Алексића. Наравно, поставља се питање са којим парама, колико пара је то коштало, одакле су те паре и како су те паре зарађене.

Наравно, ако постоји сумња да су јавне функције коришћене зарад неког личног богаћења или зарад тога да се касније купују политичке партије, свакако да Агенција за борбу против корупције треба да реагује.

Ми знамо да ту Ђиласову назовистранку сада чине и Борко Стефановић и Мариника Тепић и Марко Бастаћ и тај чувени Бане Банана, Бранислав Јовановић из Ниша. Наравно да је Агенција дужна да проверава све њих.

Ради се о томе да заиста постоји много видова корупције, да је много елемената у понашању политичара који су доскоро били на власти, а који су сада ето тек тако решили да се врате на политичку сцену само на

тај начин што ће просто оставити партије које су имали и узети неке називи нове партије.

Поставља се питање да ли су одборници или посланици купљени и колико је то коштало и да ли је то смело да се уради по закону или није смело да се уради по закону.

Ја се заиста слажем и са колегом Ђукановићем да Агенција за борбу против корупције има доста посла и у том смислу. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 4. амандман је поднела народни посланик Наташа Јовановић.

Изволите, колегинице.

НАТАША СП. ЈОВАНОВИЋ: Овај закон је, госпођо Кубуровић, потпуно бесмислен из разлога што смо малопре у расправи о Кривичном законнику потенцирали да једном засвагда мора да се кодификује тај кривични законик и да свако кривично дело, а из домена корупције, дакле, у једном поглављу буде јасно наведено и прецизирано.

Свака власт која дође у позицију да нешто мења, прво што обећа је да ће да се бори против корупције. Ми не сумњамо у ваше добре намере и у активности које сте досада предузели, али то је кап у мору, из разлога што ви имате много већу одговорност него нека друга власт, јер ви сте оне који су били највише корумпирани, који су били највећи лопови ове државе, који су попут скакаваца оставили пустош у Србији, у предузећима, у јавним предузећима, у локалним самоуправама, сменили са власти и ви сте дошли у позицију да владате.

Тиме је ваша одговорност већа, а нарочито из разлога што је већ помињана покојна Верица Бараћ 2012. године, дакле пред саму смену те „жуте“ лоповске дружине, доставила влади Мирка Цветковића 70 извештаја о невиђеним корупцијама у Србији. На то је добила одговор на само пет извештаја. Потпуно усамљена у целој тој својој борби, уз подршку тада у Парламенту, заиста несебичну, посланика СРС-а. Ми смо је чак и на посебним седницама Одбора за безбедност и унутрашње послове позивали да дође и тражили од ње и од чланова Савета да нам кажу да ли имају одређене претње и притиске. Наравно да их је било, а све због чињенице што се они нису још тада апсолутно ничега бојали, да прете људима, да уцењују, да постављају, што је најгоре од свега, на најважнија места, у судовима и у тужилаштву, управо оне људе који ће да штите њихов криминал.

Касније је изменом закона дошло до формирања посебних одељења у тужилаштвима широм Србије. Али, госпођо Кубуровић, ви као министар правде не можете, наравно, да имате утицај на судске и тужилачке органе власти. Можете да реагујете неким дописом код непоступања. То је радио Душан Петровић, онај 10%–20%.

Да ли ви знате да у свим тим тужилаштвима у којима сада долази до ових неких промена, избора млађег кадра, седе „жути тужиоци и судије“ који раде за интерес управо оних који су опљачкали земљу, а који су из клана и Ђиласа, и Јеремића, Веље Илића и свих тих лопова који се ничега нису либили само да себи приграбе огромну корист и утицај?

Малопре је рекао колега Ђукановић да је трговина утицајем заправо највећи степен корупције, и то је тачно, али како то да се жигосе и да се спречи? Изнећу вам пример, пошто је недавно у Руској Федерацији почео да ради у многим руским регионима, чини ми се у 42, Регистар корумпираних особа. Зашто се тако нешто не примени у Србији? То је земља која се годинама и деценијама суочава са највећим злом које може да потресе једно друштво и да све нагризе, а то је корупција.

Владимир Путин је прошле године потписао указ о проглашењу таквог закона који оснива такав регистар. Уместо овога, могли смо и ми нешто слично да урадимо, па лепо у регистру сви корумпирани да се нађу и Јеремић, и Ђилас, и Влаховић, и Динкић, и ко ће сва имена да им наброји, толико их има. По локалним самоуправама, то је невероватно, по јавним предузећима.

Руси су прибегли томе да они позивају све грађане Руске Федерације не само да не послују више и да имају било какав контакт, јер то је јавно, на сајту можете да погледате, на интернету, ко су ти који су корумпирани и они немају права наредних пет година, јер се налазе у том регистру, док се и евентуално пре тога не докаже да су они невини у судском поступку, што ови никада, да је правде и правог суда, не би доказали. Само тако можете да утичите на свест грађана да знају прво да се никога не боје, а друго да им не постаје нормално, ни код мене у Крагујевцу, ни у Београду, ни у Новом Саду, у Пироту, Врању да постоји цена за корупцију.

Знате како се осећају они који су поштени, а њих је огромна већина и у здравству и на универзитетима и свуда по целој Србији, када чују да је цена услуге за порођај 500 евра, и сами знате да то постоји, за запошљавање од пет до седам хиљада евра, за испит на факултету, за диплому? Знате шта ће да каже онај поштени професор и студент или лекар и техничар који раде посао како треба? Па нисмо ми сви корумпирани. Па тако нису ни сви јавни функционери.

Овај закон је мртво слово на папиру. Они ће да евидентирају све то шта функционер има од имовине. Лепо је рекла колегиница. Шта су они спектакуларно урадили од када постоје? Једино што су прогањали оне имају дупле функције, па касније је дошло до тога да ти људи, који су били означени не буду више председници, односно градоначелници, народни посланици под таквим притиском, већ да замене те своје улоге. Ништа друго ми ту нисмо видели, јер то није прави начин за борбу против корупције, већ да се изврше неопходне промене у свим органима власти које треба да се боре.

Шта је још Верица Бараћ назначила када је подносила тих 70 извештаја? Највећа корупција је у врху државне власти, односно у Влади и у свим тим органима. Да ли ви мислите да сте променом власти, и ви сте дошли у том другом циклусу ваше владавине на место министра правде, успели све да искорените у вашем министарству, односно у свим пратећим структурама вашег министарства, па тако и у Министарству привреде, Министарству финансија? Наравно да нисте, јер немогуће је, кад је управо та трговина утицајем највећа, а људи се тога боје, јер он каже, знате – шта

ћу да радим, од овога ми зависи дете, од овога ми зависи жена, морам да питам, да видим. Боје се људи, верујте. Трговина и таква корупција је и код опстајања на неком радном месту.

У овом процесу, када је много тога изашло на видело шта су ови радили, видело се да су запошљавали ови „жути бандити“, а и да су задржавали људе да не добију отказе тако што су примали новац. Где ћете већи степен корупције када у Народној скупштини, ево, додуше није сада ту, имате посланика, овог Мирослава Алексића који је максимално корумпиран. Како? Продао је своју странку Вуку Јеремићу. Да ли неко мисли да је могао Вук Јеремић да сакупи те потписе и да региструје? Шта он каже? Био је добар Алексић, па нам је уступио то своје место у регистру, па ћемо ми тако да се зовемо. Он је, наравно, имао новац, нешто му је дао, јер толико се накрао овим коруптивним аферама у УН и трговао својим утицајем, да ли је тако?, тако да му није био никакав проблем. Ђилас је трговином свог утицаја зарадио 500 милиона. Не, ми смо сви глупи били, ево колико нас има у сали, па се он досетио да продаје маглу, па зарадио 500 милиона на превару. Дакле, све те ствари не може да реши овај закон.

Према томе, приступите изради пре свега закона који смо иницирали о укидању ових јавних извршитеља који деру кожу грађанима и да се кодификују ова сва коруптивна дела у новом... Мораћете сигурно поново да мењате или нови да правите Кривични законик како бисте заиста грађане убедили у то.

Појављујте се ви, као министар правде имате на то право, ево, ми као народни посланици – грађани, не бојте се, пријавите. Знате, грађани не знају. Нашалио се пре неки дан, а у ствари и није, поводом ових лудака из Хага који и даље прогањају Петра Јојића и Вјерицу Радету, па је колега Јојић, Вјерица и не може, јер је она на црвеној Интерполовој потерници, па и не може да иде у Хаг, да се мало нашали, али заиста колега Јојић је рекао – кад неко да новац, Жика тужио Мику, да не сведочи против њега, па и он је наравно у корупцији, па се потплати судија, па адвокати то завршавају. Људе ми морамо да едукујемо, да им кажемо – немојте то да радите. Не бојте се никога. Једноставно, пријављујте, зовите, обавештавајте како бисте потпуно са себе скинули одговорност, а не неко да вас увуче у коруптивне радње.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Реч има министар Нела Кубуровић.

Изволите.

НЕЛА КУБУРОВИЋ: Захваљујем.

Сам закон о коме данас, односно Предлог закона о коме расправљамо је Закон о спречавању корупције. Ви великим делом говорите о борби против корупције, о репресивном механизму за који су надлежни пре свега Кривични законик и Законик о кривичном поступку који прописују откривање и процесуирање оних који се баве коруптивним кривичним делима.

Драго ми је да сте поменули посебна коруптивна одељења и они су управо формиран захваљујући Закону о надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала и корупције који је почео да се

примењује 1. марта прошле године. Захваљујући њему формирана су четири посебна одељења у Београду, Новом Саду, Краљеву и Нишу и резултати за годину дана су изузетно позитивни.

Оно што је битно јесте да за ових годину дана имамо правоснажно осуђена лица, лица која су осуђена на казну затвора, и то нису тзв. ситне рибе. Међу тим лицима имате и судије и директоре јавних предузећа, имате поступке који се воде против тужилаца, а имате и, оно што се више пута овде помиње, поступке који се воде против лекара, против полицијских службеника, против инспектора. Битно је да је показана воља и дати су сви механизми да судови и тужилаштва могу да поступају.

Као министар правде апсолутно не могу да утичем ни на суд, ни на тужилаштво да ли ће неки поступак да покрене и на који начин ће се донети одлука. Жао ми је што све спорне приватизације још увек нису решене, иако је то нешто на чему се већ годинама уназад ради. Као Влада Републике Србије мислим да треба да радимо на доношењу пре свега нормативних аката који могу да омогуће судијама и тужиоцима да поступају, да обезбедимо сва средства, пре свега инфраструктурна и људска, која ће да пруже подршку у откривању коруптивних кривичних дела.

Да ли поступамо довољно? Верујем да да. Да ли може боље? Сигурно да може и ако говоримо о поступку сваког од нас, ја могу да говорим за оно што је рађено у оквиру Министарства правде, на основу интерних ревизија које је спроводио интерни ревизор Министарства правде, а на то још увек имам овлашћење према Закону о министарствима, Закону о уређењу судова, Закону о уређењу тужилаштва. Утврђено је да су биле бројне злоупотребе у појединим тужилаштвима, да су се буџетска средства трошила незаконито, односно да су запослени распоређивали буџетска средства која су се уплаћивала на име вештачења на своје приватне рачуне, па је неколико милиона динара на тај начин утврђено да је трошено ненаменски.

Имали сте скоро, готово пре десетак дана, хапшења у Основном суду у Нишу, где је утврђено да су нестала средства из депозита. Прва најава је била да је то износ од 30.000 динара. Међутим, наш интерни ревизор има податке да је много већи износ засада у питању. Чекамо да се заврши тај поступак па ћемо на крају да утврдимо о ком тачно износу се ради.

Доста тога је урађено пре свега захваљујући закону који је донет, захваљујући потпуно новој организацији судова и тужилаштва и доста тога смо и радили како бисмо инфраструктурно обезбедили и судове и тужиоце да могу да поступају на овај начин.

Помињали сте као пример таквих кривичних дела трговину утицајем. Морам да кажем да постоји правоснажна одлука против судије Вишег суда за трговину утицајем, да му је изречена казна затвора због чега је и разрешен функције и то није једини пример. Имате неколико судија против којих је покренут поступак у току прошле године због примања мита. Управо то показује да су можда и саме судије и тужиоци спремни да

се разрачунају са онима у својим редовима који нису достојни да обављају ову функцију.

Закон о спречавању корупције, о коме расправљамо, треба да буде превентивног карактера. Треба да се односи на функционере, али се не односи само на функционере. Највећим делом то јесу обавезе које имају функционери приликом ступања на функцију, током трајања функције, али он се свакако односи на план интегритета који треба да доноси сваки државни орган, сваки орган правне власти како би утврдио које су то радње које могу бити коруптивне и да се предузму одговарајуће правне и техничке мере како би се сваки коруптивни поступак отклонио.

Схватам вашу примедбу да треба да будемо јачи и можда видљивији у борби против корупције. Некада можда није ни довољно јавности представљено колико је рађено, али у претходних годину и по дана и Тужилаштво за организовани криминал, морам истаћи, има и те како добре резултате рада. Ја и њих позивам овим путем да буду отворенији према медијима, да буду отворенији према грађанима јер не може увек Влада да буде та која ће представљати резултате рада судова и тужилаштва, али свакако је доста урађено у претходном периоду и верујем да ће ти резултати у наредним данима бити видљивији. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: На члан 4. амандман су заједно поднели народни посланици Марко Ђуришић, Мирослав Алексић, Ненад Константиновић, Горан Богдановић и Здравко Станковић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Изволите, колегинице.

ЈЕЛЕНА ЖАРИЋ КОВАЧЕВИЋ: Хвала вам, председавајући.

Још увек смо на терену Предлога закона о спречавању корупције и норми које се односе на Агенцију за борбу против корупције. Расправа је врло конструктивна и занимљива. Да расправа буде још занимљивија, овај амандман по коме сам се ја јавила потписао је и Мирослав Алексић који је продао своју странку Вуку Јеремићу, па сада жели да кроз амандман практично да предлог који износ треба издвојити из буџета Републике Србије за финансирање рада Агенције за борбу против корупције.

Шта смо ми то из медија могли да сазнамо? Да ли ће онда бити оправдано наше питање да ли су те малверзације о којима читамо истините и да ли ће бити оправдано питање да ли се заиста ради о сумама новца о којима слушамо или читамо? Притом, ти политичари који су доскоро били на власти, који су доскоро били на јавним функцијама ниједног тренутка нису демантовали да ли су заиста купили странке, да ли су заиста те јавне функције користили за лично богаћење.

Наравно, овај предлог закона ће заједно са применом других закона морати да одговори на таква питања. Мораће да одговори на питање да ли су, када, на који начин јавне функције коришћене за лично богаћење функционера.

Заиста се надам да ми више нећемо имати случајеве у нашој земљи да неко после мандата проведеног на јавној функцији као Драган Ђилас стекне имовину која се мери стотинама милиона евра, јер то заиста и није

циљ обављања јавне функције. Увек је питање да ли је сва та јавна инвестиција у Београду морала да се заврши на тај начин да се сутрадан постави питање да ли се радило о афери или се није радило о афери и да сада ми после толико година говоримо како су те афере биле синоним за лоповлук.

Сетићемо се да је Београд остављен са дуговима од преко милијарду евра. Имамо „Бус плус“ када није испоштован Закон о јавним набавкама. Имамо набавку софтвера који се никада није користио, а коштао је грађане Београда скоро десет милиона евра. Имамо реконструкцију Булевара краља Александра. Имамо Мост на Ади. Имамо приватизацију Луке Београд. Имамо много тога што је било спорно, а што ће неко, надам се, у блиској будућности морати да истражи зато што су онда врло очекивана питања шта се десило са парама, на чијим рачунима је завршио тај новац и код кога је завршио новац грађана Београда и грађана Србије.

Мени је жао што посланици од преко пута нису присутни. Они су сада у шаторима и расправљају тамо о законима, а лепо су можда могли овде да кажу на који начин су то све радили и да нам дају одговоре на нека питања.

Нажалост, све су то примери из наше блиске прошлости. Надам се да ћемо усвојити овај закон. Ја ћу му свакако дати подршку, јер ће овај закон управо радити на расветљавању ових питања, али и превентивно за убудуће спречити овакво понашање. Захваљујем.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има народни посланик Владимир Ђукановић.

Изволите.

ВЛАДИМИР ЂУКАНОВИЋ: Хвала, председавајући.

Иначе, све ово што сам досада износио, износим као нешто о чему желим да се покрене дебата, посебно о раду те тзв. четврте гране власти која је себи дала за право да ради то што ради и да сви ми који смо део или законодавне или извршне, па на крају крајева и судске власти, отприлике не вредимо пола луле дувана, а сви ови што су у овим агенцијама, они су нешто најбоље што је овај систем имао и што је ова држава имала и сада ће они својим контролама наводно да нам кажу како се ради, како функционише систем на исправан начин.

Морам нешто да вас питам, госпођо Кубуровић. У реду, они као нас сад нешто контролишу, ми пријављујемо имовину, све то је јако лепо, а овде слушамо сијасет примера од господина Ристичевића, преко уважене колегинице Жарић итд. о некаквим криминалним радњама функционера ДС-а у време, наравно, њихове власти и постављам још једном јавно питање. Агенција за борбу против корупције кога је од њих процесуирала? Кога је икада контролисала? Да ли је икада нешто рекла Драгану Ђиласу за утицај на медије које има? Савет за борбу против корупције јесте. То је Владино тело.

Да ли су икада питали Божицара Ђелића како је то могуће да ти помало радиш за „Кредит агрикол банку“, а помало си и мало министар економије? Онда податке везане за економско стање у нашој држави ти

мало дајеш „Кредит агрикол банци“. Да ли су икада то негде поставили као питање? Нису.

Морам још нешто да вас питам – ко њих контролише? Ко контролише рад те агенције за борбу против корупције? Ко контролише рад било које агенције која је овде формирана? Још једном ћу поновити, не знам зашто се сви овде фолирамо, али требало би да кажемо – све те агенције углавном су формиране искључиво на захтев ЕУ, под њиховим притиском из врло јасног разлога – зато што су преко тих агенција они суштински држали гомиле наших функционера, условно речено, функционера Владе, судије, држали су их у шаџи и на тај начин су могли њима манипулишу и да раде шта хоће. Немојмо више да се лажемо.

Та четврта грана власти се показала као један најобичнији сисач новца државног буџета и пара. Ништа нису допринели. Напротив, корупцију смо имали никада развијенију, а њих никада више није било.

Сада постављам кључно питање – ко њих контролише да ли они раде исправно? Да ли су они пријавили имовину? Да ли су негде нешто злоупотребили? Мало пре је госпођа Радета рекла једну парадоксалну ситуацију да је директора те агенције била ухапшена управо због корупције. То је невероватно.

У реду, ми ћемо ово изгласати, иако, кажем, за ова кривична дела која се овде предвиђају постоји све то већ дефинисано у кривичном законодавству и само би МУП или полиција, односно МУП пре свега и тужилаштво могли да поступе по томе.

Ево, ја постављам јавно питање – ко контролише ту тзв. четврту грану власти? А иначе је формирана и направљена зашто? Па да ови када падну са власти, када више не буду, пошто их је народ 2012. године сменио, да суштински свој партијски кадар оставе у тим институцијама и да на тај начин и даље злоупотребљавају и да држе државу на неки начин у шаџи. То је гомила ових функционера из невладиног сектора тамо позапошљавано и они, суштински, харају тим агенцијама. Дајте једном да се ту не фолирамо.

Каква је ту политичка коректност? То је једна обична стрвина која је направљена да би трулила државу и да, суштински, из ваших министарстава извлачи надлежности. То је цела поента приче била. И тако, заправо, те разне западне агентуре које су овде дошле преко тог невладиног сектора, суштински контролишу државу. Хвала вам.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

Реч има министар, госпођа Нела Кубуровић.

Изволите.

НЕЛА КУБУРОВИЋ: Ја могу да се сложим са вама да сада можда нема довољно надзора над радом агенција, али управо се зато и мења закон и сам поступак избора и директора и чланова већа је у надлежности Народне скупштине. Сада је Агенција сама бирала директора, односно одбор Агенције је бирао директора и поставља се питање на који начин одбор може непристрасно да одлучује и врши своју надлежност кад треба да одлучује по жалбама одлука које доноси директор, а управо је тај одбор и изабрао директора.

Сада мењамо ту процедуру. Директора и чланове већа бираће Народна скупштина. Народна скупштина ће бити та која ће моћи да разреши директора, која ће моћи да разреши чланове већа и мислим да самим тим повећавамо и одговорност оних који треба да буду у Агенцији за спречавање корупције. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Право на реплику, народни посланик Владимир Ђукановић.

ВЛАДИМИР ЂУКАНОВИЋ: Да се одмах разумемо. Што се тиче садашњег директора, имао сам прилике да упознам човека, мислим да се ради о честитом човеку, господину Сикимићу. Мислим да се заиста ради о једном коректном човеку, али ја говорим у глобалу. Зашто? Зато што долазимо сада у једну апсурдну ситуацију да гомила тих неких директора која сада долази, суштински се можда чак у самим тим агенцијама ништа не пита, јер испод њих су функционери који су раније позапошљавани и који су суштински несмењиви. И они су ти који диригују радом многих тих институција.

Ево ја сад вас да питам конкретно. Рецимо, имате разне те агенције где је предвиђено у закону... Конкретно, имали смо ситуацију за Заштитником грађана. Ко је могао да контролише рад господина Јанковића? Нико. Он је могао да подноси те извештаје Скупштини, да ли се о томе расправљало или не, то је било потпуно бесмислено. Али нисте могли никад да га смените.

Заправо, законом се увек предвиђало да би он, као, можда могао да буде смењен, или неко из тих агенција, ако се утврди да је несавесно обављао посао. То је једна тако широка формулација. Хајде, утврдите неком да је несавесно радио свој посао. Како онда мислите да га смените? А ако бисте покушали да га смените, случајно, ако га Скупштина бирала, одмах би се дешавало следеће – ево, атак власти на независне институције итд.

Мислим да ту мора да се мења законска регулатива у потпуности, зато што је немогуће да ти људи, кад једном заседну за столицу, не може нико жив да их смени. А они онда сваког овде контролишу, а ви њима не можете ништа. И мислим да ту негде мора да се успостави неки баланс. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Захваљујем.

На члан 5. амандман је поднео народни посланик Маријан Ристичевић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Колега Ристичевићу, изволите.

МАРИЈАН РИСТИЧЕВИЋ: Даме и господо народни посланици, неколико малих исправки.

Господин Алексић није продао странку само Јеремићу. То је била препродаја, а претходно је странку био продао Борису Тадићу. Чисто да знамо да је човек два пута продао странку и уопште није предмет ове агенције за корупцију. Ја ову агенцију зовем агенција за корупцију. Да није било те агенције за корупцију, ја верујем да не би било оволике корупције. И то одговорно тврдим.

Дакле, уколико је неко, можда је на први поглед смешно, уколико је неко од припадника земунског клана купио зграду у којој је агенција, без јавних набавки, ја вас питам – која храброст је била потребна странки бившег режима да то уопште назове Агенцијом за борбу против корупције, ако су људи који су водили ту агенцију отишли на Зелени венац и купили зграду од припадника земунског клана, без јавних набавки? Ево, ја то тврдим. Иза тога стојим.

Ако ово што ја говорим није тачно, да је зграда купљена без јавних набавки, Агенција за борбу против корупције купила зграду у којој је и дан-данас, без јавних набавки, вероватно одлуком владе Мирка, седог и бледог, првог туђавог, дакле, вероватно се тако десило, претпостављам, да је то та влада, без икаквог интегритета, та влада у којој је било свега и свачега сем неког ауторитета, где је наручивао ко је шта хтео... Дакле, лакше су наручивали послове него пице из оближње пицерије.

Јеремић каже – треба ми хонорар 25.000 евра месечно или 30.000, чисто да ми допуните картицу и Мирко Цветковић, седи, бледи, каже – нема проблема, Вук Јеремић има џепарац од 25.000 евра месечно.

Кад кренемо прво од Агенције за борбу против корупције, ја тврдим да је то, и уопште та регулаторна тела, ја се слажем са господином Ђукановић, то је био резервни састав дрпократске странке. Ја немам ништа против Демократске странке, већ против оног што је она постала, зато је и не зовем Демократска странка, јер се она још увек само тако зове у регистру. За мене је она дрпократска странка. Покрали су све што није било закуцано за земљу, а оно што је било закуцано за земљу, продали су или купили без јавних набавки.

Такође се делимично слажем да је господин Ђилас био продавац магле, али ситно сецкане, просејане кроз крупно решето. То је човек који данас не подноси "Београд на води", али је „Београд на магли“ и те како подносио. Дакле, нема шта није уновчио, од реклама, медија итд. То је први градоначелник који је био власник "Преса", једног медија. То је човек који је контролисао све медије, дакле, залагао се за слободу медија тако што су сменили све уреднике дневних листова, тако што су са дугим цевима упали у седиште "Курира", тако што су заузели БК телевизију, чисто да прикрију своје трагове.

У овом члану пише да Агенција за спречавање корупције треба да има своје организације и ван Београда. Замислите да се то десило за време странке бившег режима, за време дрпократске странке. Замислите да се десило да су имали своју организацију у Инђији. Па они би имали посла. Замислите у Инђији. Нисам рекао у Индији него у Инђији. Не знају „жути“ шта је Индија, они знају шта је Инђија.

Дакле, замислите да су дошли код Јешића и да су само бележили сваки дан колико је тај некретнина купио за њега и његову породицу. Жена такође има свој део. Са женама је мало проблем. Ако хоће да се реше мужа, сад само једноставно не пријаве имовину, муж оде у затвор, љубавник добродошао. То може врло лако да се деси. Дакле, ту морамо бити веома опрезни, посебно зато што насиље над женама није дозвољено. Значи, не можеш да је присилиш да ти ода све своје рачуне и све своје тајне, а то

може за нас, мушке посланике, да буде веома погубно, тим пре што сад на 160 ко ће, бре, да корумпира било ког посланика?

Ми можемо да украдемо само бунт папира и две фасцикле, оловку сам вероватно већ крао јер сам је ставио у џеп. Дакле, тешко је, али у њиховим односима када су владали са 127–128, корупције је међу посланицима и те како било и зато те одредбе закона треба чувати за ту ситуацију да се, не дај боже, они врате и опет владају на 127.

Треба да постоји нека законска одредба која ће онемогућити нову, поновљену корупцију у Парламенту, чега је у њихово време и те како било. Зато препоручујем грађанима да никако не гласају за оне беле чадоре и шаторе и тако ће најбоље спречити могућност да корупције буде, тако што ћемо ми увек убедљиво побеђивати. Дакле, код Вучића нема корупције, али има 160 и нешто посланика, па ајде да видим ко ће да се дрзне и да тражи нешто због гласања у Парламенту или ко ће да покуша да прогура неки закон или законско правило, као за време „жутих“, што су појединци и њихови поједини посланици радили.

Сад да узмемо Инђију, не Индију, да узмемо за пример.

(Марко Атлагић: А Кену?)

О Кени ћеш ти да причаш.

Дакле, замислите сад и они бележе, па стан 110 квадрата на два нивоа. Сто десет, председнику општине. Горан Јешић није ту. Дакле, то је човек који је сад корумпиран. Ми га корумпирамо? Ми му дајемо плату, а њега нема годину и по дана. Дакле, и то је неки начин корупције. Значи, станеш на листу, шта је, оно га ДС оптужила да је приликом последње кампање узео 60.000 евра. Како се звао онај, Бислими, је л' тако? Не говорим ја, рекао Бислими – човек узео 60.000 евра у изборној кампањи. Зар то није нека врста корупције? А кад сам ја то тврдио о њему, они су говорили – не, где би Јешић узео, не би он узео. Па не би он узео тад толико мало кад је био председник општине. У њихово време 60.000 евра су крали председници месних заједница.

Дакле, лепо прво стан од 110 метара квадратних на два нивоа, а онда је то у Инђији мало. Онда узмемо још један стан преко пута Културног центра, тек толико да се нађе, па онда за мајку, глупо је да живи у Инђији, ајде један стан у Новом Саду, онако у елитном насељу, па онда брат сироти, Влада Јешић, знате, новинари, то је јако профитабилна професија, ја знам, готово сви новинари нису стамбено обезбеђени, а овај станчугу у Новом Саду. Сад мислим да има на неколико нивоа итд., неколико стотина квадрата. Ајде да му се брат не пати.

Онда је требало тамо нешто, неку зграду градити без грађевинске дозволе и он се лепо убубрежио и каже – један пентхаус од 250 квадрата са терасом од 50 квадрата. Стан у коме су живели као породица пре него што је дошао на јавну функцију, имао је 45 квадрата. Замислите само кад у једном пентхаусу има преко 50 метара терасе, а све остало је 250 метара квадратних.

Наравно, онда је пожелео да иде мало на олимпијске игре, па је у селу, како беше, у општини Рума, господине Мартиновићу, ви тај случај свакако знате, мислим да је у Путинцима кућа за незапосленог ујака са

затвореним базеном. Он је незапослен, али има кућу са затвореним базеном. То није корупција. Дакле, решио човек да тренира. Ја се и даље кајем што га нисмо послали на олимпијске игре, с обзиром на услове које је имао. Имао је боље него Чавић. Верујем да би он тамо донео, као Марк Шпиц или овај, како се звао овај дрогирани, овај други што му срце споро ради, мислим да би он донео више медаља нашој земљи него сви пливачи у историји.

Онда, гле чуда, кућа на Татарском брду. Видела жаба да се коњи поткивају, па је и она дигла ногу. Видео је он тамо неки бизнисмени, људи од утицаја да тамо имају тако куће, па је и он купио једну кућу на Татарском брду и уселио брата. Значи, не може брат, породица да се развија и она организација „Бебац“, не може то тако да се развија у Новом Саду, морамо ми то мало, мало на Татарско брдо, оно са пејзажном архитектуром. Неки предузетник тамо, запело му, човек морао да прода, пословне тешкоће, лево-десно, али ту су профитабилни јавни функционери, браћа Јешић. Може кућа на Татарском брду, 400–500 квадратних метара, све са платом председника општине од 800 евра.

Дакле, замислите да је била организација ове агенције за корупцију тада, ова сад што ће се звати код нас агенција за спречавање корупције, замислите да је онда бележила све те некретнине.

Сад, на крају, било му мало. И онда нашао Бислимија да заврне, што кажу наши. И лепо купи 130 метара квадратних у центру, Ђорђа Јовановића или Јована Ђорђевића, ја мешам та имена и презимена, у центру Новог Сада. То онако, мало на супругу, тек толико да се то као зна, да има и супруга шта да пријави, пријави све са оним неким фирмама „Милк републик“, „Фрут републик“, онда му је мало Ужичка република. Па господин Јешић има више република него бивша СФРЈ, а има више некретнина него цело једно село у Србији.

Али, да буде овако освајач, решио је оно што нису успели ови, Сулејман итд., решио он и заузме центар Беча. Узео човек и заузео велику површину у центру Беча, пентхаус од 160 метара квадратних. Сад, замислите судског позивара, да ова регулаторна тела мало-мало па мене нешто туже. То су ти, господине Ђукановићу, то су ти резервни састави ДС-а, „жути“. Да се не лажемо, ја сам им љубимац. Пријавнице само стижу. Некад за исто дело, наводно, по неколико пута, иако све што имам, имам у Новим Карловцима. Сем аутомобила, све што нађете ван села Нови Карловци, а тамо нисам међу првих 10 по имовини, дакле, све поклањам ономе ко нађе.

Замислите, горан Јешић напише овако – само да знате, знамо вам све адресе. Ја одговорим – господине Јешићу, лако је наћи моју адресу. Дакле, лако је наћи моју адресу, она је иста, не мења се 50 година, а како ми да нађемо твоју адресу од ових силних некретнина? Крене судски позивар, не може да га нађе. Ми у Инђији морамо да имамо судске позиваре са пасошем, да може да изађе човек да га нађе у Бечу. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колега Ристичевићу.

Јелена Жарић Ковачевић, по амандману.

Изволите.

ЈЕЛЕНА ЖАРИЋ КОВАЧЕВИЋ: Захваљујем, председавајући.

Јавила сам се по амандману да бих се надовезала на ово инспиративно излагање колеге Ристичевића, који нас је све лепо подсетио како је то било док је на власти била ДС. Ја то нећу понављати, али хоћу да поновим оно што је већ више пута овде речено, а тиче се управо разлике између власти и ДС-а и СНС-а.

Дакле, већ смо сви сведоци да се СНС заиста снажно залаже за борбу против корупције и криминала и то се види свакога дана. Ми то на делу показујемо. Код нас се види да нема заштићених и да постоји нулта толеранција према криминалу. Последњи примери су и општина Гроцка, председник општине Гроцка, руководство општине Пожега. Ово говорим заиста само због грађана да бих их стално подсећала на разлику између власти и ДС-а и власти и СНС-а.

Још једном, што се тиче овог закона, раније јесте Закон о Агенцији за борбу против корупције био споран у неким члановима, односно у неким нормама. Неке норме јесу биле нејасне и управо су се тицале кумулације функција, сукоба интереса, пријављивања имовине функционера. Ја се заиста надам да ће овим законом, када буде ступио на снагу, све то бити разјашњено. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колегинице Ковачевић.

Реч има Владимир Ђукановић.

Изволите, колега.

ВЛАДИМИР ЂУКАНОВИЋ: Видите, госпођо Кубуровић, о чему сам малопре говорио. Сада бих заиста замолио да будемо, да саслушамо. Погледајте шта је све господин Ристичевић сада изнео.

(Маријан Ристичевић: Све је истина.)

Истина, знам да је истина, ту нема никакве дилеме.

Али та иста Агенција за борбу против корупције никада, чини ми се, није никакав поступак против овог Јешића покренула, никад. О Ђиласу да не говорим. Нама овде, ја немам кућу ни на Татарском брду, ни на Дедињу, нити где. Ја тамо где сам се родио, значи, 40 година живим у истом стану, као и већина мојих колега, немам некретнину, једино што поседујем је аутомобил. Не хвалим се тиме. Могу да кажем да је то помало и срамота. Али нама крв попију ако закаснимо два-три дана са пријавом имовине. У реду, слажем се. Нека то буде тако. А погледајте овде ове размере пљачки, овог криминала. Никада ништа нису покренули против тих људи.

Мене баш занима, на пример, да ли је господин Јешић, ево када све ово чујемо, пријавио ту имовину. Да ли у Агенцији има евидентирано што се тиче пријаве те имовине? Иначе, када говорим о пријави имовине, и ту се мало, морам да признам, не слажем са начином како се то од нас тражи. Знате, може човек нешто да наследи, да има доста имовине. Неко му је био богат, па је наследио. Сад ви то све излажете јавности. Сви то читају преко неког сајта и ви директно угрожавате вашу безбедност.

Немам ништа против да се тој агенцији пријави, али да то баш не мора све да буде изложено јавности. Ако негде нешто нисте пријавили, или шта ја знам, може Агенција сама да покрене неки поступак против вас.

Ово није нормално. Значи, игром случаја може да се деси да сте постали богати наследник. Сад ви то ставите на извол'те и неко ће да помисли – чекај, чекај, сада ћу ја фино овог да опљачкам, да му угрозим породицу итд., што није нормално.

Ево, ја сада стварно питам – да ли су ови људи икада то све пријавили? Да ли је Агенција икада реаговала ако нису пријавили, као што јако ревносно реагује према нама? Немам ништа против, нека реагују, али знате, није у реду и није коректно. Онда се поставља питање – па чекајте, ако нису пријавили, а нико их није гонио, па да ли неко у тој агенцији није био корумпиран? Да ли је њих неко исконтролисао да ли су добро радили свој посао? Видите, то негде мора да се промени. Није ни чудо што су људи овде са правом бесни, зато што имамо такве двоструке стандарде.

Заиста бих замолио да се размисли о томе, да када већ неко пријављује имовину, да је то, наравно, у самој агенцији, а да не мора баш све да буде доступно на интернет сајту, јер знате, свако ће да помисли, има разних лудака који користе интернет, дођу сутра опљачкају вам стан, разбију вам аутомобил, штагод, зато што је из неког хира, тако му дошло, хоће намерно да вам направи штету.

Није ни у реду излагати људе који су посланици таквој врсти опасности, или не само посланици, министри, какогод. Ево, ја верујем да и вама, ако не пријавите имовину, без обзира на то што сте министар правде и што би можда неко рекао да ви имате можда утицај на њих, а знам да немате, вероватно и вама попију одмах крв – за два дана морате све да пријављујете, три, хоће да вас гоне итд.

Баш ме занима, рецимо, да ли су гонили нпр. бившу министарку правде. Говорим, рецимо, о госпођи Маловић. Да ли је она пријављивала све, то ме баш овако живо занима. Надам се да јесте, али било би лепо да то проверите, и да ли је неко реаговао ако нису пријављивали. То бих волео да некако онда мало поопштримо и да немамо овако дупле стандарде као што имамо данас. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колега Ђукановићу.

Проф. др Марко Атлагић има реч по амандману.

Изволите.

МАРКО АТЛАГИЋ: Господине потпредседниче, пошто су колега Ђукановић и колега Ристичевић већ спомињали Горана Јешића, дозволите да ја само једну реченицу кажем шта је он изрекао 17. септембра 2014. године за Бојана Пајтића, па ћете видети шта значи корупција у Управи, како је бивши режим проводио корупцију. Он је рекао овако: „Бојан Пајтић је у Извршном већу Војводине запошљавао тетке, сестре, стрине, свастике, шурњаје и кумове и од 670 запослених у Извршном већу Војводине, повећао број на 2.700“ итд. Ево, видите, ово је још један пример како су се борили против корупције у Управи.

Сада ћете чути куриозитет за једног бившег руководиоца странке бившег режима, иначе бившег министра одбране, а то је за Драгана Шутановца, или како смо га колега Ристичевић и ја звали – Зграбиновац. Ви се сећате да смо ми овде врло често износили да је Драган Шутановац или Зграбиновац приликом набавке мобилног система радио-релејних

уређаја преко „Југохемије“ на курсним разликама оштетио буџет за око 200 милиона евра. Молим вас, ово је извештај државног ревизора. Ово не тврдим ја, него државни ревизор.

Знате шта се данас десило? А да, још кажете – онај који је препродао тенкове и топио, уништио одбрану. Молим вас, најновија вест за Драгана Шутановца данас у штампи, Форум за безбедност и демократију, то су ове агенције, господине Ђукановићу, потпуно сте у праву, дакле, поводом 15 година рада одлучује да додели специјално признање Драгану Шутановцу за, како се наводи у саопштењу, „изузетан допринос демократизацији сектора безбедности и реформи система одбране“, а он свео одбрану и војску на ватрогасно друштво. Дакле, ево где смо ми дошли. Ево како они одговарају. А ово за 270 милиона, извештај државног ревизора за 2010. годину, пет пута смо овде спомињали – је ли икад ико то покренуо од државних институција? Не. Господо, корупцију можемо врло брзо сузбити. Како? Нека инспекције раде свој посао, у здравству, у просвети, у управи. Решили смо то.

(Маријан Ристичевић: И у стрељачком строју.)

И у стрељачком строју, дабоме, господине Ристичевићу.

Дакле, ево како се странка бившег режима борила против корупције.

Тачно је да смо ми изузетан напредак учинили најпре у својим властитим редовима, што смо доказали у појединим општинама, а онда и другим. Да ли је има? Има. Колико ће нам требати? Много ће нам требати времена, јер смо избацили из система васпитања и образовања васпитање, заправо не ми, него странка бившег режима, већ 20 година. Врло је тешко сада деловати, јер учитељица учи дете – не кради, не буди коруптиван. Дође кући, родитељ који је рођен 90-их година каже – укради код комшије, укради код државе, укради код приватника. То је проблем. Дакле, они су уништили нама систем, уништили су нам институције система, а за градњу институција система треба јако много времена.

Ми смо на добром путу, грађани то заиста примете, али требаће нам много напора, много труда, много зноја да још боље резултате постигнемо. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, проф. Атлагићу.

На члан 9. амандман је поднео народни посланик Маријан Ристичевић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Изволите, господине Ристичевићу.

МАРИЈАН РИСТИЧЕВИЋ: Даме и господо, због ових тенкова, због успешног претапања на разне начине, Драган Шутановац, звани Зграбиновац, један тенк је продавао за 5.000 долара. Замислите ту врсту корупције кад продате тенк за 5.000 долара, а онда Радослав Милојичић Кена, звани Хајнекена, за једно вече попије, колико беше?, 300 и нешто пива, што је коштало више од 5.000 долара. Сад замислите ту врсту корупције да они један тенк попију за једно вече. Зато Драган Шутановац који је омогућио топљење тенкова, слабљење војне моћи вероватно треба да добије орден светог ливца првог степена. Дакле, од тенкова је направио

амерички челик. То је била у то време америчка челичана. Тако од руско-српских тенкова добијете амерички челик произведен у Србији. И тај *US Steel* је такође био предмет невиђене корупције, зато што је та његова приватизација, или власнички односи, урађена за време „Сабље“, када су многа права била суспендована. Верујем да је један од разлога зашто је убијен бивши премијер управо то.

Ви сте се смејали на оно што сам говорио о Јешићу. Нажалост, и ја бих волео само да је то била моја духовитост. Међутим, то је била једна врста ироније на стравичну истину која се у Инђији догодила. Дакле, ја сам започео индустријску зону у Инђији 2001. и 2002. године. То је ова индустријска зона за чију локацију и опремљеност и „Фолксваген“ каже да је најбоља. Значи, по питању локације Србија има најбољу локацију за „Фолксваген“. Да ли ће он доћи или неће, има интересовања, наравно, и од „Мицубишија“, али да ли ће доћи или неће, то је неко друго питање.

Замислите ту врсту корупције када се између старог и новог пута, између пруге и ауто-пута, неко сетио 2001. и 2002. године да направи индустријску зону. Док сам ја то градио, прво сам, пошто није било новца у држави, довео човека који је дигао фабрику цигарета „Фаст“ и онда су ми многи учинили услугу, Петровић из „Телекома“, Наумов из „Електропривреде“, треба набројати Бранка Јоцића итд., многи су ми помагали, сем Горана Јешића и инђијске власти. На крају, када су видели да ће индустријска зона бити реализована, они су, ни мање ни више, од Опште земљорадничке задруге „Срем“ преузели лажно, дужничким поверилачким пословима, земљиште и они су га препродавали, иако никада није било њихово власништво.

Поднео сам неколико пријава, што преко Верице Бараћ, што директно господину Тадићу и никакве велике реакције није било, а није било ни реакције касније од агенције за корупцију, како сам је ја назвао. Углавном, они су препродали 200 хектара пољопривредног земљишта из индустријске зоне, које није било њихово, и на такав начин зарадили негде, по мојој процени, око 30 милиона евра.

Било је смешно када сам набрајао све некретнине које су они стекли у Инђији захваљујући тим манипулативним, спекулативним, криминалним пословима. Резултат на крају свега тога јесте оно што коруптивна власт ради. Коруптивна власт по сваку цену жели да задржи те привилегије, бежи од сваке врсте реформе, бежи од сваке врсте промена.

Доживео сам да ме 5. октобра, на седници коју сам као председник СО Инђија сазвао, баш на тај датум, желећи да га поделим, дакле, као неко ко је био у ДОС-у, ја сам пожелео да са њима и завршим 5. октобра, смењен сам у згради Управе водовода, без кворума, без секретара, без потпредседника, дакле, на једној дивљој седници којом је председавао, гле чуда, Никола Дивљак. Значи, дивљак на дивљој седници. У згради Управе водовода сменили су председника Скупштине, тј. моју маленкост, да би заташкали невиђену корупцију која се десила око индустријске зоне коју сам заједно са неким људима градио, желећи да се пре свега тај део Срема,

а господа из Руме знају јер су и они пострадали у том периоду, што пре економски развије.

С обзиром на то да смо ми добили из Крајине, Лике, Баније, Кордуна 50% новог становништва у Инђији, нама је било неопходно да што пре дођу сви становници у Инђији до посла и хлеба. Јесу становници Инђије дошли до посла и хлеба, али су претходно функционери дрпократске странке, како сам је ја назвао, напунили своје џепове и зато су освајачки стигли новцем све до Беча. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Господин Владимир Ђукановић, претпостављам по амандману.

Изволите.

ВЛАДИМИР ЂУКАНОВИЋ: Свакако бих се осврнуо и на оно што је господин Ристичевић рекао, али морам да кажем, и ово је један од добрих примера.

Знате, госпођо Кубуровић, овде можемо отворено о свему да говоримо из простог разлога што нико од нас никада у животу ништа није украо нити је помислио да то уради. Што се мене лично тиче, могу да ме вређају, да причају шта год хоће, али када би ми неко рекао да сам лопов и то, око бих му извадио. Озбиљно вам то кажем. Значи, то је нешто што је највећа могућа увреда и то не дозвољавам никада нико да ми каже. Моје колеге су честити људи. Никада им није пало на памет да нешто негде злоупотребе.

Ја сам отишао у адвокате и тешко је, хтео сам да идем у приватни сектор. Не смем ни да помислим, иако ми закон то дозвољава, не смем ни да помислим, као и друге моје колеге које су отишле у адвокатуру, да нешто радим са било којом државном фирмом, да нас не би, наравно, одмах залепили на насловне стране и не знам шта нам учинили.

Овде сте имали пример господина Ђиласа, код кога су, као градоначелника са својом агенцијом, све државне фирме морале преко те његове агенције да се рекламирају. Он је био власник агенције док је био градоначелник и никада Агенција за борбу против корупције није реаговала. Никада. Да не причам какав су систем створили. Значи, Савез за борбу против корупције су одбацили јер их је први критиковао. Направили су, кроз кампању, Верицу Бараћ безмало лудом и хистеричном женом, а онда су оформили Агенцију за борбу против те корупције и направили даље читав систем путем реформе правосуђа где су своје партијске кадрове ставили да буду судије. Сетимо се сви да су судије бирали тако што су из општинских одбора ДС-а предлагали људе. Читали смо у Скупштини како, рецимо, стигне факс из општинског одбора ДС-а, мислим да је био доле са југа Србије, каже, он је јако фин човек – Деспотовац, извињавам се – значи, јако фин, јако добар човек, коректан је, наш је итд. и тако га изабери за судију. То је нешто што је ван сваке памети.

Морам нешто да кажем, веома је важно, знам да се овде инсистира сада и на промени Устава у смислу правосуђа. Морам да вам кажем најискреније – ја жив нећу да гласам за ситуацију да се судије саме бирају. Значи, не пада ми на памет да то урадим и мени је страшно да они чак избегавају да их бира Скупштина и на први мандат. Чак сам присталица,

неко мора да контролише то правосуђе, не само да их бирамо, него да можемо као Скупштина и да их разрешимо. Зато што, ако неко доноси пресуду у име народа, једина веза са народом је Скупштина, јер грађани нама дају тај мандат да их заступамо. Како је могуће да неко не жели да га бира Скупштина, да га бира тај исти народ, а доноси пресуде у име народа? То је ван сваке памети. Нећу да гласам за то и надам се да тако нешто неће случајно да покуша да нам одузме могућност да бирамо судије. То је једноставно недопустиво. То ствара простор за корупцију и ствара простор да се уводи судократија, где би неко то опет и те како партијски користио.

Према томе, много тога не ваља. Добро је да се овај закон доноси у том смислу да се коначно људима некако покаже, читавој јавности, да не може функционер да буде корумпиран зато што овај закон то апсолутно не дозвољава.

Значи, не може ништа да промакне, јер закон је такав и крајње ригидан, али морам да кажем како су радиле те тзв. независне институције, како су радиле по партијском диктату ДС-а и како неке судије и дан-данас, које су можда остале из тог периода, а биране на начин како је госпођа Маловић то предвидела, управо данас највише инсистирају на тзв. независном правосуђу где би они, суштински, сами себе бирали. Ја то не желим да прихватим. Просто, никада нећу за тако нешто да гласам.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колега Ђукановићу.

На члан 10. амандман је поднела народни посланик Гордана Чомић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 10. амандман је поднео народни посланик Милорад Мирчић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 10. амандман су заједно поднели народни посланици Марко Ђуришић, Мирослав Алексић, Ненад Константиновић, Горан Богдановић и Здравко Станковић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 11. амандман је поднела народни посланик Гордана Чомић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 11. амандман су заједно поднели народни посланици Марко Ђуришић, Мирослав Алексић, Ненад Константиновић, Горан Богдановић и Здравко Станковић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 12. амандман су заједно поднели народни посланици Марко Ђуришић, Мирослав Алексић, Ненад Константиновић, Горан Богдановић и Здравко Станковић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 12. амандман је поднела народни посланик Гордана Чомић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 12. амандман је поднео народни посланик Срето Перић.

Изволите, колега Перићу.

СРЕТО ПЕРИЋ: Господине Маринковићу, ако ми дозволите, али пре него што отклонимо једну, рекао бих озбиљну заблуду или погрешну тврдњу госпође Кубуровић, да поставим једно питање колегама народним

посланицима. Када је наш колега Маријан Ристичевић износио имовинску карту Горана Јешића, има ли некога да га није заболела глава? Пола ако је од тога, то је много. А како нам живе грађани и да ли су се он и слични њему икада упитали? Па једва састављају крај са крајем.

Госпођо министре, ви сте рекли, највећи критичари Закона о јавним извршитељима, нема ово много везе са овом темом, али један од колега је то отворио па сте ви рекли – највећи критичари јавних извршитеља су они који су увели јавне извршитеље. То сте погрешили. Највећи критичар јавних извршитеља је Српска радикална странка. Године 2011. када је донет тај закон о извршењу и обезбеђењу, ми смо то тад критиковали, критикујемо и данас. Они нису ни близу томе што смо ми. Они су то искористили кад им је требало и сада, пошто немају више могућности да се заједно са њима тале, како би наши грађани рекли, они се сада боре против тога.

Овај закон о Агенцији за спречавање корупције донет је 2008. године. Какви су резултати? Да ли их има уопште? Нема. Какав је то резултат што је бивши директор, Зорана Марковић и сама кажњена за то што је радила коруптивне радње? Они су, заправо, више радили у интересу корупције. Они су се борили за увођење корупције у наш јавни систем, односно у друштво уопште.

Наша интервенција се односи овде на избор директора Агенције. Ви сте у Предлогу закона рекли – јавни конкурс за избор директора Агенције спроводи Правосудна академија. Ми се том начину спровођења ове активности око избора директора Агенције противимо. Ми нудимо неупоредиво боље решење. А шта смо ми то предложили уместо овог? Ми смо предложили да активности око избора директора Агенције спроводи Одбор за правосуђе, државну управу и локалну самоуправу.

Због чега је важно да тај скупштински орган, то је скупштински одбор, да он ради те послове? Па зато што су у том одбору заступљени сви народни представници. Све политичке странке имају своје представнике у том одбору. То је најбољи начин да се исконтролише и поступак, а и сам кандидат за директора којег ће бирати Народна скупштина. Ако хоћемо да направимо неке резултате, онда би то морало да буде то.

У једном тренутку сам посумњао да је колега Ђукановић рекао – да ли је ико од нас овде нешто украо? Погледао сам и видим да нема три народна посланика која су 2008. године украли мандат СРС, те стога, он је у праву. Каква нам је сада ситуација? То све треба да третира овај закон. И ова агенција, уколико хоће истински да се бори против корупције, требало би да то спречи. У ове три године колико траје мандат одборницима по локалним скупштинама у Србији, око 540 одборника је променило странку са којом је ушло у те скупштине па до данас.

Има ли веће корупције? Какав су они гарант грађанима који су их бирали да ће се залагати за правду, за правичност, за неки принцип? Ту лежи врло озбиљна корупција и ако се не будемо против тога борили... Зато је колегиница Вјерица поднела амандман и већ неколико пута га овде образлагала, шта значи и коме припада посланички мандат, а самим тим и одборнички.

Ево, неке ствари смо овде изнели. Било би добро, уколико сте расположени, да их прихватите. Сигурно би се онда, ја верујем, ефикасније и лакше борило против онога о чему ви причате. Хвала вам.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колега Перићу.

На члан 13. амандман су заједно поднели народни посланици Марко Ђуришић, Мирослав Алексић, Ненад Константиновић, Горан Богдановић и Здравко Станковић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 13. амандман је поднела народни посланик Гордана Чомић.

Да ли неко жели реч. (Не.)

На члан 13. амандман је поднео народни посланик Маријан Ристичевић.

Да ли неко жели реч. (Да.)

Изволите, господине Ристичевићу.

МАРИЈАН РИСТИЧЕВИЋ: Даме и господо народни посланици, ја прво не могу да верујем да Гордана Чомић бојкотује Народну скупштину. Не могу да верујем да седнице Народне скупштине бојкотује Драгољуб Мићуновић. Овај Ђилас је право чудо. Он је коначно завео ред у све странке. Ево и ову што је основао, ову странку што сам ја дуго грешио... Овим путем се извињавам Бошку Обрадовићу зато што сам тврдио да је прекршио закон према Хиландару, да је за пет хиљада евра свештеницима на Хиландару обећао да неће оснивати странку, да ће то остати породична организација, да се заклео на икону Тројеручицу. То правило сам ја мислио да је прекршио Бошко Обрадовић и да је основао странку Двери. Накнадно се утврдило да су странку Двери основали Драган Ђилас и његов кум.

Овим путем се ја извињавам Бошку Љотићу Обрадовићу зато што сам га оптужио да је он основао странку Двери и сада сам недвосмислено утврдио да су то урадили Драган Ђилас и Млађен Ђорђевић, како се зове Ђиласов кум.

Дакле, Бошко Љотићу, све ти је опроштено. Твој грех делиш заједно са Драганом Ђиласом. Дефинитивно знамо да су Двери, „жуте“ Двери и ја се извињавам њиховим бирачима што нисам на време открио и увидео и упозорио да се ради само о резервној Ђиласовој странци, а да је ту Бошко Љотић Обрадовић, Леворучица, да је он у ствари био само најамник попут овог Залутовца.

Дакле, Драган Ђилас је купио и Демократску странку. Ова њихова агенција за корупцију, а сада убудуће агенција за спречавање корупције треба да се позабави и тим питањем – на који начин Драган Ђилас контролише Демократску странку кроз дужничко ропство? Дакле, Демократска странка је заремљена, како то млади кажу, у корист Драгана Ђиласа, зато што је он, наводно, преузео неки њихов дуг и газдује Демократском странком. Дакле, то је још једна од његових фирми.

Он је купио и шоферку Маринику Тепић, па да видимо ту врсту корупције. Треба такође да се позабавимо тим питањем. Замислите неко ко у непуне три године промени пет странака. Коалиције нећу да набрајам. Замислите те високопрелетачке способности. Када из ЛДП-а прелазите у

ЛСДВ, то је кратак прелет. Онако, то је било – прелетим из сличног у слично. То сам некако и разумео.

После тога је прелетела у онај покрет оног болесног заштићеника од грађана, како се звао онај?, Јанковић, Саша Јанковић, прелетела је код њега. Од њега је прелетела, вероватно под утицајем винове лозе, прелетела у нову странку код Зорана Живковића. После тога не знам који маригани су били у питању. Не могу да је питам – зашто, могу да питам – пошто. Не могу да питам – како, могу да је питам – за колико. Обрела се код Драгана Ђиласа. И Драган Ђилас, чуо сам, сад је не користи као шефа посланичког клуба зашто је купио, већ је користи за личног шофера, барем по изјавама Драгана Ђиласа. Гдегод је направио неки саобраћајни прекршај, он каже – возила ме Мариника. Добро, ајде да му верујемо да је возила Мариника. Ускоро, ако тако настави, остаће без возачке дозволе с обзиром на број прекршаја које својим возилом, ципом, прави Драган Ђилас, који се веома бахато понаша.

Дакле, даме и господо народни посланици, за време странке бившег режима смо имали такву врсту корупције која је појела државу. Ми смо желели тржишну економију и демократију, а добили смо криминал и монопол. Монополи су, монополи су... То је оно што сам ја одавно рекао, па је мене Ђинђић цитирао.

Дакле, за време 1997–1998. године, то се Вјерица свакако сећа, ја сам рекао да свака држава има криминал, а да код нас криминалци имају државу ако се настави. Нажалост, ДОС је наставио. И када сте улазили у Демократску странку за време Ђиласа, када сте улазили у ту странку за време Јеремића, Бориса Тадића, Борка Стефановића и осталих ситних и великих штеточина, они су били као „жути крпељи“. Значи, кад се прислони као „жути крпељ“, док не исиса све паре из организма за који се ухвати и ресор за који се ухвати, он не одустаје. Дакле, кад се улазило у њихову странку, нисте могли да знате да ли сте ушли у политичку странку или криминал или у организовани криминал, да будем прецизнији.

Дакле, постоје државе без демократије, али нема демократије без државе. Тада, за време „жутих“, држава је била корупција, која је појела државу. Имали смо само привид државе и зато мислим да, да је којом срећом или несрећом Ал Капоне данас жив, вероватно га Ђилас у своју странку не би примио. Не трпи конкуренцију. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колега Ристичевићу.

На члан 16. амандман је поднела народни посланик Гордана Чомић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 16. амандман с заједно поднели народни посланици Марко Ђуришић, Мирослав Алексић, Ненад Константиновић, Горан Богдановић и Здравко Станковић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 16. амандман је поднео народни посланик Александар Шешељ.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Реч има народни посланик Александар Шешељ.

Изволите.

АЛЕКСАНДАР ШЕШЕЉ: Даме и господа народни посланици, у време када је СНС дошла на власт 2012. године, стална тема јесте била борба против корупције. Ту су, заиста, у првом моменту ухапшени многи бивши министри, функционери и истакнути челници режима Демократске странке, као и функционери по локалним самоуправама и јавним предузећима.

Изгледало је као да се нешто догађа, да се нешто на том пољу мења. Дан након што је ухапшен Мирослав Мишковић, цео Београд је освануо у плакатима на којима су стајали Мирослав Мишковић, Чедомир Јовановић и Драган Ђилас. Писало је нешто, отприлике, "Тек смо почели" или „Ко је следећи на реду?" итд., тако нешто слично. Отада до данас никаква озбиљна ни истрага, ни акција, ни интервенција од стране извршних власти на пољу борбе против корупције није направљена. Све се своди на једно тело које смо видели да може да буде и само корумпирано – Агенцију за борбу против корупције.

Не може да буде пријава имовине једини начин да се боримо против корупције. Дакле, на тај начин не само да се неће сазнати ништа о корупцији у Србији. Прво, врло је лако манипулисати. Ништа нам не открива и не показује извештај о имовини, а онда је прописана казна затвора за кривично дело непријављивање имовине, казна затвора од шест месеци до пет година. Па пропишите казну затвора од 20 година или 30 година за корупцију, за примање и давање мита, па ћемо да видимо како ће да се понашају функционери. Крените темељно од једног предузећа до другог, од једне општине до друге. Постоје изузеци, наравно, и у општинама и у предузећима, али то је прилично бледо и ретко.

Оно што је најновије, а госпођа Кубуровић је рекла како је то последица власти ДС-а и то је тачно. Дакле, јавни извршитељи, који треба неизвршене обавезе које су се нагомилале да наплате, тј. изврше, уведени су 2011. године, у праву сте, али ви сте на власти седам година.

Ти извршитељи су упропастили грађане Србије због неких дуговања која су неколико стотина или неколико хиљада евра. Људима су отимани станови од по 40–50 или више хиљада евра и немоћним лицима, и преваренима, и разних случајева је ту било, а онда се открило како и шта се дешава на тим лицитацијама када се продају ти станови који су отети. Увек једна те иста група људи, и физичких а и правних лица, учествује на тим лицитацијама. Врло је затворено. Нико не зна када су те лицитације. Нико не зна и како се на то пријављује.

Имали смо случај да је извршитељ, који је иселио једну породицу из стана, после на тој лицитацији тај стан продао члану породице извршитеља из Крагујевца. Али то није сумњиво. Како се то десило?

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Време.

АЛЕКСАНДАР ШЕШЕЉ: Извињавам се. Завршавам, господине Маринковићу.

Ово да ће одсада трошкове исељења сносити исељено лице или да ће моћи да се ухапсе људи који се противе исељењу, то је скандалозно.

Преузмите опет извршавање обавеза. Нека то преузму судови. Модернизujte, реформишите, направите ефикасан систем да држава

извршава те обавезе, да се не богате приватна лица преко тога и прекините више са скривањем те чињенице да су јавни извршитељи у Србији постали грана мафије.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, колега Шешељ.

На члан 17. амандман је поднео народни посланик Маријан Ристичевић.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Господине Ристичевићу, изволите.

МАРИЈАН РИСТИЧЕВИЋ: Даме и господа, та коруптивна бивша власт, заборавио сам Борка Стефановића, овог што маше неком кошуљом...

Када су мене пред председничке изборе, почетком јануара, негде иза Божића, после једне мисије где сам овако наступао... Ја тврдим да ће мене они, не дај боже да дођу насилно на власт... Оно што прете стрељањем и вешањем, код мене неће бити дилеме. Има да ме обесе једно десет пута, а на стрељање ће да чекају као на пример када се отварао „Делез“, има да чекају сви да ме стрељају по једном.

Ево, господин Мартиновић се нешто мршти. То је болно само први пут, тако да боље да ме због верности држави стрељају, него да ме због корупције часте и због издаје државе да ме часте. Боље да ме због верности држави и стрељају тих неколико стотина пута.

Дакле, они то нама стално обећавају. Ваљда је свака коруптивна власт у њихово време гледала да се снађе како зна и уме да се очува, корупцијом. Дакле, 127 посланика, идемо мало корупције. Корупције мало према ономе из Санџака, како се звао? Он се нешто мало буни, па они њему мало новца итд. Владало се на 127.

И заборавим ја Борка Стефановића. Мене су пребили почетком јануара и онда су у „Дневнику“ објавили како смо новинар Сарапа, који је тада био новинар у Студију Б, како да кажем, наклоњен мало Ђиласу, мало, мало, дакле, наклоњен Ђиласу, пребили су њега и мене после емисије зато што сам врцаво говорио о рекетима Бориса Тадића.

Наиме, ја сам у тој емисији рекао да су Борис Тадић и његова екипа врхунски тенисери – немају лоптицу, али често лупају рекет. После те емисије одабрано друштво, које је мало пре тога поскидало униформе, пребило је мене и Сарапу. Они су иза тога објавили како смо, ето, ми под утицајем алкохола напали групу младића и никада нисмо знали ни сазнали шта је та група младића била, да ли је то била група из ДС-а, да ли је то била група придружена Тадићевом обезбеђењу, небитно.

Председничког кандидата у демократском друштву пребити неколико дана пред изборе, пред први изборни круг... Дакле, ту сам наравно говорио о Косову и о могућим нагодбама које је Борис Тадић... На крају смо из Викиликс депеша то и видели. Али када је неко лупио чвргу, а ја се не слажем са насиљем нити сам за то да се било ко кажњава насилним методама, онда је Борко Стефановић, велики Ђиласов левичар, али такође склон – лева рука десни цеп, то ћу и објаснити како, онда је настала права узбуна и, наводно, они су сада у протестима. Почели су протест од тога и дошли су до белих шатора тамо у Пионирском парку.

Борко Стефановић није био борац против режима Слободана Милошевића, као што себе представља. Није био ни Вук Јеремић. То је нафташка породица. То је породица која је крала и Слободана Милошевића. Дакле, отац Вука Јеремића је био директор „Југопетрола“ и јавно се прича да је његова функција код Бориса Тадића проистекла из брзе корупције после промена 5. октобра, где је отац Вука Јеремића, Мишко Јеремић на брзину понудио одређене тантијеме господину Тадићу и тако је Вук Јеремић постао саветник за свашта.

Како је Борис Тадић кретао из Министарства телекомуникација у одбрану, па на место председника, тако се за њим кретао и траг, као за пужем кад иде, онај мокар, слузав траг. Тако је Вук Јеремић ишао за Борисом Тадићем. На коју функцију овај, он се придружи и тако су вероватно дошли корупцијом која је нафташке природе.

Али какве то везе има са Борком Стефановићем, великим борцем и наводним отпорашем? Па и онај Саша Јанковић је гледао промене ЈУЛ-а са прозора, али они хоће да кажу да су били велики борци против Милошевића, о коме ја сада нећу ништа да кажем, јер све што сам имао да кажем, ја сам му рекао док је био жив, а они тек када је постао покојник, када више није могао да се брани.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Време.

МАРИЈАН РИСТИЧЕВИЋ: Сачекајте.

Борко Стефановић је син Василија Стефановића, који је био један од директора НИС-а и зато је Борко Стефановић био преговарач са Русима и зато је НИС, по мени, отишао по ниској цени. Ми тај уговор свакако нећемо дирати, али, такође, стриц Борка Стефановића је радио, Мирко Стефановић, високоранжирани дипломата у режиму Слободана Милошевића и зато они нису никакви борци против Милошевића били. Они су били борци који су свој пуни коруптивни капацитет стекли тек када је Милошевић био оборен, када су се лично и персонално домогли и нафте и власти и спољних послова. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

На члан 17. амандман је поднела народни посланик Гордана Чомић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 18. амандман је поднела народни посланик Гордана Чомић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 19. амандман су заједно поднели народни посланици Марко Ђуришић, Мирослав Алексић, Ненад Константиновић, Горан Богдановић и Здравко Станковић.

Да ли неко жели реч? (Не.)

На члан 19. амандман је поднела народни посланик Вјерица Радета.

Да ли неко жели реч? (Да.)

Изволите, колегинице Радета.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Да, интересантан амандман, односно члан и у склопу целе ове приче за образложење. Ради се о плати директора и заменика директора ове агенције.

Предвидели сте да директор има плату у висини основне плате судије Уставног суда. Сада ви замислите одговорност судије Уставног

суда, ангажовање судије Уставног суда, рад судије Уставног суда и овог неког директора Агенције. То једноставно не може да се упоређује.

Али није само то. Ми смо предложили да се брише, а ви ћете то оставити – директору и заменику директора може се увећати плата до 20% на основу одлуке Већа Агенције. Ово стварно није нормално. На основу чега? Како ће процењивати то веће? На основу чега ће да повећа плату за 20%? Шта ће он то да ради, тај директор Агенције, више неког месеца да би добио 20% већу плату од судије Уставног суда?

Ово је стварно карикирање озбиљног система и немојте то да радите. Лепо вам је и ваш колега из власти рекао да треба прекинути са овим агенцијама и са овим стварно будалаштинама које сте ви наследили, али некако их упорно теташите и чувате.

Ја се сећам када је формирана та агенција и то је, ја мислим, 2010. године било, и Арсић је био на том састанку, зато сам хтела да га подсетим, састанак у Агенцији је држао, звали су представнике свих политичких партија и сада ми мислимо тамо ћемо чути нешто. Агенција се направила, сад ћемо да видимо. И тамо нас сачекао онај са марамчетом, са прслуком, онај што воли да се слика по парковима кад даје изјаве. Како не знате? Зоран Стојиљковић. Тада је био асистент на факултету, а онда је слагао у својој биографији и написао професор. Ето какав човек. И сад је асистент. Па је онда он био у том управном одбору, како се тад звало, те агенције за борбу против корупције. У међувремену је постао некакав синдикалац, познат по томе како се сам хвали да је активан у организацијама цивилног друштва. И како неко ко је такав, са таквом биографијом, може бити у Управном одбору Агенције, тада кад је био? То сам се питала и кад сам одлазила на тај састанак, али рекох, хајде да видимо.

Тамо смо ми заиста онако непријатно били изненађени колико тамо нико ништа није знао од онога што се очекивало од те агенције. Ја се добро сећам једног питања које сам тада поставила, на које ми је тај Зоран Стојиљковић рекао да је питање одлично, али да он, нажалост, не зна одговор. Верујте, ево, Арсић био.

Причали су о томе како се, кад се отвара, Закон о политичким странкама је био у питању, па кад се отвори онај изборни рачун, наменски, и сад тај рачун треба да се затвори у року од 30 дана после избора и остану неки дугови, у смислу да неко не пошаље на време фактуру за превоз, за неке емисије, неки електричар Бошку Обрадовићу, на пример итд. и сад питамо ми – ево, добили смо ту фактуру, рачун смо угасили у складу са законом. Ми са редовног рачуна не смомо финансирати изборне активности. Ово је изборна активност. Како ми да решимо тај проблем? Како? Он каже – хм, каже, да размислим, али буквално овако каже – госпођо Радета, добро вам је питање, али стварно немам одговор. Е, и њему треба за то ваљда повећати 20% плату на ону која је већ била онолико велика.

Тада је први директор Агенције била та Зорана Марковић, која је, замислите, разрешена зато што је украла дневница негде 2.100, не знам колико евра, дневнице за пут у иностранство. Прво питање – шта ће она у иностранству ако није на годишњем одмору? Шта ће она у иностранству?

Каква она то искуства размењује и са ким? Стварно невероватно. Па онда држава додели стан Агенцији да тамо неком реше стамбено питање и она, не питајући никога, узме стан себи. И то је неко ко је био на челу те агенције.

Зашто се све ово дешава? Зато што је лицемерно да се пише и у овом закону и у сваким сличним законима да директор Агенције не може бити члан неке странке, а мене нека неко убеди да постоји нека странка која ће на чело овог или било ког другог органа ставити некога ко није њен члан. То треба да се каже. Не може бити истовремено јавни функционер и функционер странке, али да буде члан странке. Шта? Него ће да стави чланство у замрзивач, како се то сад популарно каже? То је лицемерно и то доводи до оваквих апсурдних ситуација.

Садашњи директор Агенције је члан СНС-а. Као такав је био члан радног тела РИК-а или тако нешто. И нека је, нама то не смета. Ви сте добили већину на последњим изборима и ви треба да попуните сва таква места. А због приче да је то нестраначка личност, онда се тим баве – па онда кроз то свим политичарима мере неку транспарентност – КРИК, БИРН, не знам ни ја како се све зову. Дакле, немојте да будете лицемерни, него кажите – јесте члан СНС-а, али је он по том и том испунио услов и зато је ту.

Дакле, ви сте такође прихватили оно, мислим да је то у времену владе Војислава Коштунице уведено, од државних секретара па даље, да би они кад, прорачунали су – аха, после четири године ми ако не будемо власт, нека на битним функцијама остану наши људи, па су онда државним секретарима орочили на пет година мандат, па онда овим тзв. независним телима, која иначе ништа не значе. Једино од тих независних тела које има неког смисла заиста јесте ДРИ, институција која нешто конкретно ради. А шта ће овај да ради? Ништа. Шта ће да ради тај повереник за заштиту равноправности? Госпођа се нашминка, обуче лепо и дође, позове новинаре да би она рекла шта је морално, шта је културно, шта је васпитано, шта није васпитано. А ко је њу одредио? По којим критеријумима оно што је њој добро васпитање, мора бити и мени или неком другом?

Дакле, потпуна бесмислица. Ништа људи не раде, добијају, примају озбиљне плате уместо да се овим пословима баве прави државни, надлежни државни органи и да онда знамо и ко за шта одговара и ко шта треба да ради. Ово је само онако млађење празне сламе. Извините, али никако другачије ово не може да се назове.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

Реч има министар правде, госпођа Кубуровић.

НЕЛА КУБУРОВИЋ: Захваљујем.

Мало појашњење у вези дневнице и шта директор, тадашњи директор Агенције ради у иностранству. И сада и тада је директор Агенције за борбу против корупције представник Републике Србије у телу Савета Европе које се бави борбом против корупције, ГРЕКО и управо те дневнице су биле даване од стране Савета Европе за учествовање на седницама ГРЕКО, а истовремено су се наплаћивале и дневнице из

државног буџета. То је био разлог зашто се покренуо поступак. И управо је ГРЕКО тело које надзире и даје препоруке у ком смеру треба да се мењају одређене нормативне активности, тако да је и у складу са препорукама ГРЕКО измењен и овај закон о Агенцији за борбу против корупције, односно Закон о спречавању корупције.

Када говорите о начину избора и директора и чланова одбора, уколико погледате садашње решење како се бирају чланови одбора, апсолутно не постоји никаква процедура, никакви критеријуми на основу чега неко постане члан. Имате неколико институција које предлажу своје кандидате. Неке од тих институција, односно удружења, већ годинама кандидате и не предлажу, тако да тај одбор и дан-данас није комплетан после неколико година. Зато сматрам да је добро решење које смо предложили, да управо Народна скупштина буде та која ће да бира и директора и чланове будућег већа и да их бира након спроведеног конкурса који ће бити врло транспарентан и јаван, а који ће се састојати и од тестирања стручности кандидата и провере њиховог интегритета, тако да ће најбољи кандидати, односно кандидати који добију највећи број бодова, од стране Министарства правде бити прослеђени Народној скупштини, која ће управо моћи о њима овде да расправља. Мислим да на тај начин повећавамо и професионализацију и одговорност будућих и директора и чланова већа који треба да буду бирани.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала.

Право на реплику, Вјерица Радета.

Изволите.

ВЈЕРИЦА РАДЕТА: Разумеле смо се ми и ничег нема суштински различитог од овога што ја кажем и овог што сте ви рекли. Али само, наш приступ... Дакле, ви сте сада објаснили на који начин, рекли сте да ће се на други начин, нисте објашњавали, стоји овде у Предлогу како ће се бирати директори, чланови итд., али ми вам само кажемо да не смете подлегати том неком, не знам који израз да употребим, тим неким притисцима свих тих, не знам више како се зову.

Ко се све не бави државом, ко се све не бави надлежним органима, ко све седи не даје за право да коментарише рад овог органа, рад оног органа, а све то са циљем да се у суштини подрива правна држава, са тим циљем се то ради. Зато се треба супротставити на тај начин. Нека они пишу шта год хоће, тај БИРН, КРИК, шта ја знам, нека пишу шта год хоће.

Знате ли шта они раде? Знате ли како они испитују, проверавају рад ове агенције? Потпредседник Маринковић је то доживео, ја сам доживела. Комшија из зграде, ја долазим, он каже – комшинице, само да вам кажем, долазио, рекао ми је он име. Ко је тај? Да пита да ли ми у комшилуку знамо шта ви имате од имовине. Ко је тај? Каже – рекао је да је из Крика. Замислите ви и он на тај начин проверава, тада су писали о имовину потпредседника итд. Немам никакав проблем са тим, нити су могли у комшилуку шта да сазнају, али говорим да ми њима на неки начин оваквим законима кажемо – ево изволите, радите, проверавајте, јер ово је транспарентно, ово треба да се зна итд. Нека се зна, али нема тај начин. Нека се зна, нека тамо постоји неки регистар, нека тај неко ко води рачуна

о томе проверава. Није баш пристојно да свако може да има увид у текући рачун, жиро рачун неког јавног функционера. То није безбедно. Не може бити све на извол'те.

Немојте да се кријете код избора и овог директора и осталих. Немојте да се кријете да би неке таквом удовољили иза тога да је тај неко нестраначка личност. Морате ви који сте власт имати петљу да кажете – ми смо власт, народ је бирао, са толико процената ову скупштинску већину, ми смо одговорни за све па и за ово и зато што смо одговорни Сикимић је члан СНС-а. Шта је ту проблем? Не, него ви кажете да је он нестраначка личност и онда они кажу да је он био у РИК-у. Он је био у радном телу и на тај начин се лоше пише о том човеку, а можда не заслужује да се о њему лоше пише. Не говорим сада о њему. Он је само пример.

Само још две реченице да вам кажем. На шта се још своди рад ове агенције? Између осталог, и о томе пишу новине, каже, народни посланик или неки директор, није битно, углавном народни посланици су овако на мети, јер кажу сви у јавности да народни посланици имају две-три хиљаде, не знам ни ја колику плату, ваљда мисле пола сале или не знам, а рачунају као за једног, и онда каже – народни посланик није на време пријавио, продао је онај аутомобил стар 15 година, купио нови, стар 12 година, обогатио се. То је тема на основу извештаја Агенције. То је тема тих таквих медија које неко финансира да би лоше писали о свему што има везе са државом, са државним органима и државним институцијама.

Још нешто, борба против корупције, знате ли када ће бити у нашим условима могућа? Када се у Кривичном закону промени, када не буде на исти начин одговарао онај који даје мито и онај ко прима мито. Онај ко даје мито, често је уцењен, присиљен, у питању је здравље члана породице, не знам која га мука натера. Не може пет година дете да му се запосли, а чуо је тамо да ако даш комшији 2.000 марака, запослиће га, 2.000 евра, он ће да их да. Не може на исти начин да одговара тај кога је мука натерала, као онај који је мито примио. Ово није мито оног типа који је озбиљна корупција, а када неко каже – ево ти пола милиона евра да бих ја добио неки објект који вреди три милиона, то је нешто друго, али говорим о овим, да кажем, ситним стварима које би требало да буду тема овог закона. Хвала.

ПРЕДСЕДАВАЈУЋИ: Хвала, госпођо Радета, на дискусији.

Завршавамо рад за данас.

Настављамо са радом у понедељак у 10.00 часова.

Захваљујем се министарки и свим народним посланицима. Видимо се у понедељак.

(Седница је прекинута у 17.35 часова.)